

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY HÓRA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 10, VASÁRNAP 20 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

A puposok országa

(mars) Vaure, aki ne ismerné a Bujdosó könyv örök szép legendáját a puposok országáról. Arról az országról szól a legenda, ahol mindenki pupot visel a kabátja alatt, az is, akit nem teremtett nyomoréknak az Isten. És egyszer valakinek eszébe jut, hogy ő nem is pupos. Egyszer valaki leveti hátáról a divatból, megszokásból viseit pupot s utána kiegyenesedik mindenkinek a válla, utána mindenki eldobja a pupját. A puposok országából újra rendes ország lesz.

Valahogy újra ez a legenda kísért, most, amikor nézzük, figyejük azt a hangulatot, amely Gömbös Gyula kormányra lépése után végigszánguld ezen a halotti csendbe, ködbe, bánatba takart őszi országban. Hiszen az utolsó esztendőkhöz ismét a puposok országa volt ez a szomorú föld. Ki vette fel az első pupot, ki indította el az első beteges sóhajt, azt már nehéz lenne megállapítani. Csak annyi bizonyos, hogy divatból, megszokásból viseltük ezt a pupot valamennyien. Hozzá szoktunk az unalmas semmittevéshöz, beteges lamentáláshoz, a nyomorék szárnalmas nyöszörgéséhez és egyszerűen tudomásul vettük, hogy a gazdasági válság, a tehetetlenség mázsás pupja nyomja a hátunk s belegyógytunk, hogy ezen nem lehet segíteni, mert mint ahogy a nyomorék nem szabadulhat a maga testi hibáitól, éppen úgy mi sem tehetünk semmi a válság ellen, amelynek „aratunk kívül fekvő okai vannak”.

S az első friss aktivitásból csengő hangra, Gömbös Gyula első férfias, bátor szavára egyszer csak azt látjuk, hogy a puposok országa eltűnőben van. A nyomorék magyar vállak kiegyenesülnek, a halotti gerinc egyenesbe szoknek s az emberek, akik eddig azt hitték, hogy holnap csak rosszabbul lesznek, mint tegnap voltak, egyszerre kezdenek bizakodni, egyszerre azt mondják: most már csak jobb jöhet. Most már történni kell valaminek.

S ez a hangulat kétségtelenül bizonyítja, hogy az álmos magyar lápon, már is tisztul a kőd, amelyet sülvitve oszlat szét egy bátor férfihang, az aktivitás rég érzett friss szele. Az emberek, akik hozzá szoktak, hogy egy-két év óta egyébebe se foglalkozzanak, mint anyagiakkal, kezdik észrevenni, hogy az anyagi kérdésekkel nem lehet kezdeni a válság megoldását, — mert amint kezdettől fogva hirdetik — annak legelső sorban felki okai vannak. A legelső sorban, eddig azzal vigasztal-magarságot eddig azzal vigasztal-ták a doktorai, hogy rajta már nem segít az orvosi tudomány, legfeljebb a természet csodája. S a beteg, aki-

nek azt mondják, hogy meg fog halni, legtöbbször csakogyan meghal. Gömbös Gyula az első, aki halódó ágyánál először mondja: ne várjon csodát, de ő megpróbál minden lehetőt.

S ennek a szónak csodálatos varázsereje van most mindenütt. A mozdíthatatlannak hitt társadalom egyszerre kint van az utcán, „a hiányzó ötvenezer”, amelyről annyit cikkeztek, amelynek nemlétét annyiszor reklamálták, egyszerre ott sorakozik végláthatatlan sorokban, hogy ünnepelje a kormányt, holott eddig megszokta, hogy a kormányokat áltatásban csak szólni, szapulni szabad.

Kint az utcán és bent a szívből annyi ezrek köszöntik most a hártorság, becsület, bölcsesség fiatal kormányát, ahányak összeföttére nem volt példa az első felelős magyar minisztérium megalakulása óta. S a lobogó fátylak világosságánál meg kell most látni mindenkinek,

hogy ha mást nem is hozna Gömbös kormánya, csak az állam és társadalom közötti bizalom megszilárdítását, csak a magyar gerinceket egyenesítené ki, csak az alkotó munka hitét ajándékozna vissza, akkor is történelmi feladatot teljesítené. Több bizalommal, több reménységgel nem várt még kormányt ez a magyarság és több felelősséggel senki nem állt még a jövő előtt, mint vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök.

Mi, akik a felszárnyaló magyar hitet, az országfoglaló, államteremtő magyar akarat szent lendületét köszöntjük mostan, amikor látjuk a kiegyenesülő gerinceket, a fellobbanó magyar szemeket, a görnyedt hátakról lehulló fekete pupokat, hirtelen visszagondolunk a Vezér egy régebbi beszédére, amelyet itt a Hajdúföldön mondott egy tavaszi estén.

— Nekünk — mondotta akkor, — úgy kell lépésről lépésre előre haladni, mint az országfoglaló ősmar-

gyaroknak. Fel kell állítani az elő-
őröket szerzte mindenütt. Majd, ha mindenütt állnak a vártán s jön az őrtálló és kérdi: Uram vezér! Mennyi van hátra még az éjszakából? Akkor én azt fogom kiáltani, hogy: rajta!

Minden felszárnyaló lélek, minden hinni, dolgozni akaró magyar egy-egy ilyen ör most a magyar posztokon. S ha Gömbös Gyula szétnéz az országban, látja fogja, hogy pusztá jöttére mint szaporodnak egy jobb világ, egy nagyobb ország, egy honfoglaló sereg előőrsei.

Akkor néhány száz hajdu magyarok becsületes szeme parázslott csak fel, most, mint a nemzet vezérét, millió és millió örülő kérdi: Uram Vezér! Mennyi van még hátra az éjszakából?

Gömbös Gyula visszaadta a magyarság hitét és ha az éjszaka végén elküldte a „rajtát”, egy hősi, harcos nemzet fog rohogni nyomán az új halál felé!

„Minden magyarnak miniszterelnöke akarok lenni!”

Vitéz Gömbös Gyula hatalmas erejű szózata a magyar nemzethez — Több mint százezer fényes tömeg viharos lelkesedéssel ünnepelte az új kormányelnököt

Budapest, október 8.

Magyarország hazafias társadalmának együttérzése imponáló módon nyilatkozott meg vitéz Gömbös Gyula és kormánya iránt szombaton délután, amikor Budapest utcáin több, mint százezer ember vonult fel kétszáznyolcvanöt egyesület zászlaja alatt. Beláthatatlan tömegben sorakoztak fel a Kossuth Lajos-tér körüli utcákban a Társadalmi Egyesület Szövetségének tagjai, akikhez szívvel-lélekkel csatlakoztak az Ébredő Magyarok Egyesületének az ezrei is.

A TESz Falk Miksa-utcán levő helyiségeiben ezalatt százezre gyülekeztek a notabilitások. Résztvevők az ünnepségen József Ferenc királyi herceg is.

A miniszterelnök érkezése

Az előkelőségek zsakettben és cilinderekkel jöttek s a TESz kapujában fogadták vitéz Jákfi Gömbös Gyula miniszterelnököt, aki pontban 4 órakor érkezett meg feleségével Darányi államtitkár társaságában. A miniszterelnök is zsakettben volt, mellette a TESz érdemkeresztjével. A TESz belső helyiségeiben vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt dr. Sipócz Jenő, Budapest szé-

kőfőváros polgármestere üdvözölte.

— Aikotmányunk értelmében — mondotta beszéde során Sipócz Jenő — a kormányelnöki megbízást a Kormányzó Ur öfömlétságtól nyerted el, de

„Sohasem késő cselekedni!”

A lelkes éljenzéssel fogadott beszédre vitéz Gömbös Gyula a következőkben válaszolt:

— Fiatal hadnagy koromban dolgozóasztalomra a következő mondatot írtam: „Sohasem késő cselekedni!” Azóta is ezt a szempontot tartottam szem előtt és ezért merem vállalni ma az ország vezetését is.

Aki becsületes hittel vallja magát nemzete fiának, annak mindent oda kell adnia a nemzetnek.

— Egyik társadalmi réteg kell, hogy a másiknak segítsen.

Nemzeti államban nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy kiskirályok és rabszolgák legyenek.

Össze kell forrnia a magyar társadalomnak. Nyolcmillió magyar nem engedheti meg magának azt a fény-

a magyar nép már korábban választott, a Kormányzó Ur csak megpecsételte, szentesítette ezt a választást.

Elkövetkezett a Te korszakod, amely valóban legyen a tettek korszaka.

üzést, hogy széttagolva élje nemzetét. Az én programom minden magyar programja, az én nemzetgyűlöletem minden magyar munkatervem, hogy legyen.

Határozottan hangsúlyozom a nemzetgyűlölet irányát.

Gazdasági, kulturális és minden téren harmónikus munkára van szükség.

Gömbös beszédét szűnni nem akaró éljenzés fogadta.

Ezután vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök a TESz nagytermébe ment, ahol megtekintette azt a több mint 100 kötetből álló névalfírásos gyűjteményt, amelyet a nemzetnek 30 tagu bizottsága visz a jövő héten Rómába, ahol az olasz kormány elnökét, Mussolinit üdvözzük 10 éves kormányelnöki jubileuma alkalmából.

A lap ára

Szózat a magyar nemzethez

Pontosan félőtkor jelent meg vitéz Gömbös Gyula a TESz épületének nemzetiszínű drapériával bevont erkélyén, amely a parlament felé néz és felelendült ezer és ezer torokból a Himnusz.

Az erkélyen megjelent vitéz Gömbös Gyula mögött József kir. herceg, vitéz Jákfalvi Gömbös Gyuláné, Darányi Kálmán államtitkár, Szörtsey József és Anfal István. Az erkély párkányára mikrofont szereltek és hangszórók vitték szét a beszéd szövegét a széirózsza minden irányába. A TESz összessége nevében dr. Szontagh Tamás n. kir. udvari tanácsos, a TESz országos elnöke üdvözölte Gömbös Gyulát.

— Elérkezünk — ugymond — ahhoz a rendkívül jelentőségű fordulóponthoz, hogy az a nemzeti egység, amelyet a TESz tíz esztendő cél tudatos munkájával összehozott, politikailag is érvényre jut. Kegyelmes Uram! Szeretett Vezérünk! Nézz körül a mi beláthatatlan sorainkon.

lelkeseidestől ragyogó szeretettel tekint rád minden fő.

Magyar kormányfő ekkora tábor élén még nem állott. Kevés vezért követett serege annyi élő hitte, annyi igazi reménységgel és oly bátor elszántsággal, mint ez itt Nagyméltóságodat.

A magyar népnek elhivatottsága van

A beszédre vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt, aki **lasiszta módon jobbkarját a magasba lendítve üdvözölte a harsogva éjjenző tömeget.**

Gömbös Gyula a következő szavakat intezte a tömeghez:

— Magyar Testvéreim! Szontagh Tamás, a TESz nevében üdvözölt engem e helyen. A szeretet amelylyen engem a magyar nép abban a pillanatban fogadott, amikor a Kormányzó Ur Öfömméltósága bizalmából a kormányelnöki székét elfoglaltam, tudom mélyszéges lekötélvezettséggel jár személyemre nézve.

Én nem ismerek akadályt mert **hinni tudok abban, hogy a magyar népnek elhivatottsága van.**

Hinni tudok abban, hogy bármilyen nehéz legyen a jelen, mégis feltámad a magyar, mégis megvirrad és a nemzet erős összetartásai, testvéri együttérzéssel várja sorsának biztos jobbrafordulását. Valamikor, talán nyolc évvel ezelőtt, egy társadalmi egyesület elnökévé választottak és amikor azt kérdeztem annak az egyesületnek tagjaitól, mit akartok, azt válaszolták: Magyar feltámadást. Ha ezentúl mint miniszterelnök meg fogok jelenni előttetek és azt kérdeim, mit akartok, azt kell válaszolnotok:

„Magyar feltámadást!”

(Lelkes éljenzés.) Mit értek én magyar feltámadáson? Amint programomban hangoztattam, értem a béke revízióját (Viharos éljenzés), mert azt tartom, hogy a világgazdasági krízisnek is az az egyik oka, hogy nemcsak Keleteurópában, de egész Európában nincs még meg az az atmoszféra, amely szükséges ahhoz, hogy a békés munkában résztvehessen minden nemzet.

— Mit értek még magyar feltámadáson? Értem az igaz magyar testvériséget

nem akarok különbséget tenni társadalmi osztályok között, hanem minden magyar embernek egyformán miniszterelnöke akarok lenni.

A magyar munkást éppúgy testvéremnek tekintem, mint az előkező paloták lakóját.

— Egy indiai bölcselő, akitől azt kérdezték egyszer, hogy mi az: erősnek lenni, azt válaszolta:

Ha 12 ember minden nap ugyanazzal a gondolattal ugyanarra a csillagra tekint, világhatalmat jelent. Ha minden magyar egygyé forr, ha igazán átérezzük a testvériség gondolatát, ha nem féllünk az eredményektől, hanem erős magyar érzéssel meggyünk nekik az utnak, nem féltünk a nemzetet.

Kérdezem tehát, mit akartok? — szólt a tömeghez Gömbös Gyula miniszterelnök —, mire a tömeg háromszor egymásután a felvetett kérdésre egyöntetűen zúgta:

Magyar feltámadást! Revíziót!

Hatalmas taps és éljenzés fogadta a miniszterelnök beszédét. Ezután megszólaltak a zenekarok s a

Az első diszudvari doktorrá avatás a debreceni központi egyetemen

Szombaton déli 12 órakor díszes doktorráavatás volt a Tisza István tudományegyetemen. A diszudvarban ment végbe az avatás. Hatalmas közönség gyűlt össze fiatal tudós életének e fontos aktusára és volt szemtanúja az avatás felemelő ünnepségének.

Amidőn az egyetem tanácsa a diszudvar felé közeledett, a közönség mélyszéges tisztelettel emelkedett fel a helyéről.

Dr. Rugonfalvy Kiss István rektor magnificus nyitotta meg a doktorráavató közgyűlést a szokott formalitásokkal. Dr. Fazekas Jenő bölcsészdoktor kérte a tanácstól a felavatásukat. Az avatást dr. Rugonfalvy Kiss István rektor, dr. Révész Imre és dr. Milleker Rezső dékánok, dr. Tóth Lajos és dr. Orsós Ferenc prodékánok végezték a szokott módon. Majd pedig a hat új doktor: dr. Fazekas Jenő bölcsész, Füst M. Lajos, Dárday Abrián Gábor jogi, Preisz Tibor, Sándor Pál, Fröhner György orvosdoktorok a tanács tagjai elé járultak, akik őket doktorrá avatták. Sándor Pál orvosdoktor köszönő szavai után dr. Rugonfalvy Kiss István rektor intézett magas röptű avatóbeszédet az új doktorokhoz. Beszédében azt hangsúlyozta, hogy a mai súlyos és nehéz helyzetben sem a testi, sem a tudományos előhaladás nem koronáztatik azzal az elismeréssel, ami megilletné. Ma a doktori cím csak

dekorum, és nem kenyérszerző diploma, de nem szabad csüggedni, bízni és hinni kell. Beccsülettel küzdeni, mert az emberé a munka. Istené az áldás. Az avatás a rektor zárószavaival véget ért.

Az avatás után a közönség, melynek soraiban ott voltak Karai Sándor kollégiumi igazgató, dr. Tankó Béla, dr. Pap Károly s dr. Hankiss János egyetemi tanárok, melegen ünnepelték az új doktorokat. A legnagyobb ünneplés dr. Fazekas Jenő okl. tanár, bölcsészdoktornak jutott ki, dr. Fazekas Jenő az ősi kollégiumnak immár második éve buzgó és lelkes esküdtfelügyelője. A fiatal tudós, aki az egyetemen, mint finn lektor szerepel s akinek tudományos munkássága nagy reményekkel kecsegtet és aki ilyen fiatalon, mint egyetemi lektor ilyen szép kitüntetésben részesült, doktori szigorlatát *summa cum laude* tette le. A fiatal doktor-lektor most az Árpád Bartási Egyesület vezére. Avatásra és ünneplésre kivonult az egész egyesület, de ott voltak a testvéregyesületek vezérségei is, így a theológusok Bocskay Bartási Egyesületének teljes vezérsége, valamint a Werbőczy B. E. delegátusai. Az avatás után a fiatal dokornak melegen gratuláltak, délután pedig az új doktor tisztelői és barátai részére meghitt körben uzsonnát adott, amely az esti órákig a legjobb hangulatban tartott. (Cs. S.)

Pompásan sikerült a pénzügyi kuglizó megnyitó vacsorája

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Szombat este nyílt meg a pénzügyi tisztviselők kuglizó és sport egyesületének pompásan átalakított új helyisége a régi pótléépületben. Az egyesület teremt kiváló izléssel és nagy áldozatkészséggel rendezette be újra Kóródy István pénzügyigazgató, el-

nök, akit a megnyitó estén közel kétszáz főnyi lelkes közönség ünnepelt. A megnyitó vacsorán megjelentek a debreceni pénzügyigazgatóság helyi és vidéki vezetői, valamint Kóródy István székely hivei. Az előkelő vendégek sorában ott láttuk dr. Tóth Aurél uv. kuriai bírót, Wattay József fő-

Több fényt — jobb világítást!

E cél olyan izzólámpával érhető el, amely kis áramköltséggel egyenletes, nagy fényerőt és jobb fényelosztást ad.

A Tungstram-lámpa 50 év tapasztalatai alapján készül. Világszerte bevált, mert műszakilag tökéletes, megbízható és gazdaságos. Vásárlásainál kérjen tehát kifejezetten

TUNGSTRAM

IZZÓLÁMPÁT

ügyész helyettesét, dr. Kovács Andor egyetemi tanárt, Nagy Vilmos ny. esendőrezredest, Szakáts Mózes adóhivatali főnököt, dr. Fazekas Sándor egyetemi magántanárt, Thuróczy István ny. MÁV felügyelőt, Kovács Gábor örnagyot, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszekesztő és sok más kiválóságot.

A beszédeket Maigner Artur, az egyesület ügyészenek felelőssége nyitotta meg nagy hatással, majd dr. Tóth Aurél szellemes pohárköszöntője és dr. Kovács Andor nagy lelkesedéssel fogadott szavai ünnepelték Kóródy Istvánt, aki állandó helyeslés közben hatalmas beszédben vázolta programját.

A népszerű elnököt a megjelent vendégek, valamint a debreceni székely társadalom elhalmozta őszinte nagyrabecsülésük megnyilvánulásával.

A vacsora befejezése után a társaság eloszlott az egyesület izlésesen berendezett új helyiségeiben és a késő órákig szórakozott a legkitünőbb hangulatban. A magyaros vacsoránál Sándor István vendégfőnök konyhája illetli mag a legteljesebb elismerés,

A hamis ló összeroncsolta a gazdája arcát

Súlyos baleset történt szombaton délelőtt a Széchenyi-utca tizenhét szám alatti háznál, ahová kihívták a mentőket is. Kohn Jenő huszonhat éves pékmester a lovával volt elfoglalva s amikor a ló mögé került, a hamis paripa hatalmas rugással fogadta a gazdáját. A rugás Kohn-t az arcán érte, amelyet teljesen összeroncsolt. A mentők részeseitették segélyben a szerencsétlenül járt pékmestert.

Bravuros lovajfogás a Batthyány-utcán

Szabó Sándor Csillag-utcai szabómester tegnap délelőtt a rendőrségen volt s közben a kerékpárját az utcán hagyta. Egyszer, amint a központi ügyelet ablakán kinézett, észrevette, hogy a kerékpárjának nyoma veszett. Nyomban panaszt tett, de pár perc múlva, mielőtt még a nyomozás megindult volna, megkerült a bicikli. Deák István rendőrfelügyelő helyettes ugyan észrevette a biciklipórást és az egyik kerékpárostól kölcsönkérte a biciklit, amelyen üldözőbe vette a menekült és a Batthyány-utcán sikerült is elfognia. Kiderült, hogy a tolvaj Oláh Ferenc 25 éves gépiakatossegéd, aki Szerepről jött Debrecenbe. Oláh Ferencet természetesen őrizethe vették

Teremtés

A magyar vasutasok és hajósok ez évben is nagyszabású zárandoklással áldoztak a legnagyobb magyar: Széchenyi István emlékének. A nagycenki sírbolt előtt lezajlott kegyeletes emlékünnepe után az ezer főnyi zárandók csapatot a Civitas Fidelissima: Sopron város látta vendégül, amely város falai között igazán feledhetetlen, kedves szép órákat volt alkalmunk eltölteni. A magyar városi kulturának évszázados szép emlékein kívüli különösen megragadta figyelmünket az a lelkesedés, amellyel a bennünket kísérő soproniak a város legújabb kulturális előhaladásáról s különösen a város zenekulturájának nagy fejlődéséről megemlékeztek s jogos büszkeséggel utaltak a szeptember hó elején a legszebb sikerek kíséretében lezajlott „Soproni Ünnepi Játékokra”, amelyek „Sopront, ezt a szép sok artisztikumot tartalmazó várost, a nyugati végek Metropolisát: magyar Salzburggá avatják”.

De nem is kell derék soproni polgártársaink esetleg elfogult ítéllete után indulnunk, elég ha visszagondolunk a magyar rádió szeptember 7-iki soproni közvetítésére, amikor is a soproni hűségkapu előtt felcsendültek Haydn „Teremtés” oratóriumának csodaszép hangjai s alkalmunk volt ezt az oratóriumot oly tökéletes szép előadásban élvezni, amely feltétlenül kiérdemelte a filéres vonatokkal Sopronba zárandokolt budapesti és bécsi közönség osztatlan nagy elismerését.

Sopron város polgársága valóban „teremtett”: megteremtette a város igazi zenekulturáját, nem idegenből vagy külföldről hozott művészekkel, hanem a város falai között meglévő összes zenei értékek egyesítésével és egy ideális cél szolgálatába való állításával s ezzel Sopron városát nemzetközi vonatkozásokban is a nagy nyugati kulturaközpontok színvonalára emelte fel.

Nem csoda, ha ilyen eredmény, ilyen siker szárnyakat ad a város polgárságának további kulturamagaslatok elérésére s igazi megzabáltsággal hallottuk, hogy a jövő évi „Soproni Ünnepi Játékok” műsora Erkel Ferenc „Hunyadi László” operája lesz a várra átépített, évszázados Előkapu városrészben, szintén kizárólag a város falai között meglévő zenekulturai erők és értékek összefogásával.

Amidőn szívünk mélyéből osztozunk az ország nyugati metropolisának örömeiben, — mert hiszen ez a siker nemcsak Sopron városának, hanem a nemzeti kulturának is büszkesége — fájó lélekkel kell gondolnunk az ország keleti metropolisának és a főváros után legnagyobb városának: Debrecennek zenekulturái életére, illetve e téren fennálló súlyos bajaira. Miért nem emelkedhetik ez az igazi nagy metropolis hasonló kulturamagaslatra? Talán hiányoznak itt azok az erők és értékek, amelyek a nyugati metropolis nagy sikerrel lehetővé tették? Határozottan nem kell e kérdésre felelnünk, mert Debrecen város falai között oly kiváló zenekulturai értékek élnek és működnek, amelyek a sokkal kisebb Sopron város hasonló értékeit úgy számban mint minőségben mindenestire túlhaladják. Itt

van elsősorban a városi zenekola a maga kiváló művész tanáraival és növendékeivel. Itt van a sok dalárda és dalkör, amelyek közül egyesek az országos átlag színvonalon messze túlemelkednek, itt van a filharmonikus zenekar s a zene és dalművészetet hivatottsággal, de elvonultan, magukba zárkóztattan ápoló számos tehetség. Csak egy hiányzik: a közös gondolat, a közös törekvés, amely ezeket a nagy értékeket összefogja, illetve az erő, amely ezt az összefogást úgy mint Sopronban végrehajtani és a város kulturéletének javára érvényesíteni tudja. Ma még el sem képzelhető, hogy hova lenne fejleszthető Debrecen zenekulturája, ha rendelkeznék ezzel az összefogó, egyesítő erővel. Várászhajók csak magunk elé a Déri múzeum előtt fényvárban uszó teret, a téren szorongó hallgatók ezreit, amint a múzeum lépcsőin felcsendülnek Kodály Psalmus Hungaricusának, ennek a gyönyörű magyar oratóriumnak megrázó hangjai, kizárólag a város polgárságából alakult közreműködőkkel. Ez lenne az igazi nemzeti dal- és zenekultura s nem az, amit külföldi művészek hoznak ide, a mai nyomorúságos időkben.

A városi kisgyűlés a Debreceni Első Takarékpénztár részvényeinek megvásárlását és a fuzió elhalasztását javasolja

A részvénytöbbség megvásárlása esetén is ragaszkodnak a kilátásba helyezett négy millió pengős hitelhez

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város kisgyűlése szombaton délután tárgyalta a Debreceni Első Takarékpénztár és a Városi Takarékpénztár Hitelintézet közötti fuzió ügyét, amelyre vonatkozólag a polgármester jelentését teljes részletességgel közölte a Debreceni Ujság—Hajdúföld.

A főszámvevő különvéleménye

A kisgyűlésen Zöld József főjegyző ismertette azokat az eseményeket, amelyek a polgármesteri jelentés kinyomtatása óta történtek. Előadta, hogy időközben Ary Lajos főszámvevő különvéleményt terjesztett elő. A főszámvevő város-háztartási szempontból vizsgálja a kérdést. Rámutat, hogy a mai változások viszonyok között minden pénzügyi intézet első kötelessége, hogy nyereségeit a tartalékok gyarapítására használja fel.

Rövidesen erre kényszerül a Takarékpénztár és Hitelintézet is. Fuzió esetén azonban a helyzet változik és a házipénztár kevesebb osztalékot kapna.

Ary Lajos főszámvevő szerint a részvények vételárának megállapításához is hozzá kell nyulni, mert figyelemmel kell lenni a Debreceni Első Takarékpénztár által eszközölt kihelyezések értékének csökkenésére.

Az intézetek akcióképességének emelése csak a részvénytöbbség emelése által volna lehetséges.

Mindent összevonva, a főszám-

MAGAS F.-TŐL A MÉLY F.-IG

zavarfalan árvitelt ad!

Philips selektoda

amidőn külföldön egyre-másra maradnak művész-honfitársaink szerződés és kenyér nélkül.

Amidőn szívből köszöntjük Sopron város polgárságát a nemzeti zenekultura terén kivívott hataimas sikere alkalmából, igyekezzünk ettől a polgárságtól megtanulni az összetartást, önzetlen összefogást ideális nemzeti célok elérésére. Keltsenek

az ott elhangzott Teremtés oratórium hangjai a mi lelkünkben is visszhangot a debreceni nagy vonala, céltudatos nemzeti zenekultura megteremtésére.

Ezzel Debrecen tartozik önönmagának és az általa mindig ápolott és támogatott s polgárainak magyar lelkéből teremtett magyar kulturának. (B. K.)

vevő városháztartási szempontból nem tartja előnyösnek a fuziót. Azt javasolja tehát, hogy ezidő szerint ne menjenek tovább a részvénytöbbség megvásárlásánál és a fuziót halasszák alkalmasabb időre.

Természetes, hogy a Pénzügyi Központ és Nemzeti Bank kilátásba helyezett támogatását erre az esetre is kérni kell.

A főszámvevő álláspontját magáévá tette a szakértő bizottság is. A Pénzügyi Központ elkészítette a személyi kérdésekre vonatkozó szerződéstervezeteket is.

Az egyesített intézetek vezérigazgatója Versényi Tibor kincstári főtanácsos lenne,

akit 1938 december 31-ig alkalmaznának évi 16.000 pengő fizetés mellett.

A városnak ezt az összeget a tárgyalások során sikerült 14.000 pengőre mérsékelni. A vezérigazgató a város javaslata szerint négyszobás lakást kapna, fűtés, világítás nélkül. Megilletné évente legalább 2000 pengő renumeráció és családi pótlék.

Ilyi dr. Magoss György lenne az egyesített intézetek ügyvezető igazgatója évi 12.000 pengő illetményel, 2400 pengő lakbérrel, csalá-

di pótlékkal és annyi renumerációval, amennyit eddig kapott a Városi Takarékpénztár és Hitelintézet.

Zöld József tb. polgármester-helyettes javaslata

A személyi kérdések ismertetése után Zöld József főjegyző javasolta:

mondja ki a kisgyűlés, hogy szükségesnek tartja a Debreceni Első Takarékpénztár részvénytöbbségének, 11.500 részvénynek megvásárlását.

Egyelőre nyitott kérdés, hogy milyen áron. Vegyék tudomásul, hogy a fuzió elősegítésére a Pénzügyi Központ és Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület 4 millió pengő új hitelt bocsát rendelkezésre. Mondják ki, hogy

ennek a 4 millió pengőnek nyújtását a részvénytöbbség megvásárlása esetére is kívánatosnak tartják.

A részvénytöbbség megvásárlására a Nemzeti Bank által nyújtandó 1 millió pengős hitelt a Piac-utca 26—28. számú ház eladásából fogja visszafizetni a város. Mondják ki, hogy a részvénytöbbség tulajdonosa: Steinfeld István részére három esztendőre tovább is biztosítják a Debreceni Elsőnél fentlé-

Kereskedőknek

szükségük van jó rádióra, mely napi gondjait legálább néhány órára feledteti. A rádió ma már seholsen nélkülözhetetlen. Próbálja meg az 5+1 lámpás, 7050-es Orion rádiót, Egyenáramra is kapható bármely szaküzletben.

Gyártja: ORION IZZOLA PÁGYÁR.

Bosznay esődkiárúsítás még tart.

hitelének egy részét, amely 500.000 pengő lesz.

A fuzió kimondása után mindkét intézet igazgatósága és felügyelőbizottsága lemond.

A város fenttartja magának a jogot, hogy a fuzió végrehajtásától el

Szükség van a minősített részvénytöbbség megszerzésére

A javaslatához elsőnek Hegedüs Jenő szót hozzá. Hejyesnek tartja, hogy

előbb a részvényeket vegyék meg és csak később valósítsák meg a fuziót.

Nagyon célszerű, hogy a részvények megvételével a város opciót szerez arra, hogy a tranzakciót alkalmasabb időben keresztül vigye. Az előadói javaslatot elfogadja.

Zöld József főjegyző bejelentette, hogy a mai nap folyamán Steinfeld István úgy nyilatkozott, hogy a részvényeket 86 pengő 90 filléres árából, hajlandó engedni. Miután most a fuzió ideje kitolódik, szükség van a minősített részvénytöbbség megszerzésére. Ezért javasolta, hogy

Steinfeld Istvánnak ne 11.500, hanem 13.000 részvényt ajánlják fel az egymillió pengőt, illetőleg az egy milliót csak akkor adják meg, ha ezért 13.000 részvényt ad át Steinfeld István.

A városnak segítenie kell a hiteligényeket

Dr. Tóth Lajos egyetemi a javaslatához szólva kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja, bár jobbnak tartaná, ha nem állnának meg a részvényvételnél, hanem a fuziót is effektíve végrehajtanák.

A cél az, hogy kevesebb pénztérítést legyen.

a rezsit csökkentsen és a hitellel megsegítség. Ez a cél a fuzió megvalósításával lenne legjobban elérhető. Ennek ellenére meghajlik az ívatossági szempontok előtt.

A tárgyalások során neki mindig nagy megnyugvással szolgált, hogy megállapításait mindig fedezte a legilletékesebb pénzügyi hatóságok hozzájárulása. A Magyar Nemzeti Bank és a P. K. helyeslik a mi törekvéseinket s így ezeket illetőleg teljesen nyugodtak lehetünk.

A város feladata nem merülhet

is állhat. A fuzió ügyében és a részvényvásárlásra vonatkozó határozatát a város csak akkor tartja magára nézve kötelezőnek, ha a fizetésmérséklésre vonatkozó feltételeket elfogadják és a kilátásba helyezett 4 millió új hitelt folyósítják is.

ki a pusztai adminisztrációban. A város feladatai közé tartozik az is, hogy publikumát a hiteligények kielégítése tekintetében segítse. Meg van győződve arról is, hogy a tervezett vállalkozás jobb idők jöttén jövedelmező lesz.

A státusz megvizsgálása a legnagyobb lelkiismeretességgel folyt le.

A megfelelő hitelkeret biztosítására is minden megtörtént. Kétségtelen, hogy a Debreceni Első Takaréknál el fog az ideje jönni a részvénytöbbség emelésnek is.

Ezután azt hangoztatta dr. Tóth Lajos, hogy az ingó- és ingatlanvagyon között ma nagy különbség mutatkozik. A városnak kötelessége, hogy az ingatlanvagyonnak jobb időkre való átmentését elősegítse

Dr. Nagy István javaslat

Ezután dr. Nagy István azt javasolta, hogy a részvényeket csak akkor vegyék át, ha azokat Steinfeld István hajlandó 70 pengőért adni.

Tervev Tamás rövid felszólalása után Miszthy Károly főjegyző a bankügységi szerződésekről szóló javaslatot ismertette.

Magoss György dr. ny. polgármester kijelentette, hogy

a részvények megvásárlására vonatkozó javaslatot nem fogadja el.

Félegyházy János a Debreceni Első Takaréknál egy 16.000 pengős nyugdíj leszállítását kívánta.

Radó Rezső kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Ezután báró Vay László főispán a kérdést szavazásra tette fel. A kisgyűlés 15 szóval elfogadta az előadói javaslatot, amelynek csak négyen — Magoss György, Vargassy Imre, Zöld József és Radó Rezső — szavaztak ellene.

Fogházra ítélte a törvényszék a Vidoni szalámigyár tolvajait és orgazdáit

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Érdekes lopási bűnügyet tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni törvényszéken Tóth János törvényszéki egyes bíró. A fővádoltak: Ménes Mihály és Orosz Lajos munkanélküli debreceni lakosok voltak, akiket lopás büntetvével vádolt a királyi ügyészség. Az volt a vád ellenük, hogy március és áprilisban a Vidoni cégtől nagyobb mennyiségű szalámit loptak el úgy, hogy éne

idején álkulccsal és zsákkal felszerelve a kerítésen átmásztak a gyártepre és ott a raktárból lopták el a szalámirudakat. Ezeket azután közösen eladták poton áron magánosoknak és kereskedőknek. Aki a feltűnően olcsó ár miatt gyanút fogott és érdeklődött, hogy honnan való a szalámi, azoknak azt felelték, hogy a mókások hajfájálják ki a Vidoni gyár kerítésén keresztül. A szalámiból vásárolt Bányai Lajos, Miks-

János, Toma Károly és ifjú Veress István is, akik ellen orgazdaság miatt indult meg a bűnvádi eljárás. A szombati tárgyaláson a két tolvaj beismerő vallomást tett s mind a ketten azzal védekeztek, hogy nem volt munkájuk s ezért követték el a lopást. Együttal azonban a vádolt társaikra is terhelő vallomást tettek. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék Orosz La-

jost négy, Ménes Mihályt három hónapi fogházbüntetésre ítélte, míg Bányai Lajos 30, Ménes János 60 pengő pénzbüntetését, Toma Károly huszonegy napi fogházat kapott. Ifj. Veress Istvánt a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette az ellene emelt vád alól. Az ítéletben úgy a vádoltak, mint a királyi ügyész megnyugodott s így az íg-erős.

Akasztott embert találtak az eperfián a Kassai-uti régi sintérház közelében

Dudás Ferenc idős diósgyőri kucséber az öngyilkos aki nagy nyomorral küzdött

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Szombatra virradó hajnalban a Kassai-ut 33. számú ház előtt, a régi sintérház közvetlen közelében borzalmas leltre bukkantak a járőrök. Az egyik eperfián ágán idősebb ember holttestét találták meg, amelyet ide-oda hímált a szél. A kísérteties látványtól megrémült emberek elrohantak az akasztott ember közeléből és a kora reggeli órákban villámgyorsan terjedt el a hír, hogy valakit felakasztottak az eperfián. A rendőrszemnek is tudomására jutott a dolog és kisietett a jeizett helyre, ahol azonban már ekkorra legnagyobb megrökönyödéssel nem akasztott embert talált, hanem egy halottat, amely félig üllő helyzetben hevert az eperfián tövében. A nyakában még ekkor is ott volt a hurok, amely galandból és cukorspárgából volt összefonva. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, ahonnan helyszíni bizottság

szállott ki a Kassai-utra. A feltevések szerint az ismeretlen holttest úgy kerülhetett a fa tövébe, hogy valaki abban a hitben, hogy a férfi még él, levágta a kötélről s amikor látta, hogy halott, nem akarva magának kelemetlenséget szerezni, otthagya az eperfián mellett.

A vizsgálat alkalmával megőlapították, hogy az öngyilkos Dudás Ferenc diósgyőri születésű házaló, aki piperecikket árult a városban. Egy héttel ezelőtt érkezett Debrecenbe, de már előzőleg is több ízben megfordult itt. A zsebében találtak egy üres levélborítékot, a táskájában pedig néhány értektelen piperetárgyat. A debreceni királyi ügyészség, ahová az esetet jelentették, megadta a temetési engedélyt. A vizsgálat azonban továbbra is folyik, hogy az öngyilkosságot a szerencsétlen kucséber miért követte el.

Kedden délelőtt indul az iparosok küldöttsége a budapesti nagygyűlésre

Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy október 12-én Budapesten az egész ország iparosága nagygyűlésre jön össze, hogy panaszainak és kívánságainak hangot adva, felhívja az illetékesek figyelmét helyzetének kétségbeesítő voltára.

Ma már az utazás teljes sorrendje is meg van állapítva, amennyiben a kiküldöttek kedden, október 11-én a déli vonattal indulnak Debrecenből, másnap reggel 8 órakor az Ipartestületek Országos Szövetségénél bevonva a többi, vidéki kiküldötteket, elértekezletet tartanak, letárgyalják a határozati javaslatokat és onnan, csoportban mennek a Vigadóban tartandó nagygyűlésre.

Tekintettel arra, hogy a keddi déli utazás 33%-os kedvezménynyel jár és a kiküldöttekhez bárki (tehát nem ipartestületi tag is) csatlakozhatik; az Ipartestület ezúton hívja fel az utazóközönséget, hogy amennyiben kedden reggel 9 óráig az Ipartestület hivatalában (Simonffy-u. 1. c. sz. I. emelet) jelentkeznek és ott 6.24 fillérrel lefizetnek

a déli személyvonattal együtt mehetnek a kiküldöttekkel, akik külön szakaszt, illetőleg, ha megfelelő számú jelentkező lesz, külön kocsit kapnak.

A vsiuazás

A visszautazás, amelyen szintén bárki részt vehet, szerdán este fog történni a személyvonattal. Akik Budapestről a kiküldöttekkel együtt akarnak hazautazni, illetőleg, akik a 33%-os kedvezményt igénybe akarják venni, szerdán reggel 9 óráig jelentkezzenek az Ipartestületek Országos Szövetsége (Budapest, VII. Nyár-u. 6. sz.) hivatalos helyiségében, ahol a helybeli Ipartestület kiküldöttjénél történő jelentkezés után szintén részesülhetnek az utazási kedvezményben.

Amennyiben valakinek a részvételtre vonatkozólag felvilágosításra volna szüksége, az Ipartestület (telefon: 21—29) készséggel áll rendelkezésére.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Debrecen város egyelőre nem tudja megváltani a helyi érdekű vasutat

Éles kifakadás a kisgyűlésen az egyetemi villamos nyolc filléres pótdíja ellen -- Az inségakcióba bekapcsolják a Hortobágy-öntözés tervét -- Úta a burkolási rendelet módosítása körül

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város kisgyűlése szombaton délután négy órai kezdettel báró Vay László főispán elnöklése alatt ülést tartott, amelyen a keddi közgyűlés tárgysorozatán szereplő ügyeket készítette elő.

A kisgyűlést délelőtt pártközi konferencia előzte meg, amelyen a fuzió ügyéről tárgyaltak, midvéig szigorúan bizalmasan zárt ajtók mögött.

A kisgyűlés megnyitása után Zöld József főlegyző bejelentette, hogy a fürdőépítésről szóló közgyűlési határozatot jóváhagyják. A kisgyűlés javasolja, hogy a beruházások fedezetül a fürdő és világítási vállalat jövedelme szolgáljon.

Megjavítják a tanyai közigazgatást

A város már régebben foglalkozik a tanyavilág közigazgatásának megjavításával. A tanyabizottság foglalkozott a tanyai kirendeltségek szervezésével és szükségesnek tartja, hogy a Macson, Szepesen, Ondódon és az erdős pusztákon tanyai kirendeltséget létesítsenek. Miután azonban a szükséges építkezésekre ezidőig nincs pénz, az ügyet levették a napirendről.

Kimondották ezután, hogy a Ludovika Akadémián lévő városi alapítványok összegét nem emelik fel, mert a város erre a célra nem tud fedezetet biztosítani.

A város ragaszkodik a pallagi villamosjáratokhoz

Foglalkoztak ezután a pallagi villamos járatok ismert ügyével. Erre vonatkozólag kimondották, hogy a város ragaszkodik a pallagi villamos járatok fenttartásához. Ha a járatokat megszüntetnék, a város visszaperezné az építési költségek rá eső részét.

Ruffy-Varga Kálmán ezzel kapcsolatban kimutatta, hogy a földmívelésügyi minisztérium azért adta a városnak a püspöki palota mellett lévő gazdasági tanintézet épületét, hogy napi hat vonatjáratot tartson fent. E helyett indították meg később a villamos járatokat. Az állam ma is fizet 275 bérlétegyért 8000 pengőt. Ezen felül nem vállalhat még 10.000 pengő üzemi deficitet is. Itt a számításban valami hiba van s ennek kiderítésére bizottságot kell kiküldeni. Az egyemeletes épület azért jutott a város birtokába, hogy napi hat gőzvonat járatot tartson fent. Ez a hat gőzvonat-pár ma

Központi egyetemről 10 lépésre Horthy-téren

300 öl villatelek olcsón eladó. Értekezés Csáthynál, Deák Ferenc u. 9.

is megilleti az akadémiát. Javasolta, hogy az ügyet vegyék a napirendről.

Vásáry István polgármester kijelentette, hogy ilyen szerződés kötelezettségről nincs tudomása. A Helyi Vasúttal a földmívelésügyi miniszter kötött egy lehetetlen szerződést. Ennek konzekvenciáit nem viselheti a város. Békés tárgyalásra a város hajlandó, de terheket nem vállal magára. Ha a növényeket a debreceni akadémiáról nem dirigálták volna el, nem lenne semmi baj.

A város ragaszkodik a köztemetői villamos kiépítéséhez

Javasolja a kisgyűlés, hogy a városi adóhivatalnál működő kisegítő tisztviselők alkalmazását további egy esztendőre hosszabbítsák meg.

Foglalkoztak ezután a Hév különböző ügyeivel. Kimondotta a kisgyűlés, hogy a homokkerti villamos ügyével kapcsolatban hajlandó elállni a villamos létesítésétől, ha a Hév elkészíteti a Szabó Kálmán-utca burkolatát. Ha az erre szükséges pénzt a Hév nem helyezi letétbe, akkor követelik a villamos azonnali megépítését. Ragaszkodik a város a köztemetői villamos kiépítéséhez és a klinikai villamos 8 filléres pótdíjának elörlesztéséhez.

Az utóbbival kapcsolatban dr. Tóth Lajos egyetemi tanár nagyhatású beszédben mutatott rá arra, hogy a Hév milyen meg nem értő eljárást tanúsít a várossal és az egyetemmel szemben. A város és egyetem több együttérzést várhatna a Hév-től. A 8 filléres pótdíj egy teljes unikum a közlekedés világában. Ilyen nincs sehol a világon. Az egyetem nem bírja elérni, hogy a központi épület előtt egy fedett várócsarnokot építsenek. Az infirmitás elé nem adnak feltételes megálló helyet s csak azt engedik itt leszállani, akinek csomagja van. Valóságos inkvizícióknak vetik alá azt, aki itt akar szállani a villamosról. A Hév-vel semmiféle vonatkozásban nem lehet boldogulni. Amint tehát pénz lesz erre a célra, a város váltsa meg a villamosvasutat.

Zöld József javaslatára a Hév megváltásának ügyét egyelőre levették a napirendről, mert az ehhez szükséges 5 és fél millió pengőt a város most nem tudja előteremteni.

Ezután P. Nagy Zoltán siremlékére 1000 pengő megszavazását hozták javaslatba.

Az inségakció ügye

Tárgyalták ezután az inségakció ügyét. Ennek kapcsán Debreczen Jenő rámutatott arra, hogy a munkák között szerepel a Hortobágyon tervezett belvizszabályozás, amelylyel kapcsolatban a Hortobágy egy részének öntözését is meg lehetne valósítani. Ezt a munkát 450.000 pengőből el lehetne végezni. A zsili-

A kisgyűlés ezután az előadói javaslatot fogadta el.

Kimondotta a kisgyűlés, hogy a tífuszjárvány tartamára négy új napidíjas tisztiorvost vesz fel 8 pengős napidíj mellett.

Dr. Láng Sándor főorvos kérte, hogy a napidíjas orvosokat legalább tavaszig alkalmazzák, mert télen a szegény betegrendeléseket a tisztiorvosok nem tudják ellátni.

A kisgyűlés ennek ellenére csak január 1-ig alkalmazta a kisegítő orvosokat.

pek megépítése után vízzel lehetne megtölteni a Hortobágy medrét. Most, hogy a földgáz feltört, ennek felhasználásával a Hortobágy medréről külön 4-5000 holdat lehetne öntözni. Így összesen 17.000 holdat lehetne öntözésre berendezni.

Javasolta, hogy ennek a zsilibizottság munkájának engedélyezését a minisztériumban sürgezzék meg.

Az inségakció ügyét és Debreczen-i javaslatát a kisgyűlés elfogadta.

Egy óra átveszik a Kereskedő Társulat polgári iskoláját

Csűrös Ferenc tanácsnok ismertette a polgári iskola ügyét. A kisgyűlés javasolja, hogy a Kereskedő Társulattól egy esztendőre vegyék át az iskolát. Irjanak fel azonban a társulat főhatóságához, hogy a költségvetésüknek megfelelően a társulat a költségvetésükkel fedezze az iskolát fenntartását. Az iskola esetleges deficitjét a Kereskedő Társulat többi tagozatának városi segélyétől vonják le. A további fenntartásról a református egyházzal kezdenek tanácskozásokat.

Ellenzik Sebestyén Lajosnak a köztemetői bizottságba való beválasztását

A köztemető ügyei kapcsán tudomásul vették, hogy a sírásási díjakat 12-ről 6 pengőre szállították le.

Nagy István dr. kérdést intézett Vass Károly tanácsnokhoz, hogy kiket hoznak javaslatba a köztemetői bizottságba való beválasztásra.

Vass Károly felolvasta a névsort, amely szerint Balogh Gyula, dr. Hódy Béla, Juhász Nagy Sándor, Sebestyén Lajos, dr. tunyogi Szűcs Géza és Sztankay F. Béla lennének a bizottság tagjai.

Dr. Nagy István: Kifogást emeltek Sebestyén Lajos személye ellen. Ő talán alkalmas az izraelita temetőben, de ebben a temetőben, ahova csak keresztények temetkeznek, csak keresztények lehetnek a bizottsági tagok. Ajánlom Tóth Lajost.

Vass Károly: Itt műszaki emberre

is szükség van.

Vitéz Koltosváry-Borcsa Mihály: Tóth Lajos is van olyan műszak' ember, mint Sebestyén.

Báró Vay főispán: A választás a közgyűlésen történik meg.

Dr. Nagy István: Ellenjavaslatot fogok tenni!

Hozzájárultak ezután ahhoz, hogy a népfürdőt a tűzérklaktanya melletti két és fél holdas területen építsék fel.

Kimondották, hogy a háztulajdonosoknak további egy esztendő határideket adnak a vízvezeték és csatorna bekötésére.

Tárgyalták a burkolási szabályrendelet módosítását. A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a burkolási költségeknél a százalékos rendszert tartsák fent úgy, hogy a főutvonalon a háztulajdonosok 20, az első övezet mellékutcon 40, a kertési mellékutcon 60 százalékkal járuljanak hozzá a burkolási költségekhez.

A javaslat kapcsán Tervegy Tamás szólalt fel. Amikor az 50 százalékos fizetési kulcsot megállapították, ő nagymértékben kifogásolta ezt, mert előre látta, hogy a háztulajdonosok a terheket nem fogják bírni. A legutóbb tartott értekezleten a kertse-

Hortobágyon

feltárt nagykiterjedésű

földgáz

mezővejt

Debreczenben

csak a közismert kiváló minőségű

METEOR
ESILLAR

veszi fel a versenyt.

A napokban megjelenő 101-ik, 4 lángru típus ára

P 12'90

PIAC-UTCA 9. 57.

gek képviselői úgy nyilatkoztak, hogy a százalékos rendszert fel kell függeszteni és a burkolási költségeket közadók módjára behajtani. *A háztulajdonos a burkolási költségeket kétszer fizeti meg.* Egyszer százalékos alapon, egyszer közadók módjára. *Leghelyesebb lenne, ha a burkolási költségeket az utadó után vetnék ki.*

Ma már a fővárosban is meg van a hajlandóság, hogy erre a rendszerre térjen át.

Általánosságban igaz, hogy a burkolatozás emeli a házak értékét. A járdát, burkolatot legkevésbé a háztulajdonosok veszik igénybe. A legigazságosabb az lenne, hogy ha az utadó arányában azok fizetnék meg a burkolást, akik a burkolatot lényegleg használják.

Balogh István felszólalása után a javaslatot a kisgyűlés többsége elfogadta.

A kedvezményes fürdőjégek hánti kérvények előterjesztésénél *vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály* főszekesztő szólalt fel. Indítványozta, hogy a hadigondozottakat ne részesítsék abban, hogy a kérelmüket elutasítsák. *Ezek vannak a legjobban rászorultak arra, a kedvezményt lezáróbb ezen a téren igénybe vegyék.* Debrecen városa úgy sem jár elől a hadigondozottak támogatásában s a kitünően prosperáló fürdőüzem amúgy sem szenvedne kárt, ha kért kedvezményt megadná. Indítványozta, hogy a hadigondozottak kérését teljesítsék. A kisgyűlés többsége azonban elzárkózott a kérelem teljesítésétől és elfogadta az előadói indítványt, a hadigondozottak kérését megtagadta.

Borsos József műszaki tanácsos előterjesztette dr. Koller József városi tisztviselő kérelmét, melyben engedélyt kért, hogy a Meszena-utca 21. szám alatt emeletes házat építhessen. Az előadói javaslat elutasításra ajánlotta a kérelmet, mire *vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály* ráteremtett arra, hogy a Meszena-utca rendezése úgysem szenvedne károsítást a kérelem teljesítésével, hiszen itt az utca szabályozás belátható időn belül nem valósul meg. A kérelem teljesítésével viszont lényeges munkalkalmat mutatnak a munkásoknak is. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Bessenyei Gyula is. A kisgyűlés többsége azonban dr. Mészáros Károly főügyész indítványára úgy határozott, hogy az ügyet leveszi napirendről, mint olyat, amely nem tartozik a kisgyűlés hatáskörébe és az egész kérelmet a műszaki ügyosztálynak adja ki azzal, hogy vizsgálja felül, mennyiben engedhető vagy nem engedhető az emeletes ház felépítése.

Még néhány kisebb jelentőségű ügyet tárgyaltak le, majd báró Vay László főispán a kisgyűlést este 9 órakor berekesztette.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bodrogolási bér gazdaság felső majorjában (Bodrogolási) a 3300 holdas bérlet összes eleven — és holt — leltára folyó hó 19-én reggel 9 órai kezdettel bírói árverésen (első árverés) lesz értékesítve.

Zárgondnokság.

Miért kell, hogy Ön a

M I R A

Vizeket használja?

MERT: a MIRA keserűvíz teljesen gőrcstől mentesen hat, íze kellemes, színe fehér, ára a legolcsóbb, 55 perc alatt hajt.

A MIRA glaubersós gyógyvíz ötszörösen nagyobb gyógyerejű, mint a karlsbadi víz, nem kell külön sót hozzáadni. Kaphatók: gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Vitéz Gömbös Gyula meleghangú köszönetét fejezte ki a vitéz Sipos altábornagy iránt megnyilvánult ragaszkodásért

Debrecen hazafias társadalmá pár nappal ezelőtt bensőségteljes szeretettel és tisztelettel bucsuzott el a vegyesdandár Budapestre távozó parancsnokától, vitéz Sipos Árpádtól. Az altábornagy iránt megüdvözlendő ragaszkodás a legfelsőbb körökben is kellemes visszhangra talált és ennek megnyilatkozása az a levél, amelyet tegnap vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök, mint Magyarország honvédelmi minisztere intézett báró Vay László főispánhoz. A levél szövege a következő:

— Tisztelt Barátom! Jóleső örömmel értesültem arról a meleg bucsuztatásról, melyben Debrecen városa és intézményei Hajdu vármegye közönsége a vegyesdandár-

parancsnokságból távozó Sipos Árpád altábornagyot részesített. Bár tudom, hogy Sipos Öngyógyító-sága vonzó és értékes emberi tulajdonságai mennyire indokolták tetteit a bucsuztatás bensőséges tételét, mégis úgy látom, hogy a benne rejlő nagy emberi értékeken kívül a megtiszteltetés az érdemes katonának, a felelősségteljes állásban kiválóan helytálló parancsnoknak is szólt. Éppen ezért arra kérek, hogy méltóztass az ünnepségekben résztvevőknek, Debrecen és Hajdumegye közönségének e nemes, katonatisztelő cselekedetükért meleg hálámát és elismerésemet kifejezni. Szívélyesen üdvözöli:

Gömbös sk

Ma van a Szent Erzsébet Egyesület klubdelutánja

Mint már többször jeleztük, a Szent Erzsébet Egyesület ma tartja délután 6 órai kezdettel első klub-délutánját. A háziasszonyi tisztelet ezideig a sorozatos klub-délutánokra a következők vállalták el: Aberle Raymundné, Acházi Imréné, dr. Baranyay Béláné, Bányász Gyuláné, Bárdos Gézáné, Békés Istvánné, dr. Borosy Józsefné, dr. Böszörményi Béláné, Roth ezredesné, Botka Gézáné, Botka Edith, Boldizsár Kálmánné, dr. Berényi Istvánné, dr. Budaházy-Bruckner Ernőné, Buday Renéné, Des-Combes Henrikné, Fehér Kálmánné, Guba Józsefné, Harsányi Pálné, Horváth Antálné, Iváncsik Lászlóné, Jancsó Geróné, özv. Jóna Vincéné, dr. Jóna Ödönné,

Kazinczy Gáborné, Kovács Kálmánné, Király Juliska, Kokass Nándorné, Králl Istvánné, dr. Lackner Arthurné, dr. Ludány Lászlóné, Matajovszky Szaniszlóné, Münnich Aurélné, Majoros I-né, Nagy Józsefné, dr. Orosz Jenőné, dr. Pajor Kálmánné, dr. Rex Kiss Sándorné, Rónay örnagyné, Schlachta Jánosné, Salgó Lászlóné, vitéz Soltész Gyuláné, Suhajda Béláné, Szentiványi Döméné, Szendrődy Pálné, dr. Széll Kálmánné, Szikszay Istvánné, dr. Szűcs Gézáné, Szűcs Margit, Szilágyi Lajosné, dr. Tarján Oszkárné, Tuster Ignácné, Temesváry Geróné, Tirts Béláné, Wilhelm Emilné, báró Vecsey Aladárné, bihari Végh Béláné.

Oktober 16-án Debrecenben szerepelnek a kardvívó olimpiász hősei

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Jelentette már a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy a magyar kard világraszóló hősei, élükön Piller György világbajnokkal, Debrecenbe is ellátogatnak, ahol a nagymultu Békessy Béla Vívó club vendégei lesznek és vívóakadémián vesznek részt az Arany Bikában rendezendő ünnepélyen. Az olimpiakonok: Piller György, Bogen Erna, Glykais, Geravich, Kabos, Petschauer, valamint a kiváló meste-

reik: Santelli és Borsody október 16-án délután érkeznek Nyiregyháza felől Debrecenbe, ahol a Vívó-club nevében ennek elnöke, báró Vay László főispán fogja üdvözölni őket.

A vívóakadémia este fél 7 órakor kezdődik az Arany Bika disztermében. A legendás magyar kard hőseinek debreceni fogadására a város hazafias társadalmá nagy lelkesedéssel és büszke örömmel készül.

SZELLEMI DEKATLON SZELVÉNY 2. szám.

Beküldő neve:

Tanintézet: Osztály:

Címe:

Ha pénzt keres,

első, vagy másodosztályú bekebelezésre, vagy finanszírozót, tőkés társat, forduljon dímentes felvilágosításért **Oláh Miklóshoz, Hajdunánás, Hunyady uca 9. szám, Válaszbélyeg.**

A mérleg játszik

— Haesitatio cogitata. —

Hodie nihl, cras tibi — vae omnibus. (Vigyázz — halandó Versoivásó —, hi-degek az őszi hajnalok és ridegek. Nem lesz fojtó, kába örökké a hálósobád, nem véd meg a buta meleg. Ne áltasd magad hlu reményel, gondolkoznod kell egyszer Neked is. Jaj Neked! Borotva-elen fogsz táncolni, és százszor is segí-ségül hívsz engemet. És én nem jövök. Nekem elég volt. Nekem elég volt hüiten férjed komizsága és kikapós asszonyod léhasága. Isten bocsá, elég volt az est-ből, amikor Ó a kezét nyújtotta és én rémüiten éreztem az iszonyatos boldog-ságot, megrándult és melegen szorit a finom kesztyűn át is a keze. Elég volt büvös mosolyából, és sok volt a szűzi hajnalpir az arcultán. Miért pirult el? Miért szép, jó és tiszta Ó, miért nem aijas, rossz, utolsó? Miért kell szeret-nem — de gyűlöllek téged — oh Versoivásó — nem mondok meg mindent, mert veszteted akarom. Kedvesem, Solveig, csak Téged szeretlek! De hallga... (a mérleg játszik!)

(considerate.)

Fiút állítsd meg azt a serpenyőt — Mit nézel rám gúnyos, kétes mosollyal? Fiút állítsd meg azt a serpenyőt — Ne törődj riadt, rekedt, rossz hangommal Fiút állítsd meg azt a serpenyőt —

Nem látom, jaj, az Isten is megáldjon — Mit mérsz megint, hisz múltik az Idő. Nem látom, jaj, az Isten is megáldjon — Ez örült lengés — Fiu — örült. Nem látom, jaj, az Isten is megáldjon —

Oh, e gaz mérleget hát mi háttja — Ahá! itt van a vérem, izmom hát! Oh, e gaz mérleget hát mi háttja — Látom velöm s rossz idegen rostját, Oh, e gaz mérleget hát mi háttja —

Fiút állítsd meg azt a serpenyőt — Kacagnom kell, a turpiság kilátszik. Fiút állítsd meg azt a serpenyőt — Életem fog, ha a mérleg játszik. Fiút állítsd meg azt a serpenyőt —

ZSÓHÁR ISTVÁN.

*(Im ennyit vallott meg Peer Gynt-ként Solness!)

— **Petróleummal akart tüzet gyújtani, összeégette magát.** Bagi Margit tizenhárom éves Szent Anna utca 20. szám alatti lakost a múlt este súlyos baleset érte. Petróleummal akart tüzet gyújtani a kályhá-ban s amikor a petróleummal leöntött fát gyufával meggyújtotta, a petróleum hirtelen felrobbant és a kicsapódó lángok teljesen összeégették a kisleány arcát és karjait. A mentők részesítették segítségben Bagi Margitot otthon ápolják.

— **Baleset munka közben.** Bodnár János Luther-utca 1. szám alatti lakos, aki a guti gőzfűrésztelepen volt alkalmazva, szombaton délelőtt a rönkfára állott, de a nedves fán megesuszott és olyan szerencsétlenül esett le, hogy el-törte a karját. A mentők súlyos sérülésével a klinikára szállították.

Heréltek árverése.

Folyó hó 11-én, kedden délelőtt 9 órakor a helybeli lóvásártéren 4 darab heréltet elárverezek.

MÉNTELEPPARANCSONKSÁG.

Oktober 16-án Arany ünnepélyt rendez az Ady Társaság

Arany János halálának ötven éves évfordulóját nagyszabású irodalmi ünnepélyen ünnepelik a debreceni fiatal írók

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Oktober 22-én lesz Arany János halálának ötvenedik évfordulója. Ez az évforduló azért is nevezetes, mert most drága kiadások helyett bizonyára a legolcsóbb kiadásban terjedhetnek el Arany örökszép magyar versei. Éppen ezért fokozott jelentőségűek azok az ünnepélyek, amelyek a nevezetes évforduló alkalmából újra a közvélemény elé idézik Arany János költői működését.

Debrecenben az első Arany emlékünnepeit az Ady Társaság rendezte meg, a nevezetes dátumot magába foglaló hét vasárnapján október 16-án délután fél 6 órai kezdettel a Déri-muzeum előadótermében. Az ünnepély műsorában változatosan és színesen fogják váltani egy-

mást azok a tanulmányok, ahol Juhász Géza Arany romantikus sajátosságairól, Gulyás Pál Arany modernségéről, Kardos László formaművészetéről, Kardos Pál pedig lírájáról adnak elő a tőlük megszokott élvezetes és szemléltető stílusban. Nagy érdeklődésre tarthat számot dr. Ady Lajos tankerületi főigazgató, előnk megnyitó beszéde is, akinek eredeti szempontjai mindig frappirozzák a közönséget. A műsor keretében Kertész Dániel hírlapíró, a Társaság titkára Arany János kevésbé ismert örökbecsű költeményeit fogja előadni.

Az emlékünnepeit egészen olcsó beléptidíjjal rendezte a Társaság, hogy mindenkinek alkalmá legyen a gazdag műsor ünnepélyen részt venni.

Allandósult a hortobágyi földgáz kiáramlása

Pénteki nagy erővel tör fel a gáz — Legalább napi ötvenezer köbmétert szolgáltat a kut

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A hortobágyi gázmező feltárása óta rengeteg találgatásra és még több különféle véleményre adott alkalmát, mert a közönség hinni sem akarta, hogy Debrecen ismét egy olyan kincshez jutott volna, amely alkalmas lenne arra, hogy a város lövőjét illetőleg a legszélesebb perspektívát nyissa meg. Mikor a roppant erős gázömlés következtében a furócsó kétszer egymásután is eltömődött, a laikusok azt vitatták, hogy a Hortobágyon tulajdonképpen nincsen is gáz, csak egy kisebb gázlejtést találtak, amely kifújja magát és azzal vége is lesz a szennacskának.

Újabb erupció

A Debreceni Ujság—Hajdúföld ezzel szemben már a második gáz-erupció alkalmával jelezte, hogy a hortobágyi gáz jelentkezése sokkal komolyabb, mint azt távolból a két-kedők gondolják. A második erupció után ugyan ismét eltömődött a furócsó, azonban ekkor már gondolni lehetett, hogy a gáz allandósulni fog és végleges feltárása már csak technikai kérdés, amely a legjobb kezekben van.

Pénteken délután, — mint azt szombat reggeli számunkban jelentettük, — ismét sikerült szabaddá tenni az eldugaszolt furócsót és pedig most már úgy látszik véglegesen. Pénteken délután három órakor ismét tört fel a gáz és ugyanolyan nagy erővel vágta fel a hortobágyt, mint az előbbi két erupció.

Hogy meggyőződjön a nagybányai tojásszén (brikett) kiváló minőségéről október 15-ig öt métermázását 21 pengős propaganda áron házhoz szállítunk.

Prohászka és Tárza

Bethlen utca 44. Telefon 11-61.

Két órán keresztül szakadatlanul ömlött a gáz, amely idő alatt megpróbáltak méréseket eszközölni, azonban a mennyiséget megmérni egyelőre lehetetlen volt. Annait azonban sikerült megállapítani, hogy a gáz feszítő ereje legalább hét atmoszféra nyomásnak felel meg.

Allandóan rendkívül erős gáz áramlik fel

Miután a gázzal feltörő homok a csöveket is koptatja, Faller Gusztáv főmérnök ismét kénytelen volt szeleppel elzárni a furócsövet. Ez alkalommal azonban a munka több szerencsével járt, mint a két előző kitörés alkalmával, amennyiben a szelep felszerelése után most már nem került újabb „dugó” a csőbe és a gáz azóta is simán egyenesen, de rendkívül nagy erővel áramlik kifelé.

Hörög, morog a föld a hortobágyi csárda alatt

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársának szombat este alkalma volt telefonon beszélgetést folytatni Faller Gusztáv főmérnökkel, aki kifejtette, hogy péntek délután óta allandóan jön a gáz, amelyet most egy kisebb szelepen keresztül bocsátanak ki a levegőbe. A hortobágyi csárda körüli allandóan morog, hörög a föld, amely egészen olyan hangokat ad, mintha a föld mélyében egy óriási sertés röhögne, hörögne.

Napi ötvenezer köbméter

Annai kétségtelen, — mondotta Faller főmérnök, — hogy a gáz allandóan látszik, most a kut képességével megpróbálnak egy allandó, nyugodt áramlást biztosítani, mert ilyen nagy tömegű gázt nagyon nehéz kezelni. Egyelőre végzik a megfigyeléseket is és méréseket esz-

„LUCI”-t Ön még nem ösmeri?

„LUCI” a legszebb és legolcsóbb kötötttruha-ujdonság!

„LUCI” a legnemesebb gyapjufonalból direkt van kötve; tehát nem méteranyagból van kiszabva! Ennélfogva a

„LUCI” kötötttruha soha nem nyulik ki.

„LUCI” kötötttruha 3 modelazonban készül.

ARA 22— P.

Kapható

KIZÁROLAG a HAVAS

harisnyaházban, Bádógos-utca 1.

pant mennyiség, amely lehetővé teszi, hogy a várost teljes egészében földgázzal világítsák, sőt a villamos-telep gépeinek átalakításával esetleg a villamos áramot is a gáz segítségével sikerül majd előállítani, éppugy, mint az Hajduszoboszlón történik. Felmerült már a városnál az a gondolat is, hogy ilyen nagy mennyiségű gázt már a lakások fűsére is lehet használni, mert hiszen természetes, hogy a hortobágyi földgáz jóval olcsóbb lesz, mint az a gáz, amit eddig mesterséges uton drága külföldi szénből kellett előállítani.

Újabb kutak furását tervezik

Értesüléseink szerint, amint a hortobágyi furásnál végleges és változhatatlan eredményre jutnak, a városnál azonnal megkezdődnek a tanácskozások a gáz hasznosítását illetőleg. Szó lehet arról is, hogy a város esetleg még egy, vagy még több kutat furasson a Hortobágyon, mert hiszen egy kut elkészítése mindössze 10—15.000 pengőbe tehát egy olyan lényegtelen összegbe kerül, amely egyáltalán nem áll arányban a nyerhető érték nagyságával.

HIRDETMENY.

Folyó hó 11-én, azaz kedden reggel 9 órakor a Baromvásártéren nyilvános árverésen eladásra kerül az Állattenyésztési Alap bikái közül az Apa-állatvizsgáló Bizottság által kiválasztott, de még tenyésztésre alkalmas 5 db 7 éves magyar bika, 9 db 6 éves magyar bika, 3 db 5 éves magyar bika, 1 db 4 éves magyar bika, 6 db 3 éves magyar bika, 1 db 2 éves magyar bika.

Ezek közül 12 db állatorvossal szarmazott.

Gazdasági Tanácsnok.

Gyümölcsfák

gazdasági hasznofák jutányos áron kaphatók Debrecen szab. kir. város faiskolájában

Nagyerdő 15.

Városház udvar.

Faiskola: Böszörményi-ut

Száraz csapadékban szegény vidéken az őszliültetés a legajánlatosabb

közölnek a nyomásra vonatkozólag.

Végezetül kérdést intéztünk Faller Gusztáv főmérnökhöz, hogy hozzávetőleges becslés szerint hány köbméterre lehet becsülni a kiáradó gázt.

— Nagyon óvatos becslés szerint is legalább napi ötvenezer köbméternek felel meg az a gáz mennyiség, amely most tör fel a földből. — hangzott a válasz. Végleges pontos adatot természetesen egyelőre nem tudunk mondani. Erre csak akkor kerülhet a sor, ha megfelelő eszközökkel megtudjuk mérni a gáz mennyiségét.

A polgármester a Hortobágyon

A Debreceni Ujság—Hajdúföld értesülései szerint pénteken kint járt Hortobágyon Faludy Jenő bányatanácsos, a pénzügyminisztérium kiküldöttje, aki meggyőződött róla, hogy a Hortobágyon valóban hatalmas kincset sikerült feltárni. Faller Gusztáv főmérnöknek. Az eddig tett intézkedéseket Faludy Jenő bányatanácsos is a legteljesebb helyesléssel fogadta.

Kint járt a Hortobágyon dr. Vársáry István polgármester és Zöld József főjegyző is, akik nagy örömmel látták újabb bizonyítékát annak, hogy a Hortobágyon talált gáz allandósult és hogy most már nem kell tartani kellemetlen meglepetésektől.

A debreceni fogyasztás tisztázását fedezi a hortobágyi földgáz

Ha a napi ötvenezer köbméter gáz allandó marad, akkor Debrecen előtt beláthatatlan perspektíva nyílik. Hiszen Debrecenben a mélyfúrásnál mindössze napi 2000 köbméter gázt találtak és ez is fedezi a város gázszükségletének egyharmadát. A Hortobágyon huszonöt-ször annyi gáz van. Ez már olyan rop-

Egy független magyar kritikai lap

Németh László kritikai folyóirata

Németh László nevét nem kell ismeretünk Debrecen művelt közönségének. A Nyugat és Napkelet az ő bevonulásával nyert kritikai értelmet, ő volt a Kritika. — s mióta Németh László kivonult a Nyugathól és Napkeletből, olyan e két folyóirat, mint a kiszurt szemű Polyphemos, Németh László volt bennük a Fény.

S ime, most ő szerkeszti önmagát. „Tanu.” Mit jelent ez? A független magyar kritikát. „Évek óta gondolkodok, hogy tanulmányaimat önálló folyóiratban adom ki. Szokatlan gondolat, de irodalmi életünk összebékített vele. A zug-szempontok gyámságát nem lehet soká kijátszani, aki több folyóiratba ír, mondánivalója töredékeit átlophatja talán, de hol az olvasó, aki összegyűjti. A tisztátalan irások szomszédságát is megelégettem, Maláriás vidéken nem lehet büntetlenül élni: ha nem kapom meg a maláriát, megbetegszem a kínjaitól.”

„Tanu, „Nemcsak szemtanuja annak van, hanem bizonyítéka is, amiért, ami örök. Azontúl hogy írás: erkölcs!”

A programnak csak alfáját és ömegáját közöltük. Nem szoltunk arról, hogy ezt a folyóiratot egy szociálisan enciklopédizmus mozgatja, — hogy az a n. dióhéj-műveltség adagolástól. — itt megint Németh László nagyon szabatos meghatározását idézzük: — a Tanu „a szellemi élet klorofilja inkább, melyben az ismeret problémává s a probléma magatartássá válik.”

Az első szám méltó-e vajjon ehhez a programhoz? Nyugodtan válaszolhatjuk: méltó. Olvasóinkat ez alkalommal az Új regények cikke utalunk, melyben a kiváló kritikus szemlét tart az évad magyar regényei fölött. A szemle eredménye elszomorító volna, ha nem nyujtana vigaszt maga a szemlélő erő.

„A magyar regény, úgy látszik menthetlenül elpoeszolysodik. Van vize, de nincs medre: akadnak tehetséges regényíróink, de a műfaj pang, rothad s lassan beszövi a nád és a békaence. Nem tudunk kiszabadulni a regényírás néhány sablonjából, a forma ismétlődése felmorzsolja a tartalmat, ha ugyan nem tartalmatlanság jele.”

Babits, Móricz, Tersánszky itt megkapják az őket megillető részt, Szabó Pálnak itt le kell nyelnie, ha nem akar elsekélyesedni — a keserű pillulát; Laczkó Géza itt hiába tartja pajzsul maga elé a Nyugatot; Bródy Lili harmincezer példányra ezuttal nem „kéjgyönyör”; Szabó Dezső orkáni retorikája itt kemény ellenlábira talál.

Olvasóink bizonyára még emlékeznek az Emberi Szinjátekra (a Napkeletben 1929-ben megjelent 500 oldalas Németh László regényre.) Elszánt műfaji hírközés ez a mű, harc az új regényformáért. Aki ezt a regényt írta, méltó és illetékes arra, hogy ítéletet tartson a magyar regényirodalom fölött.

De nemcsak szépirodalom a Tanu. „A Tanu íróját, mint irodalmi kritikust ismeri a folyóiratolvasó közönség. Az irodalom hírártát ő azonban sosem tekintette helyi feladatnak. A mű számára az élet legmagasabb faja volt: aigebra, melynek a lételei alacsonyabb számtani feladványokra csak annál inkább érvényesek. Gyakran írtam, hogy ha a politika az író a véleménynyilvánító műfajokból a versbe üldözi vissza, ő egy metaforában is megőrizheti függetlenségét. A Tanu a fordított utat teszi meg a metaforából az élet felé s az olvasó meglepve láthatja majd, hogy az irodalom belső problémái hogy térnek vissza tudomány és élet szűzféle jelen ségében.”

A Tanut ismertetni akartuk s ime,

szemelvényeket adtunk. — Németh stílusa oly utánozhatatlanul egyéni a színbontó változásoknak oly gazdagságával, az egyénkedés mindenféle salangja nélkül, hogy körülírva halvány lesz a képzet.

A Tanu nem egy ambiciózus pesti irodalmár folyóirat-kísérlete, hanem a magyar ifjúság becsületügye. Nagyobb tudásfelajozottsággal, nagyobb hittel és jánosvitézibb elszántsággal még magyar író nem lépett porondra soha.

Németh Lászlónak lehetnek tévedései, de ezek a tévedések is evidensek, ragyogók, tévedései dobogók a kor-

rektebb lendület számára.

Németh Lászlót (restelljük a kopott frázist: a nagy magyar író) melegen köszöntjük sorsa új fordulóján. Bizunk szelleme nemességében; bizunk abban, hogy népszerűsége fokozott ellenőrzésre kötelezi; bizunk vállalt tanuskodása győzelmében.

Németh Lászlót, legyen meggyőződve, nem fogja cserbenhagyni a magyar ifjúság, ha Németh László sem hagyja cserben önmagát. A magyar ifjúság egy ujrászövegezett ideálmusra szomjazik; egy tükör villanását áhítja, melyben megpillanthatja nemesebbik önmagát.

Németh László eddigi pályája után jogunk van az optimizmusra. A Tanu nyitánya szép volt, — várjuk a teljes zenekart.

G. P.

Az állomáson

Én itt vagyok az állomáson
és bámulok az elmuláson,
mert ősz van, őszl tarkaság,
köröskörül vetkőznek a fák...
Pihenni vágyok, mélyen aludni,
csak nekünk kell tovább futni, futni,
mi nem nyugodhatunk soha!
Boldog, akinek van otthona!
Lelkem most csöndes otthonra tör:
vágyam a ház, vágyam a föld!
Ha téglát látok, fölveszem
és elnézem szerelmesen:
ugy vonz tört metor-alakja,
a nagy holdfény csöpp darabja!
Oh jó Kőműves Kelemen,
építs egy kis házat nekem!
Keverd belé klomló vérem,
csak gyermekem vidáman éljen!
Építsd fel biztosan, szilárdra,
hogy a zúgó időt kiállja!
Mily szép, mily jó ha kész a ház
és benne ül a kis család
s kinéznek a tágas ablakon...

De hová lebegett el gondolatom?

Oh hald csak a szél, a vad északi szél,
veri már lerefink csatabárdja!
Sárgán-pirosan fut a léz kerekén
a gesztenyefák koronája!

GULYÁS PÁL.

Gyönyörű eredményeket értek el a debreceni amatőrök

A MAOSz. debreceni csoportja első helyre küzdött fel magát a vidéki egyesületek között

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Szombati számunkban hírt adtunk már röviden arról a nagy sikerről, amelyet a debreceni amatőrfényképpezők arattak Budapesten a Magyar Amatőrfényképészek Országos Szövetségének kiállításán, amely országos jellegű volt. A debreceni amatőrök, mint jelentettük, óriási tölényvel hozták el a Bencs Zoltán vándordíjat, amelyet a legjobb vidéki amatőrök számára alapított Bencs Zoltán miniszteri tanácsos.

A vándordíj megnyerése már egy-magában is értékjelzője a debreceni MAOSz csoport rendkívüli értékes és kimagasló teljesítményének. Nem kevés büszkeséggel jegyvezhetik fel azonban a debreceni kiállítók, hogy kollekciójuk ettől tekintve is középpontja volt a kiállításnak. Budapestnek, illetőleg a budapesti kiállítónak, akik között pedig világviszonylatban is elsőrangú nevek szerepeltek. Debrecen jelentette az egyedüli számbaítható konkurenciát. A zsűri nem is nélkülözhetetlen másnak a vándordíjat,

mint a debrecenieknak.

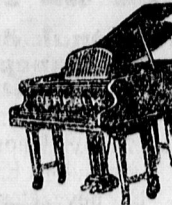
Készséggel elismerték ezt a többi vidéki városok szintén elsőrangú kiállító is. Egész csapat vidéki városból, Győröböl, Szekszárdról jöttek külön csoportok, melyek egyenesen azzal „törték be” a termekbe: lásuk a debrecenieket! A szekszárdiak cserealbumot kértek a debreceniektől, hogy tanulhassanak tőlük. A győriek viszont bejelentették, hogy egy nagyszabású kiállítást fognak rendezni és erre egyedül a debreceniek kollekcióját köztöltötték le.

A debreceniek képeiről a legnagyobb elismeréssel írt a fővárosi szaksajtó is, amely pedig ítéleteiben igen szigorú. Különösen kiemelték Aszmann és Jáky Gyula tanárség képeit.

Az egyéni díjazás során Aszmann Ferenc, Buza Gábor, Jáky Gyula és Perczel Miklós remek képeit díjazta és tüntette ki a zsűri.

A MAOSz debreceni csoportja, — tehát mint a fentiekből is látható, — nagy, eredményes munkát végezett. Ez a gyönyörű pesti ered-

ZONGORAJAT

csak ott vegye ahol a cég vez. tizedes fennállása annak minőségét garantálja.

200 darabból álló raktáram melyben leszállított áram, legjobb minőségű gyártmányaim minden igényt feltétlenül kielégítenek.

Pianinók! Harmóniumok! Kedvező fizetési feltételek!

DEHMAL zongoraszakos mester, Magyarországi legnagyobb zongorázom 45 EVES CÉG Budapest VIII., Rákóczi-u. 18. fm.

mény elsősorban annak az intenzív munkálkodásnak köszönhető, amelyet az egyesület agilis és kiváló vezetősége fejt ki. A debreceni MAOSz stadiót tart fent, előadásokat rendez, házi versenyeket rendez. Munkáját szeretettel és megértéssel támogatja dr. Vásáry István polgármester és Zöld József főjegyző is, akik mindketten szintén igen jó amatőr-fotografusok.

A debreceni fotoamatőrök, helyesebben a MAOSz debreceni csoportja novemberben Debrecenben is nagyszabású kiállítást rendez, amelyen a nemzetközi soproni és budapesti országos kiállításon szerepelt remek kollekciót fogja bemutatni a debreceni közönségnek.

Zsarolási bűnper két kerékpár karambolja miatt

A múlt év augusztusában történt, hogy a Diószegi-úton Fehér János kerékpáros összeütközött Fábán Károly debreceni hentesmester biciklivel és az összeütközés következtében Fehér kerékpárja elgördült. Fehér erre méregbe jött és azt követelte Fábántól, hogy javítási költség címén adjon neki át tíz pengőt. Fábán ezt kikérte magának s amikor Fehér dühében kést rántott elő és azzal fenyegette meg, a büntes kereket oldott, mert a zselében négyezer pengő készpénzt érzett, amit haza akart vinni. Az Eklí-féle hízalóba menekült Fehér elől, aki, amikor látta, hogy nem tudja utóérni Fábánt, magához vette a kerékpárokat és elindult utjára. Fábán a rendőrségen feljelentést tett rablás miatt Fehér ellen, aki ellen meg is indult a bünvádi eljárás. Az ügyet szombaton délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnökléte alatt működő büntető tanács. Fehér János részben beismerő vallomást tett s a bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék Fehért zsarolás vétésében mondotta ki bűnösnek és őt ezért egyhónapi és tizenöt napi fogházbüntetésre ítélte, amit az előzetes letartóztatásban eltöltött idővel teljesen kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

Párisi Hölvyfodrász

Piac u. 61., félemelet.
Elsőrendű munka
A mai gazdasági helyzetnek megfelelő árak

Villany ondulolás	6 pengő
Henné hajfestés	6 „
Vizondolálás	—60 fillér
Vasondolálás	—60 „
Hajvágás	—40 „
Manikűr	—40 „

Érdekességek a százhusz év előtti Debrecenből

Amikről a magisztrátus elsárgult jegyzőkönyvei beszélnek

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Évek óta siránkozunk, mi jó debreceniek, hogy soha sem volt még olyan súlyos gazdasági válság, mint most. Bezzeg a boldog békeidőben! Akkor mindenkinek meg volt, aminek lenni kellett, nem volt gond, nem volt drágaság, a gazdák is boldogan élhettek a maguk földjén. De ha fel-lapozzuk a hajdani debreceni városi magisztrátus elfakult jegyzőkönyveit, más következtetésre jutunk. Mert bizony volt itt drágaság nemcsak harminc esztendővel ezelőtt, hanem száz-husz esztendője is, még pedig nagy.

A gazdák helyzete 30 évvel ezelőtt

A Debreceni Ellenőr 1896-ik évfolyamának egyik számában olvassuk, hogy a debreceni gazdákat súlyos csapások érik egyre-másra. Van ugyan bőséges gabonatermés, azonban az állatállományban óriási pusztulást okoznak a veszedelmes járványok. A gazdák elvannak szegényedve, Abuza árá állan-dóan csökken, hitel nélkül, az adós-ság pedig egyre növekedik. Darányi Ignác, akkori földművelésügyi miniszter egy, a mostanéhoz hasonló akciót indí-tott arra nézve, hogy a gazdaközön-séget olesó kamatozású gyorshitellel lás-sa el. Az akció eredményes volt, mert a gazdák tekintélyes összegű kölcsönö-ket vehettek fel, amelyekel öt és fél százalékos kamattal mellett, öt év alatt kellett visszafizetniük.

De súlyos az iparosságunk és a ke-reskedőknek is a helyzete. Vonban hosszabb idő múlva őket is ugyanúgy segítették meg, mint a gazdákat.

„Az étellel nyerekedők”

1808-ban, mint a magisztrátusi jegy-zőkönyv tanuskodik róla, hatalmas drágulás következett Debrecenben. Nem az okozta ezt, hogy nem lett vol-na elegendő a termés. Az volt bőven, de nem a gazdáknak. A mai zöldhíttel akkor már lábra kapott. Az „étellel nyerekedők” rendkívüli mértékben el-szaporodtak és ezek hamis utakon gyűjtik — mint a jegyzőkönyv mondja — a gazdák termését, emlékeket már a mezőn megvásárolnak és felhalmozzák. Amikor azután az értékesítésre kerül a sor, az olesón vett életet hatalmas áron adják el. 1808-ban egy köből buza ára már 18—19 forint volt. A gazdák válságos helyzetbe jutottak s ezért a magisztrátus a legszigorúbban eltil-totta az ilyen nyerekedést s általában azt, hogy a város határában bárki is gabonaterméket vásároljon. Aki pedig mégis megtette, attól elkobozták az összes megvásárolt terményt s azt a szegények között osztották ki. Az, aki ilyen nyerekedőnek nyomára vezette a várost, az elkonfiskált terményeknek egyharmad részét kapta jutalmul a ma-gisztrátustól.

Francia képek Debrecenben

A jegyzőkönyv lapozgatása közben igen érdekes dolgokra bukkanunk. Eb-ben az évben kezdte Magyarországot is közelebbről érdekelni a napoleoni had-járat. Képek, francia képek özönlöt-ték el az országot, akik után irtó had-járat indult meg a hatóságok részéről. A debreceni magisztrátushoz is érke-zett egy megkeresés, amely azt tartal-mazta, hogy Debrecen felé tart két francia zsidó kém. Tegyenek meg mindent elfogatásukra. Pontosan megadják személyleírásukat is. Az egyik kém himnlóhelves főmő orru, nagy

hangu, jól beszél franciául s németül. Passzus van, mint kereskedőnek. Keve-set beszél. A két kém postalovakon járta be az országot és igen gyakran változtatták meg külsejüket, hogy an-nál nehezebben lehessen rájuk ismer-ni. Hogy a végén mi lett a két fran-cia kémmel, arról nem szól a kró-nika.

Pánik a franciák miatt

Augusztus 22-én nagy riadalmat kel-tett Debrecenben az a hír, amit Smaj Gábor és Zilahi Sámuel terjesztettek.

Ma van a Patronázs Egyesület gyermeknapi gyűjtése

Megemlékeztünk már arról, hogy ma, október 9-ik napján rendezi a Patronázs-egyesület ez évi gyer-meknapi gyűjtését az elhagyott, apátlan, anyátlan gyermekek felsze-gélyezésére és től felruházására. A gyűjtés rendezésével kapcsolatosan megtartott értekezleten pontosan meg lettek állapítva a gyűjtő urna-csoportok és az urhőgyek díszes gárdája, akik a gyűjtésben résztvesz-nek, mindent ekövetnek a siker ér-dekében Husz urna-gyűjtőcsoport alakult s résztvesznek a gyűjtésben az urhőgyek száza, ami által a gyűjtés erkölcsi sikere már jóelőre biztosítva van. Azonban hisszük, hogy az anyagi siker sem fog elma-radni és a nemes szívű urhőgyek fáradozását megfelelő eredmény is fogja kísérni.

A gyűjtő urnacsoportok elhelyezé-sét és a gyűjtésben résztvevő ur-nők névsorát az alábbiakban kö-zöljük:

1. A városháza előtt: Szentgyörgyi La-josné vezetésével gyűjtőcsoport v. Nagy Pálné, Hermán Gézáné, Bészler Jánosné, Medgyesi Pálné. 2. A Kaszinó előtt: báró Vay Lászlóné vezetésével gyűjtőcsoport v. Várhelyi Istvánné és felesége, Nábráczky Béláné, Benkő Gézáné, Lechner Ká-rolyné és Rásó Gyuláné. 3. A Passage előtt: A Jótékony Nőegylet tagjai Sass Béláné vezetésével gyűjtőcsoport v. dr. Kessler Jánosné, Fráter Erzsébet, dr. Magoss Györgyné, id. Mi-

ch Aurélné, Kovaliczky Antalné, özv. Pá-pay Józsefné, Darkó Jenőné, Vargha Zsig-mondné, Márton Gézáné, dr. Tóth Lajosné, Csánky Benjáminné, dr. Hankiss Jánosné, Serly Gusztávné, Milekker Rezsóné, Rugon-falvi Kiss Istvánné, Kelemen Ernőné, Sz. Tóth Béláné Papp Ferencné, Szentmiklóssy Jenőné, dr. Fazakas Sándorné, dr. Nagy Lajosné. 4. Piarista rendháznál a Szent Erzsébet egyesület tagjai: Kovássy Kálmánáé veseleése mellett dr. Szűcs Gézáné, Ruffy-Vargha Kálmánné, Vilhelms Emilné, Kazinczy Gáborné, Acház Imréné, Nagy Józsefné, dr. Jéza Ödönné, dr. Salgó Lászlóné, Auer Kálmánné, báró Vecsey Aladárné, Horváth An-talné és Botka Edit. 5. A Piac—Szent Anna u. bejáratánál: özv. Zoltán Ödönné vezeté-sével Szerecsányi Pálné, Wainner Gyuláné, ifj. Münich Aurélné, Dömötör Kálmánné, Lám Rózsika, Buday Renéné és Sztraka Péterné. 6. A vasúti nagyállomásnál: Németh Lajosné és Hegedűs Károlyné vezetésével Császi Ibolyka, Csernevits Baba, Kiss Gizella, Kovács Aranka és Szabados Irénke. 7. A Hung-gária kávéháznál: a Stefánia Szöv. urnája, özv. Balogh Sándorné vezetésével Miklóssy Ágnes, dr. Mariskáné Nábráczky Margit, Bodnárné Roschnek Róza, dr. Kálmánné Szathmáry Gabriella és Lipták Edit. 8. Ref. Kistemplomnál: Balogh Istvánné és Barra Gyuláné vezetésével Szele Paula, Si-mon Miklósné, Fehértői Dánielné. 9. Ref. Nagytemplomnál: dr. Sallay Lajosné és Gyarmathy Istvánné vezetésével Döm-södy Ferencné, Orimosné Szűgyi Julia, báró Györffy Miklósné, Kovács Juliska. 10. Az Arany Bika előtt: Bárdoss Gézáné és Su-hajda Béláné vezetésével Szilankay Far-

50
éves jubileum
alkalmából

árainkat
komolyan
leszállítottuk!

Férfi és fiu öltönyök, fel-
öltők, téli kabátok, nad-
ragok, nagy választékban

GRÜNFELD

ADOLF ÉS TÁRSA
KISTEMPLOM MELLETT.

kasné, Höchtl Margit csoportja. 11. Piac—Csapó u. bejáratánál: Nyíri Gézáné vezetésével dr. Sarkady Sándorné, Kovács Zoltánné és Szuhár Gyuláné. 12. A városi ipariskolánál: Szabóné Faragó Emma, csoportja dr. Pápay Józsefné és Oláh Irma, Szoór Józsefné. 13. A városi színháznál Kardoss Gézáné vezetésével a színművésznők és művészek csoportja. 14. A muzeumkertben: dr. Csicsák Györgyné, Péterffy Katalin, Nagy Mária vezetésével a II. sz. gazdasági iskola. 15. Az Attila téren: Az I. sz. gazd. iskola. 16. A Royal előtt: Debreceni Katalin, Balla Ernőné, Majda Irén, K. Nagy Erzsébet vezetésével a mikespércsi uti áll. elemi iskola. 17. Az Árpád téren: dr. Magyar Bertalané vezetésével az Árpádtéri egyházzrész Nőegylete. 18. A köz-kórháznál: Rammer Gergelyné és dr. Rex Sándorné vezetésével megalakított gyűjtőcsoport. 19. Egyetemnél: dr. Forneth Béláné, dr. Papp Károlyné, Beretvásné Semsey Karola csoportja. 20. Az Augustia Szanatóriumnál: dr. Gesszy Józsefné és Kunze Gusztávné csoportja.

Ezután is arra kéri az egyesület vezetősége a gyűjtésben résztvevő urnákat, hogy gyűjtőhelyeiket ma reggel 9 órára már elfoglalni sziveskedjenek. Debrecen város áldozatra mindenkor kész nemesszívű polgárságát pedig arra kéri a vezetőség, hogy ne menjen el senki közönyösen a gyűjtő urnák előtt s hozza meg áldozatát tehetségéhez mérten mindenki, megváltván megváltási fejevénét, hogy ez által a Patronázs egyesület áldásos működését a reánk jövő télen is teljesíthesse. Kéri még a rendezőség, hogy aki csak teheti, hozzon, vagy küldjön egy pár szál virágot az urnagyűjtő csoportokhoz, ahol azok a jótékony célra el lesznek árusítva

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.

Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztáránál P 1.—
Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20
fürdőjegy (minden villamoskalauznál váltható)

Kiadó
Csapó-utca 10. sz.
alatt egy
üzlethelyiség
(volt hentesüzlet)
november elsejétől.
Értekezni a háztulajdonossal
az udvari lakásban.

KÖNYVESHÁZ

Dr. Tóth Lajos: Magyar magánjog - öröklési jog

A debreceni egyetem kiváló professzorának, dr. Tóth Lajosnak ismét új könyve hagyta el a sajtót. Amióta tervbe vette, hogy a magyar magánjogot egyes részeit szerint külön kötetekben feldolgozza és ennek eredményeképpen az általános tanokat tárgyaló két kötet után a dologi jog is megjelent, a tudományos jogi irodalom modern fejlődésének nemcsak a pártatlan szak tudásai és eredeti rendszerezéssel feldolgozott magánjogi studium területén, hanem az egész jogtudomány-művelés szempontjából is új utat vágott a szerző. E nagyszabású újító munkának, amely már az általános tanok klasszikus tömörségű megállapításában is megkapó erőt mutatja be egy ragyogó elméjű magyar jogász-zseninek értékeit, finom struktúrájú és hatásos továbbépítése az öröklési jogról írt kötet.

Amikor 18 évvel ezelőtt dr. Tóth Lajos magánjogának bevezetése, a két vaskos füzetből álló általános rész elhagyta a sajtót, az egészen újszerű módszer, nemkülönben a definíciók világos egyszerűsége, a meggyőző okfejtések s az ezeket átható előadásmód, amely a jogi nyelv valami egészen különleges, a maga súlyosságával keményen haló s bár teljesen modern, de színeit tekintve ősi verszerű ritmusszépséggel zengett, a bevezető tételek olvasása és tanulása éppúgy vérvé vált a fiatal jogásznemzedéknek, mint amilyen elméleti és gyakorlati értékek a tudós professzor fejtegetései a katedrarról. Hogy Tóth Lajos magánjogának már az a merőben elméleti része is mit jelent, akár mint tudományos munkát, akár mint egyetemi tankönyvet: azt elsősorban a tanítványai érzik, akiket ez a mű nemcsak az alapvizsgák és szigorlatok előtt vezet el a magánjog megértésének küszöbéhez, de életreszóló jelentőség

gel feltárja nekik a jog világának csodálatos nagy perspektíváit is.

Az „Öröklési jog” megjelenése újabb lépés e korszakalkotó munkásság terén. A 354 oldalas kötet minden fejezete méltó folytatása annak a világos rendszeresnek, amely Tóth Lajos eddigi könyveit jellemzi. Ez a tudományos monográfia hatalmas épületrész, mely szervesen illeszkedik a megkezdett alkotás többi fajához. Általános részében az öröklési jogviszonyt statikai helyzetben, majd annak eredetét, változását és megszüntetését fejtegeti. Itt tárgyalja az öröklési jogviszony gyakorlatát és érvényesítését. A második rész az univerzális és singularis successiók részletezése, mindkettőben egy a törvényes, mint a végintézetli öröklés szerint. Az egész mű természetesen felel meg az öröklési jog teljes anyagát s mind a

tételét olyan bő adattárral és tudományos utalásokkal alapozza, hogy az olvasó az egész szakirodalmat is megismeri Tóth Lajos kritikai szemüvegén keresztül. Hangsúlyozza a szerző, hogy művének megírásakor tekintettel volt a polgári törvénykönyv 1928-ban megjelent javaslatára és előmunkálataira, ugyancsak a legújabb magyar bírói gyakorlatra is.

Összgezve az elmondottakat: dr. Tóth Lajos professzor új könyve a tudományos rendszeres, az egyes fogalmak tisztázása, az anyag áttekinthetősége és értelmezési tényleg éppolyan felbecsülhetetlen értékű munka, mint amilyen széles horizontu tudománnyal, finom szabotossággal és nemes zamatú stílusával képtelen jogászai érteket minden olvasójában fejleszteni.

(In.)

A m. kir. Bocskay István hajduvezred nagyszabású ezrednapot rendez az álmosdi csata évfordulóján

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A debreceni m. kir. Bocskay István 11. hajduvezred 16-ikán az álmosdi csata évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepségeket rendez.

Az ünnepség sorrendje a következő:

Szombaton, 15-én este 6-8 óráig zenés takarodó és szerenád a főispánnal, polgármesternél, vegyesdandárparancsnoknál. Fél 9 órakor díszelőadás a Csokonai-színházban. Szinre kerül a Tüzek az éjszakában. Előadás előtt Batáry Imre zászlós szaval. Az első felvonás után Móricz Pál író, a Magyarország munkatársa előadást tart a hajdukról.

Az ezrednap programja

Vasárnap, 16-án reggel 6 órakor

zenés ébresztő. Fél 8 órától 8 óráig az öreg hajduk (3-as honvédek, 39-esek, 3-as népfőlkelők) gyülekezése volt iaktanyáikban. 8-9 óráig vallásfelekezeti szerinti istentisztelet a református Nagytemplomban és az Attila-téri görög katólikus templomban.

9-10 óra között gyülekezés a Bocskay-szobor előtt, elhelyezkedés és fogadás.

Ünnepély a Bocskay-szobornál

Pontosan tíz órakor kezdődik az ünnepély a következő műsorral:

1. Himnusz. 2. A Vitézi Énekparancsnok énekel. 3. Váry Nagy Géza „Bocskay” ódáját szavalja Batáry Imre zászlós. 4. A szobor megkoszorúzása. 5. Diszmenet.

A hajdulaktanya előtt

11 órakor ünnepély a Hajdulaktanya előtt. 1. Himnusz. 2. A Vitézi Énekparancsnok énekel. 3. Ezredparancsnok beszéde. 4. Magyar hiszekegy. 5. Kádár Gyula százados méltatja a nap történelmi jelentőségét. 6. Ujencok eskütétele. 7. Batáry Imre zászlós szaval. 8. Vitéz dr. Bessenyei Lajos beszél. 9. Szózat.

Ünnep után a Bocskay-szoba megtekintése.

Délben 1 órakor ünnepi díszelőadás az Arany Bika Bocskay-termében és a Hajdulaktanyában.

Ujabb öt tifusz megbetegedést jelentettek be szombaton

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Debrecen város tisztifőorvosi hivatala már alig győzi nyilvántartani a rengeteg tifuszos beteget. Csütörtökön és pénteken 22 új megbetegedésről tettek jelentést a tisztifőorvosok, szombaton pedig újabb öt megbetegedést jelentettek. Ezzel az októberben megbetegedett tifuszosok száma 53-ra emelkedett. Debrecenben az ápolás alatt lévő tifuszos megbetegedések száma így már megközelíti a kétszázat, ami igen magas szám és csak 1929-ben fordult elő hasonló aránya tifuszjárvány.

Értesülésünk szerint a jövő hét elején dr. Láng Sándor tisztifőorvos egészségügyi főtanácsos Budaörsre utazik, ahol a helygymnásztériumtól összerakható barakkokat kér a tifuszos betegek elhelyezésére.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Emlék

Írta: BOIKLIEFF DIMO.

Miss Ilka S. de G.-nek.

Pár nappal ezelőtt érkeztem vissza hazamból. Egészen az elmúlt napok hatása alatt állok „Borongós hangulat”omat ismerősöm is észrevették. Bizonyára azt hiszik, honvágy gyötör, pedig nem egészen úgy van. Csak emlékek lebegnek előttem és mostani életem feledhetetlen, legboldogabb pillanatát életem át. Nem pillanatokat, csak pillanatot mondok, mert az igazi boldogság csak egy pillanattal tart.

Amikor fiatalok vagyunk, telve vagyunk duzzadó életterével, gondtalansággal, optimizmussal. Csak egyszer tudunk szeretni igazán, amikor a fiatalság derűs napját éljük. Mert az az igazi szerelem, melynek hatására túlhaladjuk saját Énünkkel, ismeretlen erő vonz akkor, mindahhoz, ami bennünket körülvesz. Képesek leszünk a természet elbűvölő szépségét észre venni, az ember szeretetreméltó tulajdonságait értékelni, a művészeknek felhalmozott kincsét magunkba fogadni.

Igy szerettem én is...

Mindenki, aki velém kezet fog, megkérdezi, hogy honnan került a kezemre az a sebhely, melynek édes titokként őriztem az okát eddig. De mivel szeretek őszintén lenni, most elmondom rövidesen. Minden sebhelyt vagy a véletlen vagy valami hőstett utáni

kapjuk. Minden hősiességben, mely a szívből támad, van valami naivitás és minél nagyobb ez, annál fenségesebb az érzélem. De az enyém sem az egyikből, sem a másikból nem származik. Gyermekböhöség ez, amelyet elkövettem és sem akkor, sem később nem bántam meg a szenvedést, amelyet okozott. Vannak esetek, melyek sajátos örömet szereznek nekünk, amikor gyermekek vagyunk és sokszor amíg felnőtünk, szeretnénk még egyszer gyermekké lenni... de már nem lehet. Én is bohó gyermek voltam és bohó gyermekből lettem szenvedő ifjúvá. Nem volt a mi utcánkban egy ház sem, melynek ablakát be ne törtém volna parittával. Nem volt egy gyermek sem, akivel ne verekedtem volna. Különösen kedvem telt egy vén szakállas zsidó ingerlésében. Ha csak módomban volt, megtépkedtem a szakállát.

Ha nem nyílt alkalom rá, hogy közelről bosszantsam az öregot, akinél rendszeren bot volt, kerülő utat tettem, hogy messziről egy-egy követ megdöbhessem és mint a szél rohantam tovább. Sokan panaszkodtak az apámnak a nem tagadom, a pálcának estünként volt a dolga. De hiába. Másnap újra kezdtem a virtuskodást. Sé jóval, se rosszal nem tudták megfékezni rakoncátlanságomat.

Mikor elvégeztem a polgári iskolát, a legszigorúbb amerikai penzióba adtak. Ott aztán emberemre akadám. Még egy hét sem múlt el s én már rittegett kényur voltam a vidéki gyermekek között, úgy hogy tömegesen pa-

naszkodtak Mister Long prefektus előtt.

Egy este széles jó kedvem támadt. Föltüzelttem a cimborákat és félórán belül valóságos csata robbant ki a hálóteremben. Az összes toll és pehely párnákat kitéptük. Hatalmas fehér pelyheffellag támadt. Mikor a prefektus, Mister Long bejött, mi, mint fehér kísértetek rebbentünk szét. Meg sem mozdultunk hívó szavára. Végül kiderült, hogy én voltam az egészen a kezdeményezője. A többi szereplő az ágy és az asztal alá bujt. Csak én álltam hősiösen, szemben a prefektussal, kidüllesztett melllel és természetesen pofonoktól vereső ábrázattal. Ugy látszik, Mister Long egyenesen agyon akart verni, hiszen napnál világosabb volt, hogy én vagyok a penzió gonoszszelme. Egész hőskölteleménybe illő félelemtől remegő emberek, középen pedig én, a hős, akinék Mister Long akkora pofonokat kent, le, hogy majdnem kiugrott tőlük a szemem. A csillagokat egész tisztán véltem látni magam előtt, sőt mi több: sokkal színdusabbak voltak ezek a csillagok, mint aminőket az égen láttam. Különösen a vörös és zöld szín domináltak. Nem igen ismertem addig a félelmet, de ha Mr. Longot megláttam, kivert a láz. Az ilyen nyilvános szerepléseknél sokkal szörnyűbb volt, amikor Mr. Long szinte nyájas arccal magán beszélgetésre hívított meg a saját szobájába. Nevelési elvével tartozott ugyanis, hogy lelkileg is próbáljon növendékére hatni. Ez helyes is lett volna, csak hogy Long mindenáron a testemet kereszt-

tül akart a lelkemhez férközni. Itt már nem elégedett meg pusztán pofonkodással, hanem atyai intelmét egy jó vastag bottal is nyomatékosította. Nem lehet tehát csodálni, ha olykor kétfoldoson és sántítva távoztam a derék pedagógussal folytatott megbeszélésekről. Pár hét alatt csodálatos átalakuláson mentem keresztül. Én lettem a legjamborabb az egész intézetben. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy magam sem tudom, hogyan történt ez. Nagyon is tudom, minden esontom fájjt bele.

Mint mondtam, egy amerikai penzióban voltam, az amerikaiak pedig bolondjai a sportnak. Természetesen minálunk is a torna volt az első tárgy. Így aztán kiváló alkalmam volt átvedleni az egykori jeles verekedőből tisztes sportférjüvé.

Karácsonyi szünet volt és én már eme átvátozott alakomban korcsolyáztam reggeltől estig a jégpályán, ez lévén az egyetlen lehetőség, hogy levezessem a nagy verekedési vágyamat, mert sajnos verekedni már nem lehetett. A legkisebb tettelességemért zápporként zuhantak rajtam Mr. Long hatalmas botjával, aki fejedelmi bökezűséggel adta nekem vissza tisztelesen, amit én adtam másoknak.

Most is vadul keringtem a jégen, fáradtságot akartam érezni. Tovább, egyre tovább. Már esteledett, a hó kes rózsaszínűre vált és a jég fájdalommal nyöszörgött korcsolyám alatt. Végül is kiszaladt alólam a jég és én úgy belevágtam a fejem valamibe, hogy eszméletlenül maradtam fekvé a hóban a pálya szélén. Telt nagy rias-

Amikor vitéz Gömbös Gyula kibontotta a lajvédelem zászlaját

Feljegyzések egy nacionalista újságíró noteszéből

Kilenc éve már, vagy talán még több is. Augusztus 2-án a vasutasztrájk napján egy vékony négyoldalas újságban kétszer annyi volt már a szedés, mint a hely. Az újság akkor még tulajdonképpen két és fél oldalból állt, mert a többit a hirdetés foglalta le. S akkor éjszaka tele volt már ez a két és fél oldal a politika egymásra torlódott szenzációival. Megálltak a vonatok. Elakadt a személyszállítás. Kitért a politikai válság. És éjszaka fél egy órakor zörgött a telefon.

Halló! Gömbös Gyula! — és hét társa kibontotta a magyar lajvédelem új lobogóját.

A két oldalas kis lapból hirtelen kibontuk a felét s a vezércikk helyére odakerült egy másik, amely hirdette: Debrecen nacionalista magyarsága odasorakozik Gömbös Gyula zászlaja alá.

Azóta elment kilenc keserves magyar esztendő. A két és fél oldalas lapból azóta — Debreceni Újság — Hajdúföld, — magyar vidék legnagyobb sajtóorgánuma lett — Gömbös Gyulából pedig magyar miniszterelnök.

Kevesen voltunk, de voltunk néhányan, akik még akkor ismertük meg a Vezért, amikor még a nyomába járni nem volt divat, amikor még a mostani új hódolók, hajlongó alázkodók sarat dobálták, gyűlöletet tüzeltek felé. S ezekről a régi napokról az újságírói noteszben megmaradt néhány feljegyzés, egy pár

rövidke jegyzet s belőlük egy hiszszük igazabban, tisztábban bontakozik ki a magyar miniszterelnök nemes alakja, mint azokból az újság-cikkekből, amelyekben mostanában bókólnak a magyar közélet napraforgói.

Forgatjuk ezt a megsárgult, régi jegyzetet. Az egyik lapon 1927-es évszám és néhány kusza sor:

A politikusnak ma már nem elég politizálni, de szükséghez képest tanítani is kell. Gömbös Gyula úgy látszik, jó tanító lenne. Itt a hajdú-böszörményi nagy piacon, Boesky szobra előtt Gömbös Gyula politikai népgyűlésen a tyuktenyésztéséről beszél a gazdanépnek. Azt mondja:

— A magyar paraszterbernek többet kell tanulni, több ismeretet kell szerezni. Ki tudja nélkül, önök között, hogy az uró jószágnak, tyuknak, baromlinak nem jó a tengeri?

— *Hijnye, az Isten dldja meg, én meg mindéig azt adom neki!* — kiáltja közbe egyik gazdaember.

— Amerikában vannak olyan farmok, amelyeken évente kétszáznyolevanat is tojik egy érce. Kérdezzék meg otthon az asszonyt, hogy hányat tojik a tyukja. Fogadjunk, hogy nem fogja tudni.

Aznapi délben három ezer böszörményi háznál kollokváltak a hajdumenyecskék.

— *No asszony, hányat tojik a*

tyukod? — ezzel ment haza a népgyűlés minden haligatója.

A rossz nyelvek azt beszélik, hogy Gömbös Gyula megnyerte a fogadást.

A tanítónak azonban tanulni is kell. Gömbös Gyula ezen a téren is rekordot teremtett a politikusok között. A népgyűlés előtt, amíg az idő mulását várjuk dr. Csorba Antal vendégszerető házában, Gömbös Gyula beszél politikáról, irodalomról, tudományról. Nincs új könyv, amit ne ismerne. Nincs egyetlen probléma, amiről ne lenne eredeti, egyénien érdekes véleménye. Egy félóra alatt kiderül, hogy az átlagembert messze meghaladó alaposággal ismeri a hindu bölcsezetet, csak úgy, mint a legmodernebb külföldi gazdasági, politikai szakirodalmat, vagy a modern német költőket. Olyan érdekesen, olyan lebilincselően beszél, hogy alig tudja levenni róla szemét az ember.

Délután bucsuzól, kint az állomás előtt Nagyatádi Szabórol beszél vagy háromszáz csizmás magyaroknak. S akik ott álltak, hallgatták ezeket a szép, okos, jellemző erejű szavakat, egyszer csak azt látták, hogy a fejekről lekerül a kalap s a napfényes márciusi délutánban áhitatos lelki magyarok úgy hallgatják Gömbös Gyula ajkáról a legszebb magyar legendát, mintha csak a nagytiszteletű ur mondana imádságot fent a szöszéken:

— *Nagy ember volt! A bársonyszékben is megmaradt parasztnak, mert ur volt az eke szarva mellett is, Legyen áldott az emléke!*

S egy áhitatos kórus felel a szóra:

— *Mindörökké! Amen.*

Másfél évvel későbbi elsárgult lapon: *Hányat tojnak Gömbös Gyula farmjában a tyukok?*

Gömbös Gyula, — ha úgy tesz, mint a többi politikusok — és véletlenül nem mond igazat, könnyen megjárhatta volna a böszörményi tyuktojásokkal. Errefelé ugyanis nehezen ment az emberek fejébe, hogy legyen tyuk, amelyik háromszázat tojik egy évben.

Egyik gazdaember nyakába akasztotta hát a szeredást, aztán felment megnézni Nagytéténybe, hogy hát hogy is áll a dolog a tétényi tyukokkal. Mejt ha a tyukok csakugyan leadják azt a 300 tojást, akkor a politikában sem mondhat olyasmit Gömbös, ami ne lenne szüntiszta valóság.

A vizitáció remekül sikerült, amennyiben a tyukok csakugyan háromszázat tojtak, a vizitáló gazda pedig így mondta el a tétényi tapasztalatokat:

— Mindent megérték, csak éppen azt nem, hogy miért nincs haragosza Tétényben Gömbös Gyulának. Kérdeztem pedig a szomszédait is, mert hogy a szomszéd az tudja legjobban, miféle ember lakik a háza végiben.

— Mekkora ez a föld, ami a méltóságos uré?

Mondták: Tizennyolc katasztrális.

— Hát aztán, nincs neki több más-hol sem?

— Nincs bizony. Azért tudja olyan jól, hogy él a kisémbert.

A másiktól is kérдем:

A másiktól is kérдем:

— Milyen ember a szomszéd?

— Jó ember! Finom ember.

— Mégis, mit gondolnak, feliető törekvő ember? Szereti a hatalmasokat?

dalom. Mikor látták, hogy nem tudok felkelni, még Mr. Long is megjött, hogy nem tud többé megverni. Átvittek a szomszéd leány-penzióba, ahol az orvos lakott. Olyan helyre kerültem tehát, ahová tőlünk fiuk közül még nem igen tette be a lábát senki. De a legszigorubb tilalom ellenére is fokozott felkapaszkodtunk a mohos köfalra, pedig nem láttunk semmit, csak a tenyerünkön ment le a bőr az érdes falon. A leány-penzióban két ápolónő volt, kik közül az egyik a szép Miss Charlotte Grey, az összes fiuk tanubizonyosága szerint olyan szép volt, mint egy mesébeni tündér. Aki egyszer látta közülünk, az legalább egy hélig beszélt róla. Csakugyan szép volt, hiszen én még most is emlegetem.

Azt mondják, hogy két nap múlva tértem magamhoz. Bambán néztem körül az orvosszágu fehér betegszobában. A fejem zúgott, még csak félig voltam ébren. Nem tudtam mozdulni sem, azon erőlködtem gondolatban, hogy kitaláljam, hol vagyok? Gyermekkoromban azt hallottam, hogy mikor egy-egy jó ember meghal, angyalt küldének érte az égből, hogy felvigye. Már pedig esküdni mertem volna, hogy angyal áll az ágyam mellett. Miss Charlotte Greyt láttam, mint egy fehér árnyéket. Valóban tökéletesen megjavított Mr. Long — gondoltam, — hiszen a mennyeországba kerülök. Az isteni szépségű angyal nyájas mosollyal hajolt felém és ajka megérintette az enyémet. Gondoltam, hogy most akarja elvinni a lelkemet. Csodálatos módon egyszeribe erőre

kaptam és átötlettem az angyalt, a fülem újra zúgni kezdett. A szoba fehér köddé máltott körülöttnök. Repülni kezdünk az ég felé. Már láttam a szárnyait is és éreztem arcomon a felkavart levegő hűs érintését. Mintha hirtelen hófehér lepel csavarodott volna körém, ijedtem simultam hozzá és repültünk. A penzió apró kártyavárnak látszott alattunk. Az emberek aprók voltak, mint az ólomkatonák. Mégis megismerem közöttük minden ismerőst. Buesut intettem nekik, barátoknak és haragosnak egyaránt, hiszen jó voltam, a mennyeországba mentem, nem volt szabad haragot tartanom már. Még Mr. Longnak is megbocsájtottam, hiszen jó része volt neki abban, hogy én most a mennybe kerülök. Aztán eltűnt a föld alattunk. Kék fényű, langyos levegőben szálattunk tovább. Zenélő, bibor hullámok hőmpolyogtak át rajtam és édes melódiák muzsikájára ringott a lelkem. Ezüst csillagok perregtek, a levegő pedig kékült, fényesedett, valahonnan lilomok illatát éreztem s időnként hallottam az angyal szárnyának csattogását.

Azután egyszerre eltűnt minden. Egy négyzetes kertbe zárt kék ég-darabot láttam. Valaki kinyitotta az ablakot és valakinek a hangját hallottam. Hideg léghezám... Lépések... és valaki szól: „Miss Charlotte“... Hát bizony megint a földön voltam. Miss Charlotte fogta a kezemet. Hirtelen el keseredtem, hangos kiáltással huzódtam közelébe. Éreztem, hogy szelden végig simogat. Azután megint nem tudom mi történt. Csak az orvos hangját hallottam messziről.

— Hogy érzi magát ez a gyerek?

Ezután valaki felett valamit, de hogy mit, azt már nem értettem.

Pár nap múlva rendhőjttem egészen. Beszéltem, mozogtam, sőt enni is tudtam egyedül, még pedig sokat.

Mint súlyos beteg külön szobában voltam. Miss Charlotte nagyon jó volt hozzám... sokszor megcsókolt. Egy hónap múlva sajnos vissza kellett mennem az iskolába.

A nővérhez nem engedtek többet vissza. Ezért egy késszi mélyen bele-szurtam a csuklómba. Sok vérem elfolyt, szeretésére észrevették, amikor még annyi maradt, hogy elevenen vihettek vissza Miss Charlotte-hoz. Miss Charlotte rendkívül sajnálkozott a bal eseten, de akkor dőbent csak meg igazán, mikor bevallottam, hogy nem véletlenül történt. Nagyon rosszalott, amit tettem, sokszor megismogatta a sebet, ami csodálatos módon nem fájt többé. Azután, sajnos, megint ijesztő gyorsasággal kezdett javulni az állapotom. Bármint szívesen elszenvádtam volna, csak ne kelljen Miss Charlotte-tól elválnom...

Egy tavaszra hajló délutánon, amikor már az ébredő mezők szagát vitte tova a szél, Miss Charlotte könnyes szemmel csókolt meg és csendesen, mintha régi kedves halottáról beszélt volna, így szólt hozzám:

— Kicsi szívem, most már szépen el kell válnunk, nem is lett volna szabad találkozniunk. Vigyázz magadra és ne csinálj többet ilyet. — Kikisért a kapuig.

Emlékszem, egészen kitavasodott már, fűrés rózszaszínű fellegek déváj-kodtak a hegyek vállán és karsu kankalinok nézgették magukat az Iszkar folyam tükörében. Én a környékbeli kolostorokat jártam, de sehol sem találtam Miss Charlotte-ot.

Már nem voltam többé gyermek. Egy nyáron a Fekete tenger partján kóboroltam a Szent Konstantin kolostor mellett, egy elhagyott temető határában a lángoló napsütésben. Céljaimul járkáltam a sírok között, melyeket magasan belepelt a gaz, mikor az egyik kopott márványtáblán elmosódott aranyozásu betűről szikrázott felém a márványba megbottolt napsugár.

Charlotte Grey

1901—1922.

Nem tudom meddig állhattam ott. A nap már lilaszínű felhőkön gördült alá a hamuszürke horizonton, mint egy izzó aranyfogó. A Szt. Konstantin kolostor kupolája komoran mutatott az opálosodó esti égre. Egy pár szál mezei virágot szedtem s miközben a könny kiesordult szememből az első és utolsó virágot a sírra tettem.

Lassan megindultam... messziről egy szelmalom iromba karjai intgettek utánam. Nem tudom miért. Nem hiszem, hogy hívtak volna. A lomha szelvitörlek mintha emlékeket hesegettek volna...

Charlotte emléke, mint árny borul a szívemre örökké.

— Szereti a fajtáját, — felelték, — de inkább csak a kisembereket, a dolgos embereket. A hatalmasokkal nem sokat törődik.

— Amerre mentem Tétényben, mindenütt csak jó véleménnyel voltak Gömbös Gyuláról. Még a bulgár kertészek is azt mondták: „az egy náratlan ember”.

Megkérdeztem végül a farm-mes-tert is: Igaz-e, hogy olyan jó ember a méltóságos ur?

Azt mondta:

— Mindennap jönnek hozzá szegény emberek, a Dunántúlról, Borsodból, Szeged környékéről. Mindenkinek segít, mindenkinek elintézi a dolgát.

— Hát én már, — fejeződnek be a böszörményi gazda tétényi tapasztalatai, — ezentúl már csak mindig fogok hinni Gömbös Gyulának, még most is, hogy belépett a nagyurak pártjába. Igazat mondott. Igazat beszélt. Magam győződtem meg róla, hogy jó ember, magyar ember, kitűnő gazda és a szegénnyel érez a szíve

Nem érdektelen ideírni, hogy a tétényi vizitáció hőse senki más nem volt, mint Kálmán Ferenc kisgazda, aki azóta Gaál Gaszton párti képviselőjelölt lett Hajduböszörményben.

Erről azonban már aligha Gömbös Gyula tehet, hiszen a tétényi tyukok valóban eleget tojtak. S arról viszont a tyukok nem tehetnek, hogy a tojásukból eddig még nem kelt ki egy mandátum Kálmán Ferenc részére.

A jelölt ur jól tenné, ha nyakába akasztaná még egyszer azt a bizonyos szeredást s benézne Balatonboglárra is. Mert a tétényi tyukok csakugyan háromszázat tojtak ugyan, de viszont nagy kérdés, hogy mit mondanának a szomszédok a boglári gazdáról, akinek nem tizenyolc, de — ha jól tudjuk, — ezer holdja van.

kozni, inkább otthagya kies kis házát.

Sztambul forgatógójában

Ebéd után a forgalmas Ankara Cadesi-n át egykettőre a főposta szép nagy épületéhez érünk. Kár, hogy ezt a mutatós palotát így eldugták erre a szűk térre! (Nem sokáig lesz itt a posta, mert az épületét át fogják adni a török Nemzeti Bank isztambuli fiókja céljaira.)

A híres galatai hidon, a hőmpölygő emberáradatban meg kell állnunk, itt már lenyűgöz az élénk társulókép: szemközt Galata és Beyoglu (Perát most csak így hívják) épület rengetege, mindjárt a hid lábánál az arab dsámi cifra minaréja fent magasban meg az öreg galatai torony. Jobbról-balról ezernyi bárka, csónak meg hajó lepi el az Arany-szarv-öböl és a Bogazicsi (Bosporus) vizét. Kissé távolabb nagy halók sora horgonyoz, az egyik éppen most érkeztetett, körülötte csónakok raja sűrűg-forog. Hátunk mögött a Yeni cami (Uj dsámi) négy évszázad viharától, porától megfeketedett falai, minaretjei. Amint kisse tovább haladva visszatekintünk, észsz fenségekben bontakozik ki előttünk a város csodás látkepe, a dombok tetejére épített nagy dsámik, a pompás Szüleimánje, az Aja Szofia, a Szultánahmet, a Bajazit, a Fatih meg a sok más kisebb-nagyobb mecset — ki tudná mindnek a nevét felsorolni? és ezernyi minaret — oly kecsesek ezek az égbé nyúló karok! — teszik jellegzetessé és feledhetetlenné az élénk társulóképet. Jobbra pedig, a tengeröblön túl Anatólia partjai intenek felénk. Kisázsia, a világ szíve, ahogy gyakran nevezzük. Három öreg földrész: Ázsia, Európa és Afrika találkozik itt. Innen eredt hódító utiára a ma európaiak nevezett Kultura. Nagy vallások bölcsője ez a föld s nagy nemzetek csatateré. Ezzel virágozó gazdagság irigvelt hazája. Krózus kincses Lydiája, romaiából uira ébredő, porraiból felemelkedő csodamadár ma Nagy hódító csatantúja: Xerxes Nagy Sándor, a római légiók, Mithriades, az arab hódítók, a Kereszties hadak, a szeidsuk törökök, Ertogruil hátor oguz törökök s Timur Lenk küzdöttek itt. Birodalmaikat döntve s birodalmaikat építve. Legutóbb pedig itt kanták az első végzetes csatát a központi hatalmak seregei, amikor az angol Allenby-hadsereg gondosan előkészített fényvonalát nem tudták megakasztani. Ime, itt van a tulsó part, alig egy nuskalövésnyire. A világ szíve. Vajjon, mit rejtget most is titokzatosan magában?

A világ szíve felé

Indiát rejtelmessé teszik fel nem kutatott ősréngeteget s még ki nem ismert lomha embertömegei. De vajjon nem rejtelmesebb-e ez a számra parányi, tetekre hatalmas nemzet? Vajjon nem több meglepetéssel szolgál-e már eddig is az ámuló világnak ez a 14 milliós nép, mint a 350 millió roppant India? S e nemzetnek igazi hazája nem itt van, a csodás paloták, a magas minarés dsámik, a lökdösbödő tömegektől terhes hid körül, ez ma csak egy távoli messzi tartomány. A török nemzet igazi hazája a tulsó part mélyiben, a messzi Anadoluhégyein, lankáin, széles síkjain. Üdvöz légy Anadoluhégy! Holnap vendéged leszek! Végh Jenő.

Utazás Kemál pasa Törökországában

Igazságtalan határok a Balkánon — Sztambulon át Kisázsia: a világ szíve felé

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Ki ne oivasta volna az Ezeregy-éjszaka meséinek könyvét? Ki ne szeretett volna elmenni a napfényben ragyogó mesés Keletre? Te is, Ó is, én is.

Mint gyermek, sokszor oivastam mohó vágyakozással az Ezeregy-éjszaka bájos meséit és álmaimban nekem adta Firusz herceg a büvös paripát, hogy elrepülhessek a távol Keletre, a csodák országába. És vitt a büvös ló messze... messze... Elmaradt a vén Duna ezüst szalagja, elröppentek alattam a Balkán sziklás bércei, rózsás völgyei és egyszer csak megcsillan az esti szürkületben a Márvány-tenger csöndesen síma háta, majd meg Sztambull sok-sok karcu minaretje között látam felkelni a holdat. Oh, hogy szerettem volna leszállani az Arany-szarv partján hemzsező tarka sokaságba, de elfeledtem, hogyan kell a büvös paripának parancsolni s az ragadott tovább... Irán fensíkára, kincses Indiába... míg bele nem ütök a Himalája valamelyik léggő fagyott ormába... és akkor felebredtem.

A szerb határon

Most a vonat vitt ringó kebelében. Az utazás nem oly gyors, mint az álombeli büvös paripán, mévis mily hirtelen itt a határ. Utlevélvizsgálat! Vámvizsgálat! Mennyi a pénze? Milyen valutában van? Az efféle felhívások s kérdések ismétlődnek meg vagy hatszor, míg megérkezünk. Még jó, hogy a görögök is nem tehetik tiszteletüket zsebünk és csomagjaink tartalmát tudakozó kérdéseikkel. Nekik meg kell elégedniök a vasúti jegyek szerény kilyukasztásával és a mellékfoglalkozásként üzött, egézig felmagasztalt „olcsó” líkőrieiknek a tapasztalatlan utasok nyakába sózásával. A Duna sem csillog ezüstösen, inkább szennyesen sárgán hőmpölyög alattunk a vize, míg átrohogunk az Ujvidék—péterváradí hidon, hogy nemsokára a zimónyi hídról Belgrád lámpáit lassuk fényleni sötétlő tükrében.

„Mohamedán jugoszlávok”

A napfölkelte Szerbiában talál. A vasutmenti falvakban minarettek emelik magasra feiüket. Nisben fe-

zes csoport száll fel vonatunkra. Felkereseni őket, Törökül beszélnek velem, de kérdéseimre, hogy törökök-e, nemmel felelnek s közben gyanakodva tekintgetnek rám s a közelben levőkre. Nem, ők nem törökök, ők csak mohamedán jugoszlávok. De amikor túl vagyunk a bolgár határon, az egyik hirtelen hozzám lép s most már hátran mondja: „Igenis, mi törökök vagyunk, Uram.”

Bulgária irredenta

Egész napon át Bulgáriában hatad vonatunk. Barátságos, közvetlen utitársak a bolgárok. Sokat beszélgetek velük. Némtil tudó nem igen akad, de jól beszélnek franciául és különösen az idősebbek közül sokan törökül. Hamar politikára terelik a szót. Észrevertém-e, hogy milyen közei van a fővároshoz a szerb határ? Mennyit veszítettek és milyen igazságtalan a nemzeti békeszerződés. Bolgárok millióit sanyarvatták csalárdul elfoglalt Debrudsában a román, Macedóniában a szerb, Trákiában meg a görög. Ők tudják, hogy a testvér magyar nemzetnek is hasonló fátó sebei vannak, de biznak benne, hogy hamarosan feljön mindkét nemzetre az öröm napja. Ők nem szünnnek meg egy pillanatra sem dolgozni ezért s hiszik, hogy mi sem.

A vonat halad, a kedves bolgár utitársak sorra bucsuznak, de előbb megígérték velem, hogy ha hazafelé visz az utam, vendégük leszek.

Megérkezés a török fődre

Este lett, mire vonatunk befutott az első török állomásra, Edirne pályaudvarára. Ez a valamikor virágzó, 34,000 lakosu város ma környékétől a görög és bolgár határ által elvágyva csendesesen sorvad, kereskedelmi jelentőségében egyre süpped. Egykor — Iztambul elfoglalása előtt — kilencven évig a török padisahok székhelye. Ma... alig hogy elhagyja vonatunk az állomást, már is görög területen csattognak a ke-rekek 33 kilométeren át. Elhagyatottnak tetsző, dombos, leginkább kopár vidéken fut vonatunk másnap reggel Iztambul felé. A híres Csatalda után az elő-előbukkanó Márvány tenger mentén egyre sűrűbben tűnnek fel kis állomások, az Iztambul elővárosai. Végre maga a város

Der-i-száde, a Boldogság kapuja következik. A csendes szitáló esőben nincs semmi csodás varázsa az élénk társulóképek. A vonat összetákol kalibák, megfoltozott, omladozó házak összevisszasága, majd meg régi paloták, várfalak romjai között érkezik meg a Szirkedsi átlomásra. Sietve bucsuzom kedves, vidám olasz utitársamtól, Signos Pattitól, a brussai egyik selyemgyár igazgatójától, sietve, mert a hamalok tömege már ablakon, aiton megjelent csomagra pályázva. Végre megalkuszom az egyikkel:

Allu a hamállal

— Mennyit kérsz a Yeni Aydin Oteli-ig? (Itt van közel a pályaudvarhoz) — Majd, ha odaérünk, meg-látjuk effendim. És már szaladna is a böröndömmel. — Dur! Állj! Előbb átlapodjunk csak meg. (Ha előzetes alkü nélkül mennénk, tul magas fizetséget követelne s a végén, ha azt megadni nem volnék hallandó, iszony kiabálást vinne véghez.) — Hát adját effendim egy papirost (egy török font = 100 Kurus.) — Adj ötvenet — Kapsz negyvenet.

— Hajd, effendim! s már szalad is, buzgalmában maidnem neki ütözik egy másik hamálnak, aki ugyancsak nehezebben mozog a tomporrára helyezett ménkü nagy láda alatt görnyedve. Van is oka görnyedni, hiszen a láda, feliratának tanúsága szerint 340 kilót nyom. Eleinte nem értettem meg, hogy hogyan bírhat meg ekkora súlyt egy ember s megy vele száz, meg száz métereket, de azután az egyik kiérdemesült öreg hamál, az ősz szakálu Musztafa ki-oktatott, hogy a tomporra fektetett kis párna segítségével a súlypontot és ezzel a teher viselését a sokat el-bíró lábszárakra viszik át. Így azután olyan terhet is elbirnak, ami alatt a gerinc feltétlenül összeroppanna.

De hagyjuk csak most a hamáiokat. A szállodában, alig hogy az alapos mosakodás után az étterembe lépünk, kellemes meglepetés ér, a kiszolgáló pincér magyarul köszönt és segít eligazodni a sokféle török étel minémiségét illetően. Hasszán barátunk, így hívják az előzékeny, fürgé étekfogót, Ada-Kale szigetere való, de mivei az uj román uralommal sehogy sem tudott megbarát-

CSITTVÁRI KRÓNIKA

A DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD DIÁKROVATA
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP
SZERKESZTI: KERTÉSZ DÁNIEL

Szórakozás — Ismeretszerzés — 150 díj

Csüttörtök estig lehet beadni a szellemi dekatlon diákpályázat első csoportjának megfejtését

A Debreceni Ujság—Hajdúföld a nehéz viszonyok dacára páratlan gazdagsággal jutalmazza a szellemi dekatlon pályázat diákrésztvevőit, mert ezzel akarja meghálálni azt a ragaszkodó szeretetet és érdeklődést, amellyel a debreceni hajduböszörményi és hajdunánási diákság viseltetik a Csittvári Krónikával

szemben. Éppen ezért még egyszer felhívjuk kedves olvasóink figyelmét arra, hogy a pályázatban vegyenek részt. A bírálat munkáját egy három tagú zsűri végzi, mindenki nyugodt lehet tehát, hogy a beérkezett pályázatokat igazságosan bíráljuk el.

Első vasárnap

Magyar irodalmi kérdések:

1. Melyik a legrégebb magyar nyelvű vers?
2. Kik voltak a „debreceni kör” tagjai?
3. Felsorolandó tíz magyar kalonaköltő.
4. Kikből állott a Tizek társasága?
5. Kik működtek közre, míg Madách Ember trédiája mai formájában létrejött?
6. Melyek a legnevezetesebb magyar Werther-utánzatok?
7. Melyik a legelső magyar társadalmi regény?
8. Kinek az írói árneve volt Rém Elek?
9. Melyik darabbal nyílt meg a Nemzeti Színház?
10. Felsorolandó 5 poéta, akik Debrecenből írtak verset (verscímekkel.)

A pályázat feltételei

A pályázatokat minden hét csüttörtök estig kell a Debreceni Ujság—Hajdúföld szerkesztőségébe (József kir. herceg utca 16), vagy a kiadóhivatalba (Kossuth utca 3.) alá eljuttatni. A borítékra ráírandó: Diákróvat.

A hajduböszörményi és hajdunánási diákok részére gyűjtődíjat állítunk fel, ahol bélyeg nélküli bedobhatják pályázataikat.

A pályázathoz mellékelni kell a pályázati szelvényt. E nélkül a pályázat érvénytelen.

A pályázat tíz hétig tart és minden héten tíz kérdésre kell feleletet adni.

Minden jó felelet egy pontot számít, minden helytelen rossz felelet pedig egy pont veszteséget. A helyesválaszokat a pontozás szerint állapítjuk meg. Egyenlő pontszám esetén a pályázatok rendessége, külalakja és részletessége dönt.

A kérdéscsoportok a következők: magyar irodalom, magyar történelem, világirodalom, világtörténelem, földrajz, természettudomány, művészetek, technika és feltalálás, sport, tisztasági kérdések.

Díjak:

A szellemi dekatlon pályázat nyertese a „Szellemi dekatlon pályázat 1932—33. tanévi bajnoka” címet, a Debreceni Ujság—Hajdúföld vésett plakettjét és 20 pengő kész-

pénzt nyer.

A külön felsorolásban közölt díjakon kívül kiosztásra kerül még 25 darab könyv, 10x100 darab névjegy, 5x2 darab színházi jegy a Csokonai-színház bármely előadására, 5x2 darab mozijegy.

Díjakat adták:

Az elmúlt héten alább díjakat ajánlottak fel:

BÁRÁNY HENRIK
rádió, csillár és villamossági szaküzlet
Szent Anna utca 1. Telefon: 19—03.
Egy szép porcellán villanyernyő felszerelve.
1 drb. zsebvillanylámpa felszerelve.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT. (D. Ü. K.)
Rózsa utca 2. Tel.: 11—75.
1 drb. szalon asztali lámpa

GRÜNFELD ADOLF ÉS TÁRSA
férfi ruhagyár és ariszabóság
Kistemplom mellett. Telefon: 29—58
50 éves jubileuma alkalmából
Egy sportnadrág.

HORN ÉS ERDÉLYI
Tiszántúli legnagyobb szőnyeg raktára
Kossuth-utca 19. Telefon: 31—16.
Egy drb. intézeti takaró.

VIDONI SZALÁNGYÁR
Domb utca 5. Telefon: 33—54.
Két drb 1—1 kg-os rud szalámi.

Szelvény a 8-ik oldalon

KELLER

uridivat, kalap, nyakkendő és fehérnemű üzlete
Piac u. 45.
1 drb. selyem nyakkendőt,
2 pár finom férfi zoknit,
1 pár finom női selyem harisnyát.

ASZMANN FERENC

uridivat, fehérneműkészítő üzlete
Piac-utca 27.
Egy finom selyem púpán ing
Két darab női selyem nadrág

ANTALFFY JÓZSEF

könyv- és papírkereskedése, Szent Anna- és Varga-utca sarok
Illyusági könyvek

BENYÁTS EMIL

női és férfidivat áruháza Piac-u. 18.
Egy darab női vagy férfi svetter

BERZÉKI FOTOBŐRZE

Piac-utca 38. (az udvarban)
Fényképfelvétel 4 levelezőlappal és egy szalon képpel

BÉKÉS ISTVÁN

dívatáru fehérnemű- és férfiruha, szabó üzlete Piac-utca 22.
Egy darab női poulóver
Egy darab finom férfi púpán ing

BIRÓ ÁRPÁD

női és férfi fehérnemű, rőfös, dívat és rövidáru üzlete, Szent Anna-utca 5.
Egy finom bőr retikül

CSERÉP SÁNDOR

szemklinikai látszerész, Piac-utca (Ferenc József-ut) 21.
Egy női színházi láteső
Egy férfi színházi láteső

Del-Ka

Piac-utca 16. Tel.: 17—10.
Egy pár férfi, vagy női varrott talpu strapa cipő

FARKAS MARGIT

virágüzlete
Piac-utca 14., Arany Bikával szemben
Egy Phönix szoba sálma

FEUERMANN BERNÁT

bőröndös
Gambrius passage, Piac-u 26—23
iskolai bőrönd
Legjobb dívatú női akta retikül

HORVÁTH GÁBOR

hentes- és csemegeáru üzlet
Kossuth-u. 13. (Saját ház.)
Egy I. debreceni szárazkolbász

KÁNTOR ERNŐ ÉS TÁRSA

dívatáru üzlete Városház-épület
Egy diák kefekészlet
Egy intézeti doboz

KERÉKGYÁRTÓ LÁSZLÓ

kézimunkaipar
Szent Anna-utca 6. szám.
3 darab gobelin párna
3 darab gobelin kép
3 darab smyrna párna
1 darab kellm párna

KIRÁLY KÁVÉ

és fűszer üzlete
Dégenfeld-tér 11. Tel.: 32—86.
Fél kg. finom pörkölt kávé
Egy kg. „Maul” csokoládé

KONTSEK GÉZA RT.

Kossuth-utca 15.
Egy doboz Majestic-tea
Egy doboz Hollandi-tea

KONTSEK KORNÉL

női és uridivatüzlete
Piac- és Kossuth-utca sarok
Két darab női selyem sál

KOSTYA JÁNOS

órák és ékszerész
Kistemplom mellett, Széchenyi-u. 1.
Dísz nyakörv

Tasnádi KOVÁCS SÁNDOR

villamos szerelési vállalata és rádió laboratóriuma Piac-u. 42.
Delektoros rádió-készülék

KULCSÁR IMRE és FIAI

katonai cikkek és papírkereskedés
Kálvin-tér 4.
10 készlet turista evőeszköz (kés-villa.)

KURIÁN GYULA

órák és ékszerész, Piac-utca 42.
Legjobb dívatú ezüst római kar-kötő

METEOR CSILLÁRGYÁR

METEOR CSILLÁR

Piac-utca 9. Tel.: 21—70.
„TEMPO” olvasólámpa lizzóval
Kerek zseblámpa felszerelve

NEUMANN JÓZSEF

rádió, csillár és villamossági szaküzlete, Piac-utca 27.
Egy 500-as légszigetelésű forgó,
3 drb lámpafogó, 1 „potenció mérő,
10 „ vegyes szlét (rádió amatőrök részére)

PARFUMERIE KARDOS

Piac-utca 61.
6 rud glicerín szappan
6 doboz prima puder

PETRIK KÁROLY

rőfös és rövidáru üzlete
Szent Anna-u. 5.
2 drb dívatú női sapka
1 „ dívatú selyem sál
2 „ férfi lana ing

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése, Piac-utca 23.
Egy univerzális daráló
Egy termos

SPRINGER JÓZSEF

papír- és fotóüzlete.
Piac-utca 38.
Töltőtoll készlet

SZAKÁL GÉZA

tenyékészítési cikkek szaküzlete
képkeretek nagy raktára,
Piac-utca 34. Tel.: 10—29.
Egy lényképezőgép

TÓTH GYULA

vaskereskedése, Városház-épület
Aranyozott „Gillette”, borotvakészlet
Nikkelezett „Solingen” női szabóolló

Hírek

1932 október 9. (Vasárnap.)
Prot.: Dénes, Kath.: Dénes,
1932 október 10. (Hétfő.)
Prot.: Gedeon, Kath.: B. Ferenc.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó” Mihalovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraközv” Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas” Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag” Beke Barna, Arpád-tér 1.; „Nádor” dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS.

IDŐJÁRÁS

További hősüllyedés várható. A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelentésként október 8-án:

Időjárásunk ma csak átmenetileg javult. Pénteken az esti és éjszakai órákban esett kevés eső. Szombat délelőtti folyamán a felhőzet ritkult és a hőmérséklet erősebb emelkedésnek indult. Legmagasabb értéke a déli órákban elérte a 22 fokot. A délutáni folyamán viharos délnyugati szél kíséretében hűvös óceáni levegő hatolt be hozzánk, mely 4 milliméternyi kiadós esőt okozott. Területünk átmeneti zónában van. Az északi hideg és a déli meleg között. Így időjárásunk alakulása bizonytalan. Valószínű azonban, hogy a hideg levegő hatása alá fogunk kerülni. A légnyomás napközben erősen esett. A tenger színére redukált értéke reggel 763.5, este 758.7 milliméter volt. Az esti hőmérséklet 16 fok.

Prognózis: Széles és változóan felhős idő várható, valószínűleg hősüllyedéssel és esapadékkal.

ISTENTISZTELETI REND.

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtti 10 órákor prédikál dr. Danesházy S., délután 5 órákor Nagy Sándor. — Kistemplomban délelőtti 9 órákor Molnár Ferenc, 11 órákor Nagy Sándor, délután 5 órákor Uray Sándor. — Kossuth utcai templomban délelőtti 10 órákor dr. Farkas Pál, délután 5 órákor dr. Módis László. — Arpád-téri templomban délelőtti 10 órákor Magyar Bertalan, délután 3 órákor Murányi Zoltán. — Ispótlai templomban délelőtti 10 órákor Baja Mihály, délután 5 órákor Szabó Gyula. — Homokkerthben délelőtti 10 órákor Siposs Imre, délután 3 órákor Becsy Sándor th. — Czuczán délelőtti 10 órákor vitéz Szabó Endre. — Csapókerthben délelőtti 10 órákor Halász András, délután 3 órákor Halász András. — Fanesikán Vajda László. — Kismacsoson délután 3 órákor Mezey Béla. — Ebesen délelőtti 10 órákor Bedy Dániel. — Wolffka-terepen délután 3 órákor Farkas Miklós th. — Kerekes-telepen délután 3 órákor vallásos ünnepély. — Szepesen délelőtti 10 órákor Péter Zoltán. — Hármashégyen délelőtti fél 10 órákor Benke Tibor. — Nyuláson Murányi Árpád th. — Sámsoni-uti isk. délután 4 órákor Bárdi Ferenc th. — Tégláskerti iskolában délután 3 órákor Papp Géza th. Nyilastelepen délután három órákor prédikál Papp Imre, Pallagon délelőtti 10 órákor ényvítő istentisztelet, Uray Sándor. Kossuth-utcai templomban délelőtti fél 9 órákor ifjúsági istentisztelet, Papp Imre.

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában:

Szokott miserend. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor esetleges misék, fél tízkor ünnepélyes magymise, utána prédikál Szabó Imre káplán. Délután 6 órákor szentolvasó ajátosság.

Ugyonon ismerőse nevét hamisította a váltó alá — hét hónapi hónapi börtönre ítélték

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Oláh György és Garam Jánosné Darvas községi lakosok magánokirat hamisítás büntetével vádolva állottak szombaton a bíróság előtt. Oláh György ugyanis a múlt évben hat-száz pengős kölesönt vett fel a köz-ségi takarékpénztártól, amelynek az igazgatója Molnár Vince ottani lelkész volt. A váltóra Oláh György és a felesége írták alá a nevüket. Közben azonban Oláhné meghalt s amikor a váltórendezés elkövetkezett, Oláh György a leányával, Garam Jánosnéval a váltóra íratta egyik ismerősének, Orosz Pálnak a nevét. Őt izben történt ez meg, végül is az asszony elment Molnár Vincéhez és megkérdezte tőle, hogy nem származik-e baj, ha ő másnak a nevét írja

a váltóra. A lelkész megmagyarázta neki, hogy ez büntetendő esemény, mire Garamné sirva panaszozta el, hogy az apja azt mondta neki, hogy megbeszélte Orosz Pállal a dolgot és minden rendben van. Molnár Vince magához hívta Oroszt, aki kijelentette, hogy soha sem hatalmazta fel Oláht, hogy váltóra írja a nevét. Így pattant ki a hamisítás. A törvényszék dr. Jeney tanácsa szombaton foglalkozott az ügygel. A vádlottak besmerő vallomást tettek s a törvényszék Oláh Györgyöt hét hónapi börtönbüntetésre ítélte, Garam Jánosné azonban felmentette az el-lene emelt vád alól, mert ő az apja befolyása alatt és abban a hiszem-ben írta alá Orosz Pál nevét, hogy az erre engedélyt adott az apjának.

— **A Lord Rothermere Klub első őszi összejövetele ma, vasárnap délelőtti lesz.** A magyar-angol barátság ápolására alakult Rothermere Klub ma, vasárnap délelőtti 11 órákor tartja a nyári szünetek utáni első összejövetelét a Gambrius vendéglő külön termében. Az összejöveteleken angol nyelven folyik a társalgás, akik magukat az angoltársalgásban gyakorolni óhajtják, minden díj fizetés nélkül szívesen látja őket a vezetőség. A tagok szíves megjelenését kérjük.

— **Esperantó tanfolyam.** A KIE nyilastelepi csoportja a Malvin-utca 9. szám alatti otthonában esperantó tanfolyamot rendez, amelynek kezdete 1932 október 28-án este fél 8 órákor lesz. Felvilágosítással szolgál és jelentkezéseket elfogad Gulyás Mihály csoportfőnök kedd, esütörtök és péntek este 7—9 óráig.

— **Ügyvédek, jogászok figyelmébe.** A statárium című munka megjelent dr. vitéz Nestai Széchy István budapesti kir. ügyész tollából. Kapható minden könyvkereskedésben és trafikban.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos utca 23. sz. alatt levő imaházban vasárnap délelőtti 9—10-ig imááshat, 10—11-ig biblia-magyarázat, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyaskar és zene-számokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció, péntek este 7—8-ig biblia óra szabad hozzászólással.

— **Hírek a rendőrségről.** Pál Lőrinc Szappanos-utca 15. szám alatt lakó hentesmester panaszt tett a rendőrségen, mert Fekete László állásnéküli egyén az udvaráról ellopott egy kocskereket. A jelentés megtétele után Feketét a Hatvan-utcai a kerékkel együtt elfogták és bekisérték a rendőrségre, ahol őrizetbe vették. — Derda Mária Csillag-utca 26. számú lakos Deutseh Szabó Róza ellen tett feljelentést, mert a pincéjéből ruhákat lopott. A nyomozás során kiderült, hogy minden valószínűség szerint ez a rovtól multu eselédleány volt az, aki három férfivel együtt leszűreték Dóczy János százados Andrassy-uti szőlőjében. A nyomozás megindult a tolvaj leány kézrekerítésére. — Szombatra virradó éjszaka a Csapókerthi rendőrszemnek feltűnt egy férfi, aki nehéz batyut cipelt a hátán. Nyomon követte, azonban az ismeretlen férfi ezt észre-vette és hirtelen ledobta a batyuját, menekülni kezdett. A rendőr nem tudta utólrni, a batyut a rendőrségre vitték. — A reggeli órákban Tar Mihály fodrász és Szász Lajos szabó fel-jelentést tettek, hogy valaki külön-böző holmikat ellopott tőlük. Amikor az eldobott batyut kibontották, a károsultak felismerték a tőlük való ruhane-műeket. A nyomozás most széles-körben megindult az éjszakai befőző kézrekerítésére.

— **EGY SZEGEDI ZSIDÓLAP VAKMERŐ TÁMADÁSA A NEM-ZETI GONDOLAT ELLEN.** A sőtét destrukció egyik szélsőbaloldali organuma október 6-án vakmerő támadást intézett a nemzeti gondolat ellen. A liberális vezércikkirő ugyan-is ezeket írta: „Az aradi tizenhármak nem is neheztelnek nekünk, ha már csak halottak napján gyujtanánk fel az emlékezés mécsesét...” A kegyeletstörtő cikk Szeged hazafias társadalmi körében rendkívüli felháborodást keltett s a „Szegedi Új Nemzedék”, amely Iván Mihálynak, a keresztény-nemzeti gondolat ragyogó tollu és tántoríthatatlan meggyőződésű vezéralakjának a lapja, erőteljes hangon foglalkozik a vakmerő támadással. Mint jia, a szélsőbaloldali lap akciója visszafelé sült el, amennyiben a szegedi törvényhatósági bizottság egyik tekintélyes tagja önálló indítványt nyújtott be október 6-nak méltó megünneplésére, egyben pedig azt is javasolja, hogy a Templom-tér árkádjainak tizenhárom oszlopán helyezzek el az aradi vértanuk reliefsét.

— **Volt 39-es bajtársak összejövetele.** A volt 39-esek bajtársi egyesülete szerdán, okt. 12-én fél 9 órai kezdettel összejövetelt tart a vitéz Nánássy Lajos-féle „Korona” vendéglőben. A bajtársak minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség, vitéz Nagy Pál ny. ezredes.

x **ÉRTESITEM a n. b. vendégeimet,** hogy Rózsika a strandfürdőből Kossuth-utcai főüzletembe bejött. Vas-ondolatást, vizondolatást 80 íflért végzünk Tisztelettel Rencz Antal fodrász.

— **Vigyázzunk a californiai pajzstetűre és csakis államilag ellenőrzött pajzstetű, vértetű és gyökérgolyvamentes faiskolából vásároljunk.** Ungváry József faiskolája. Cegléd. Oktató főárjegyzék ingyen.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságok: Balogh Dániel fm. — Sári Juliánna, Rajna Lajos npsz. — Vékony Terézia, Mészáros László vízvezeték-szerelősegéd — Egyek Juliánna, Pál Gyula fm. — Magyar Irén, Bagi József kertész — Lajos Juliánna, Kovács János szobafestősegéd — Gót Juliánna, Balogh Vilmos városi kertész — Schaffner Lujza.

Születések: Dr. Csernátony Lajos 14-ötáblai elnök leány Janka-Judit-h-Irma, Madarász Mihály fm, fia, Mihály. Szabó József cipész-mester leány Teréz, Fodor Sándor npsz. leány Mária, Vass Péter kőművessegéd leány, Éva. Szakmári-Lajos ny. szakaszvezető leány, Agnes, Gyarmathy István npsz. fia, István.

Halálozások: Szilágyi Mária gk. 1 hónapos Bellegró 44. Ilyés Gábor ref. 67 éves Timár-utca 9. Novák Juliánna ref. 11 hónapos Gödröggőz 1. Andrikó Erzsébet rk. 2 éves Nagymacs 71. Özv. Szilágyi Antalné Novák Julia gk. 75 éves Vendég-utca 99. Nagy Sándor ref. 72 éves Varga-utca 25. Molnár László ref. 6 éves Magyar-utca 28. Vass Margit ref. 2 éves Pesti-utca 4.

x **B. VATTAY MARGIT TÁNC-INTÉZETÉBEN OKTÓBER HÓ 10-ÉN EGYETEMI ÉS GIMNÁZIUMI TANFOLYAMOK KEZDŐ-NEK, MINDEN VASÁRNAP DÉLELŐTT 11—1-IG ÉS ESTE 8—12 ÓRAIG ÖSSZTÁNC. KOSSUTH-UTCA 11. I. EMELET.**

Apám

Nem emlékszem rá, milyen volt az arca,
Nem tudom azt sem, lágy volt-e a hangja,
De mesés az ajka.

Mesélt sokszor. Csak azt tudom felőle,
Kicsi voltam még, mikor itt hagyott:
Csak játszottam az ólomkatonákkal
És nem láttam még iskolapadot.

Lehet, hogy mondtam ezt neki: apám,
De nem tudtam még akkor, mit jelent.
És most, mikor már szívből mondanám,
Nincsen kinek, nincsen kinek

— Nem mondtam még senkinek: apám...
TASSI BELA.

— **A HONsz hangversenye.** A Hadirokkantak, Hadiözygyekek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetségének Debreceni Csoportja ez évi november hó 13-án nagy műsoros estélyt rendez, melyen a legkiválóbb helybeli művészek fognak szerepelni. A bevétel a hadirokkantak, hadiözygyekek és hadiárvák karácsonyi ünnepére és felszerelésére fogjuk fordítani. Csoportvezetőség.

— **A Kath. Népszövetség debreceni szervezete** vasárnap, október 9-én délelőtt 11 órakor a Varga-utcai fiúiskolában értekezletet tart. Az előadó Szabó Imre káplán. A tagokat és érdeklődőket meghívja a vezetőség.

— **A Debreceni Sakk-kör bajnoki versenye.** A Debreceni Sakk-kör a közel jövőben rendezi meg az évi bajnoki versenyt, amelyen a régi szokásnak megfelelően a versenyvezetőség engedélyével nem tagok is indulhatnak. A múlt évben 32 jelentkező volt, akik négy nyolcas csoportban küzdöttek a döntőbe jutásért. A kör most némileg módosította a régi feltevéket, amennyiben azokat, akik már több bajnoki versenyen jó helyezéssel igazolták képességeiket, az előmérkőzésen való részvétel alól ezáltal felmentti. Az elődöntőben való részvételre utasítottak közül azok, akik legalább 50 százalékos eredményt értek el, jogosítottak a bajnoki döntőben való részvételre. A döntőben csak azok indulhatnak, akik a nevezési határidő lejártáig a versenyre bekezdtek. A versenyen középiskolai tanulók nem indulhatnak. A verseny győztese és helyezettei díjjal értékes sakk-könyveket kapnak. Nevezni lehet október hó 15. napjának est 8 órájáig írásban vagy szóval dr. Barabás Béla főtitkárnál, Szt. Anna-utca 12. szám. Nevezési díj: 2 pengő, bónuszpénz 5 pengő, melyet a verseny megkezdése előtt kell a tornavezetőnek lefizetni. A verseny helyét és idejét a nevezések lezárása után közli a versenyvezetőség.

FUTURISTA VICC

A futurista ábrázolással a kórházba kerül.

— Imá, uram, — mondja neki a röntgenológia nyilvános rendes tanára, — itt van a kép az eltört lábáról.

A futurista nézi-nézi: egy darabig, majd a legteljesebb megelégedés hangján így szól:

— Pompás... pompás... kérek egy tucat levelezőlapot, három kabinetképet és egy 90/120-as nagyítást az anyósom születésnapjára.

— **Ipartestületi hírek.** A debreceni Ipartestületbe tartozó ács- és kőművesiparosok 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület helyiségében rendkívül fontos, mindkét szakmát érdeklő ügyekben ülést tartanak.

— Az Ipartestület hentes szakosztálya 10-én, hétfőn este félnyolc órai kezdettel tartja az Ipartestület tanács termében negyedévi rendes gyűlést.

— **x Iskolatáskák, irattáskák, füzetek, rajzeszközök, írószerek nagy vásártékban Kulcsár Imre és Fiai cégénél.**

— **x Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Filléregyleti közgyűlés.** Az „Evangélikus Filléregylet” ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel évadnyitó közgyűlést tart, melynek tárgya alelnök-választás és a téli munkaterv megtárgyalása. Erre a gyűlésre ezúttal is meghívja az egyesület tagjait az elnökség.

— **Az Árpádtéri egyházzsír biblia-órája** minden kedden este fél nyolc órai kezdettel a Kassa-ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben tartatik.

— **Uj leánykör az Árpádtéri egyházzsírban.** Az Árpádtéri egyházzsír kebelében új leánykör alakul, mely összejöveteleit óráit vasárnap délután 4 órakor tartja a Kassa-ut 12. szám alatti gyülekezeti teremben. A Nőegylet összejöveteleit a régi leánykörrel szédán délután 4 órakor tartja ugyanezen a gyülekezeti teremben. Ezen vasárnapi leánykör azon leányok részére alakul, akik bármi okból nem vehetnek részt a szerda délutánokénti összejöveteleken. Már most vasárnap is jelentkezettek szívesen lát az egyházzsír vezetősége. Jelentkezni minden vasárnap délután lehet a gyülekezeti teremben négy óráig. Leányköri vezető: Sallay Vilma és Nagy Sándorné Harsányi Jenő tanítónő.

OKOS KUTYA

Kohn és Weisz azon vitatkoznak, hogy kinek a kutya okosabb. Elméssék egymásnak, hogy miket tudnak a kutyák, mikor is Kohn közbe szól:

— Ez mind semmi, barátom, ha én elmondok a kutya egy óra múlva a szag után már a nyomomban van. Hát ehhez mit szólsz?

— Hát mit szólsz, — feleli Weisz meggyőződéssel, — igazán ideje volna, hogy megfordírd!

— **A Szociális Műszőlőársulat** debreceni szervezete október 11-én (kedden) délután 4 órakor tartja rendes hávi gyűlést a római, kath. gimnázium földszinti tanástermében, melyre a tagok szíves megjelenését ezúton kéri az elnökség.

— **Kultúrét a Levente-otthonban.** Vasárnap este nyolc órakor ismét nagyszabású kultur-est lesz. A szorgalmas műkedvelő gárda nagy igyekezettel készíti arra, hogy közönségének minél kellemesebb estét szerezzen. A műsor a következő: 1. Nyitány. Játssza a levente zenekar. 2. Szavalt. Október 6. Előadja Czellar Levente. 3. Ünnepi beszédet mond G. Suta főoktató. 4. Mind hazá jönnék. 1. felvonásos irredenta színmű. Szereplők: Hencz Bözsike, Molnár János, ifj. Palotay Lajos, Gócs Zsiga és Nemes Balázs, a levente-otthon kitűnő szereplői. 5. Magyar táncot előadják: Kovács Ica és partnere. Rendező: Szkalcszky Géza. Műsor után tánc.

— **x Modern zenetanítás** és magyar néptan-folyam olcsó tandíjjal mellett, biztos eredménnyel zenetanárnőnél. Feltűnően olcsó csoport-órák. Kossuth h. 39., I. em., hátsó lépcső.

— **A Hármaskerti Kispolgárok Olvasóköre** október 9-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a kör helyiségében (Tégláskert, Létay-utca 26. sz.) rendezi meg az aradji 13 vértanu emlékére gyászünnepélyt, nívós programmal.

— **Az Ady Társaság közgyűlése.** Az Ady Társaság ma délelőtt 11 órakor tartja a közgyűlést a városi ipariskolában.

— **Találtak egy gazdátlan kerékpárt.** Szombaton délelőtt Ladányi Imre Bádigos utcai lakos a kettes számú ház előtt talált egy Csepel kerékpárt, amelynek gyártási száma 114595. A biciklit bevitte a rendőrségre. A debreceni rendőrség felhívja a kerékpár tulajdonosát, hogy kellő igazolás után a biciklit vegye át.

— **x Olcsó szörmebundák, boák, prémbőrök, Átalakit, javít Kőváry szűcsmester.** Békabérbáz.

— **x Őszi és téli divatlapok** megérkeztek, a nyári divatlapokat olcsón kiárusítom. Divatlap kölcsönzés, **Antalfy József** könyvkerekedése.

— **x Művész síremlékek, sírkő átalakítások** vitéz Poroszlaynál, Dégea-föld-tér 2.

— **Felhívás.** Felhívom a Honsz. dalárda tagjait, hogy f. hó 12-én este 6 órakor a Honsz. helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Elnök.

— **Cserkészapród ígértétele.** Előbbi számainkban már hírt adtunk arról a kedvesnek ígérkező cserkész-ünnepségről, melyet ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel tart meg a 967. számú „Révész Bálint” cserkész-csapat apród-csapata a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének nagytermében (Simonffy-utca 5. sz. alatt, I. em.) A csapat vezetősége válogatott szép műsort állított össze erre az alkalomra, melyen a kiváló előadókön kívül az apród-csapat legügyesebb cserkészei szerepelnek. A cserkészcsapat az előadás szünetében büffét állítanak fel, hogy akik fiukat munkáikban és törekvéseikben ezzel is támogassák. A büffé tisztelet a „Tisza Hona” teányecserkészek látják el, akik önzetlen jó szívet vállalkoztak erre a feladatra. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

— **x Olcsóbbak a papírszalvéták** a mosásnál, 130 drb hófehér szalvéták csak 24 fillér Springer papír-, fotorüzletében.

A kis senki

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Bónyi Adorján.

Ez a kis darab igazi színházi siker. Csupa bapfeneses derű, tiszta optimizmus, szelíd mosolygás. És mégse egészen mese, mégse csak költészet, hiszen minden szava mögött ott a valóság, a realitás és minden jelenetéből csak úgy árad az élet egészséges, friss levegője. Bónyi Adorján most is biztos kezű konstruktörnek bizonyul. Bizos kézzel markolja össze a történetét. Dialógja eleven, érdekes, lebilincselő. A publikumot egyszerre rikkantja és kacagtatja meg.

A Csokollai színház vígjáték együttese nagyszerű munkát végzett. Pergő tempója, kiegyensúlyozott előadást hozott. **Halassy Mariska** figurája kitűnő komikummal telített, minden szavának jellemző ereje van. Az előadás központja és meglepetése **Jatzkó Cia**, aki naíva szerepben is egyesapásra meghódította a közönséget. Kedves, tiszta derűt árasztó jelenés, s ezentul vérből színész is. Finom, elegáns játékszökei vannak. Tiszta humora és sok-sok meleg emberi hangja szinte szokatlanok ilyen fiatal korban. Igen jó **Apor Klári** komikus lányalakja, **Szepessy Edit** pedig biztos meglátás, jellemző erejű, figurát állít elénk. **Kardoss Géza** szimpatikus, megnyerő alakját a rutinos művész értékes eszközeivel formálja meg. **Mester Tibor** mint igen jó vígjátéki színész mutatkozott be. Kitűnő, életből látott figurát hoz. Könnyed humorral, finoman, mégis lendületesen játszik. Elsőrangban pontíroz s a szüntelen derűtségben tartja a publikumot. **Zilahy Pál** Arisztid-figurája kabinet-alakítás. — **Kormos Ferenc**el együtt a többiek is igen jók. A darabot **Kardoss Géza** rendezte s az előadást felt ház nézte végig.

Marschalkó Lajos.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 9. vasárnap délután: **Völegényem a gazember.**

Október 9. vasárnap este: **Kis senki.**

Október 10. hétfőn: **A kis senki**

A) 2. bérlet.

Október 11. kedden: **A kis senki**

B) 2. bérlet.

Október 12. szerdán: **A kis senki**
B) 2. bérlet.

Október 13. csütörtökön: **Völegényem a gazember.**

A színházi iroda jelentése:

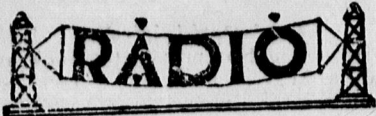
**MA. vasárnap délután
olcsó helyárrakkal!
Völegényem
a gazember!**

**Vasárnap este,
Hétfőn este,
Kedden este,
Szerdán este
a legmulatságosabb
vígjáték! Ujdonság!**

**A KIS
SENKI**

**Főszereplők: Jatzkó Cia,
Mester Tibor, Halassy Ma-
riska, Kardoss Géza, Szepessy Edit,
Apor Klári,
Fehér Rózi, Thuróczy
Gyula, Kormos Ferenc,
Zilahy Pál.**

„METEORBAN” VASÁRNAP;
ARANYMEZŐK LEÁNYA
Californian történet Ann Harding főszereplésével.
Megelőzi:
SANFRANCISKÓI KALAND
Előadások: 3. 5. 7 és 9 órakor

Budapesti rádió vasárnapi műsora:

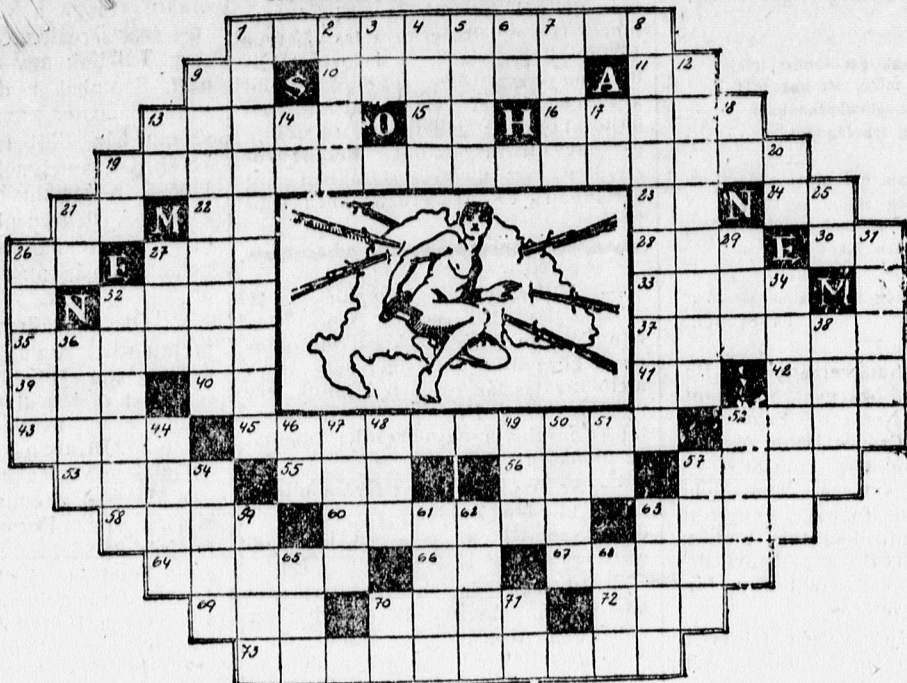
9: Hírek, kozmetika, 10: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból, Szentbeszéd mond Tóth Tihamér dr. A szentbeszéd mise után van, 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deákterti templomból, Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. Énekszámok a Dunántúli énekeskönyvből, 2: Gramofonhangverseny, 3: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata, Csiki László gazdasági akadémiai tanár: „Az elraktározási és veremelési munkák helyes végrehajtása.” 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem). Witkovszky Tihamér dr., a M. V. K. főorvosa: „A megművelésről.” 4.30: Az Országos Postászenekar hangversenye, Karnagy ifj. Rouhal Vilmos, 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés 5.45: Magyar dalest a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből, Közreműködik Bodán Margit, Cselényi József, Kubányi György és Csorba Gyula cigányzenekara, 1. Zrínyi Ilona hucsuja (Bodán), 2. a) Dankó-Pósa: Szegény ember dolgát; b) Népdalok: I. Sirtán elget utánad, II. Fekete szem éjszakája, III. A szomszédban van egy, IV. Ezt a kerek erdőt, V. Nekem olyan asszony kell; c) Katonánóta: Hármatos a kukotica... d) Népdal: Sziha rigó (Cselényi), 3. Népballadák: a) Hallottad-e hírt... b) Hét forint nyóc krajcár... (Kubányi), 4. a) Eg-rassy B.—Kissfaludy: Mi füstörög... b) Dankó-Pósa: Vásárhelyi sétaléren; c) Eudródy—boconádi Szabó: Tiszta az ég; d) Kondor Ernő: Gerlice; e) Balázs Árpád: Rózsabokor; f) Járossy Jenő dr: A szomszédok Pistája; g) Kertész Lajos: Szép a rózsám, (Bodán) 5. a) Huszka Jenő: Darumadár; b) Várady A.: Ideszanyám; c) Garami dr: Eladtam egy pejsikót; d) Thegze Gerber: Betyár bánat; e) Járossy dr: Puli; f) Masika—Dokupil: Hosszu az én kutyám farka; g) Kriegerne—Volfsky: Nőfedele; h) Várady—Gergelyffy: Csopaki bort (Cselényi), 7: Sport és lövészversenyeredmények, 7.20: Operaelőadás a Sündióból, „A pacsirta,” Énekes játék három felvonásban, Ista Mátyás Ferenc, Zenéjét szerelte Lehár Ferenc, Rendező Kiss Ferenc, Karnagy Polgár Tibor, 9.30: Pontos időjelzés, sporteredmények, Utána Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye, 11: Sándor György és jazz zenekarának hangversenye a Royal-teremből.

Budapesti rádió hétfői műsora:

9.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye, Karnagy: Szóllóssy Ferenc, 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, Vízállásjelentés magyarul és németül, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: A Mándis szalonzenekar hangversenye, 1: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés, 1.15: Népis-kolai testnevelési tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról, Kmetykó János: „Bemutató tanítás az elemi iskola I. osztályában,” 2.45: Hírek, ételmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek, 4: Asszonyok tanácsadója, (Arányi Mária előadása.) 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 5: „Az őrfjögő rikord,” Gudenus Leó báró dr előadása, 5.30: Gramofonhangverseny, 6.30: Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede dr.) 7: László Imre magyar nótákat énekel Kurina Sumi és cigányzenekarának kíséretével, 8.15: Zilahy Lajos előadása, „A magyar írás külföldön,” 8.45: A Róth vonósnégyes (Róth—Antal—Molnár—Scholz) hangversenye, hangversenye, 9.15: z b m mrdamu 9.45: Pontos időjelzés, hírek, időjárás-jelentés, 10: Szórakoztató zene, A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye, Karnagy Polgár Tibor, 11.15: Gufenberg szalonzenekar hangversenye

A Debreceni Ujság—Hajdúföld 63. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

Vízszintes sorok

1. Külföldiek is elismerik ennek páratlanságát, 9. Német tojás, 10. Utánozt, 11. Állati lakás, 13. Földművelő ismert idegen szóval, 15. Francia birt. névmás, 16. Akiknek ezek vannak, akkor sok a lakó is, 19. Európában párja nincs ennek az intézménynek, 21. Sír, 22. EEEEE, 23. Mult idő ragja, 24. Kötőszó, 26. Köszönés, 27. Helyhatározó, 28. Autómárka, 30. Munka jász nyelven, 33. Valóm, 35. Erdei gyümölcs (szoc. képviselő), 37. Zimony betűi keverve, 39. Zátony egyik fele, 40. Meztelenség franciául, 41. Látan összetett belük, 42. Provi., 43. Vervezetők, 45. Előbbinek utolsó betűjével együtt, még némes üzemben, 52. Idegenes férfi név, 53. Zsidó szentség, 55. Kézdő szó, 56. Mutatózó tárgyraggal, 57. Magyarul gombba, 58. Ló név, 60. Ilyen forrása van Debrecennek, 63. Érdékespor, 64. baba háborúból ismerve, 66. Reggel ital megáhangzó, 67. A földgolyó tud neve, 69. Női név, 70. T-vel le van aratva, kaszával a helye, 72. Fájdalom, 73. Idéig kell kiépíteni a villamost, 74. Névelő.

Függőleges sorok

1. Kardoss Gézának mondják ezt, 2 szó, 2. Francia élelapok, 3. Mutató szó, 4. Mihály, kölyök korában, 5. Szoboszló-ut, Hadházi-ut, Pécsi-ut, 6. Nedves igető ford, 7. Vajahonnan hívat, rövidben, 8. Mozgófénykép-színházat tekintem, 2 szó, 9. Nincsen párja, 12. Kaszárnya, 13. Nemes fém vegyjele, 14. Igekötő, 17. Sváb tagadás ford, 18. Számár beszéd, 19. Német tojás, 20. Betű fonet, 21. Helyhatározó rag, 25. Római szám 1050, 26. Ilyen orr is van, 27. Ide betűi keverve, 29. Tagadó szó, 31. Csillagkép, 32. Lebkő, 34. Uránia, Apollo, Meteor, Vig, 36. Ilyen ülés van, 38. Boni betűi keverve, 44. Tengeri rém, Jókai regényében, 46. Filmáló rag, 47. Történelmi puszta, 48. A folyadék, 49. Királyné más nyelven, 50. Tözsdei részvény, 51. Járunk rajta, 52. Almájáról híres mitológiai alak, 54. Magánének, 57. Magyar barát angol író, 59. Juh tej termék, 61. Az ilyen lány várat nyer, 62. Kártya műszó, 63. Böki betűi keverve, 65. Házikó, 68. Rakot mássalhangzó, 70. Névelő, 71. Autó márká.

A 62. számú rejtély megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Kaléviopoz, 9. Pá. 10. Rotari, 11. Ró. 13. Tátra, 15. Aa, 16. Azórt, 19. Határnélküli föld, 21. No, 22. II. 23. Ek (Eck), 24. Ré, 26. On, 27. Kaa, 28. Rög, 30. Po, 32. Yau, 33. Dsin, 35. Nápoly, 37. Örmény, 39. Air, 40. Liu, 41. De, 42. Lea, 43. Nadi (Nedo), 45. Makkirály, 52. Penn, 53. Bur, 56. Uri, 57. Fiú, 58. Nina, 60. Ne-

kita, 63. Hus, 64. Gemma, 66. Ev, 67. Dávos, 69. Erz, 70. Ewet, 72. Hir, 73. Izraeliták.

Függőleges sorok: 1. Kátánum, 2. Lián, 3. Er, 4. Vaal, 5. Kati, 6. Po, 7. Orel, 8. Gróf Erdődy, 9. Pátialai, 12. Örökösre, 13. Ta, 14. Rr, 17. Iz, 18. II, 19. Ho, 20. Dr, 21. Nu, 25. Ép, 26. Olyan, 27. Kap, 29. Gim, 31. Olyan, 32. Jordán, 34. Neleus, 36. Lián, 38. Neni, 44. Icir, 46. Ab, 47. Kuna, 48. Irk, 49. Rut, 50. Árad, 51. Li, 52. Plus, 54. Inez, 57. Flór, 59. Irma, 61. Keve, 62. Ivel, 63. Kivi, 65. Mez, 68. Abá, 70. Ea, 71. Ti.

A pontverseny állása:

200 pont: Moór Erzsébet, ifju Füzes Ferenc, 198: Aradys Dávid, 197: Balogh Béla, 196: ifju Balogh János, Csátori Szűcs Zoltán, 194: Keresztassy Béla, Nagy László, 190: Papp Géza, Kádár András, Nagy Margit, 180: Tóth Emil, Kémery Mikó Gyula, Tereza Bertalan, Szabó Mici, 160: Szathmáry Elemér, Váli Géza, özv Kiss Gáborné, Ladányi László, Borbély Irénke, Kémery Mikó Katalin, de Sorgo Miksáné, Takács Ilonka, 155: Lavotha Kató, 152: Schlotter Ferenc, Pávillon fodrászszület, Kovács Lajos, Dószeghy Dezső, Csátori Szűcs Béla, 140: Koss Tibor, Koss Zoltán, dr Szabó Zsigmondné, des Combes Henrikné, Medveczky László, 138: Juross Imre, 135: Ónody Sándor, Juhász Juliska, Korell Károlyné, 130: Berki Irma, Szép György, 120: Szathmáry Tibor, Füzes Ferenc, Poszler Jenő, Szilvássy Sándor, Szoboszlay Gyula, Fejér Endre, 110: Ulrich Tibor, Martinusz Vimosné, Németh Béla, 100: Koss Olga, Szabó Gyuláné, Szederkény Antal, Májerszky Klára, Galvács Margit, Vajda Lajosné, Borbély Ilonka, Bagossy Ákos, Farkas Klára, 99: Nemes László, Harczos Anna, 95: Ónody Károly, 90: Kerekes Piroška, Kerekes Rózsika, Kerekes Irénke, 80: Koss Lajos, Szénássy Rózi, Tuster Jolánka, Darvas Gyula, Kiss Kálmán, Kruppa Lajos, 79: özv. Wessprémy Kálmáné, 70: Papp Gézáné, Zöld Mária, 60: Bihari Mária, Bordás Valéria, Szieber Magda, Berki Józsefné, Gelléri Emil, Szinay István, Nagy Zoltán, Szeifried Károly, Gadányi Ede, Zeileer Vilmosné, Bihari Anna, Losotczy Emil, 50: Jóna Matild, 40: Koss Zsigmondné, Tóth Ibolyka, Simon Laci, Csiba Mária, Szemere József, Miklós József né, Aba Ildikó, Kádár Lajos, Németh Béla, Vendler Ervinné, Kiss Ilonka, Tereza János, 38: Lukács Géza, 20: Koss Zsigmond, Cseke Zoltán, Kiss Ernő, Gaál Otília, Böszörményi Ica, Novák Györgyné, Vadnay Tiborné, Dávid Aranka, Hahn János, Lengyel Tibor, dr Dezső László, Czipott Zol-

tán, Kormány Lajosné, Bihari Katalin, Lefanovszky Anna, Sajó Ernő, Tóth Zsigmond, Pál Gerzson, Gulhy István, 10: Farkas Mihályné, Farkas Gábor, Gáspár István.

A nyertések:

Moór Erzsébet és ifju Füzes Ferenc részére a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatala és nyomdája ötven darab névjegyet készít. Felkérjük fen'i nyerteseinket, hogy a névjegy szövegét hétfőtől kezdve a hivatalos órák alatt közöljék a szerkesztőséggel, vagy a nyomdávalat vezetőségével, József királyi herceg u. 16. szám alatt.

Tudnivalók:

A keresztrejtvény-megfejtéseket csak úgy fogadjuk el, ha a megfejtés az újságban közölt és kivágott rejtély-koc-kán történik. Külön papíron megfejtett rejtélyeket nem fogadunk el. Egvben kérjük a keresztrejtvény-megfejtőinket, hogy a megfejtéseket mindenkor úgy küldjék be, hogy a rejtély felett nevíket és előző pontszámukat is megjelöljék. Minden helyesen megfejtett rejtély után husz pontot adunk s aki eléri a kétszáz pontot, az jutalomban részesül. A keresztrejtvény megfejtéseket esütörtökön estig kérjük beadni vagy a szerkesztőségbe (József kir. herceg-utca 16.), vagy a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 3. sz.)

30616—1932. áu.

HIRDETMÉNY.

Közhirre teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter ur a 183.000—1932. sz. körrendeletében írt kedvezmények határidejét f. évi október hó 15. napjáig meghosszabbította, illetve 138.034—1932. sz. körrendeletével megengedte azt, hogy ha valamely adózó a megfelelő befizetések hiánya miatt f. évi szeptember hó hó végéig a kedvezmények megadásáért nem is folyamodott, részlettesék a kedvezményben akkor, ha a hiányzó befizetések pótlásával az irányú kéremit f. évi október hó 15-ig pótlólag benyújtja.

Erről a körülményről azzal értesíti a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a kedvezményes kamatfizetés kedvezményében részesülni óhajtok f. évi előírásuk háromnegyedének és a szükségadó befizetését, valamint a kedvezményre irányuló kéreim benyújtását október hó 15-ig el ne mulasszák.

Debrecen, 1932 október hó 3.

Városi Adóhivatal

A Stefánia

vándor csecsemőkezelgye akciója

Néhány nap előtt hírt adtunk róla, hogy a Stefánia Szövetség debreceni fiókja „Vándor csecsemőkezelgye” akcióit indította. A felhívásnak máris szép eredménye van, amennyiben egyre többen vannak, akik megértik, milyen nagy szükségben vannak a kisgyermekes szegény anyák és igyekeznek segítségükre sietni, hogy a kis újszülött egészségét és életét megmentse. Az eddigi felajánlások a következők:

Vitéz nagybányai Horváth Miklósé 5 kefényét, özv. Lipták Endréné 3. dr. vitéz Várady Szabó Miklósé, Turatschek Fanny, Ince Irma, Szeremley Lia, Torma Pósi, Wissyei Erzsike, M-né Bunyitai Klára Leányköre, Svelits intézet, Homokkerti leánykör, Csapó-utcai egyházi rész hölgyei, a népiórási hivatal tisztviselői, N. N. 1-1 kefényét ajánlották fel. Természetbeni adományokkal a következők járultak hozzá a csecsemőkezelgyékhez: Lassányi Józsefné, dr. Székely Antalné, Horváth Károlyné, dr. Tüdös Lászlóné, Ruzsa Kálmáné, dr. Kálmán Mihályné, Molnár Lászlóné, Székelyhidí Erzsébet, özv. Zöld Lászlóné, Zöld Gézáné, Csók Sándorné, Oláh Irma, Mezey Imre, Mátyás Gáborné, vitéz Kiss Mártonné, Rácz Lajosné, Faulvetterné, Szabó Imréné, Kovács Józsefné, Monori Imréné, Braun Jánosné, Vidlicska Ferencné, Páll Józsefné, Szilágyi Anna. Nagyon szép eredménnyel gyűjtött kefényekhez való ruhadarabokat Láber Mihályné urasszony, aki a begyűlt anyag feldolgozására is önként vállalkozott.

Magánépítkezések Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Az elmúlt szeptember hónap folyamán a következő új magánépítkezésekre adott ki engedélyt Debrecen város vezetősége:

Balogh Istvánnak Tőhötöm u. 18., 2 szoba, konyha, kamara, Építő: Török Sándor kőművesmester. — Csike Andrásnak, Csígekert u. szoba, konyha, kamara, Építő: Bottka Lajos kőművesmester. — Sinay Jánosnak Bellegői, szoba, konyha, kamara, veranda, istálló, Építő: Orosz János kőművesmester. — Nagy Jánosnak István u. 43., szoba, konyha, kamara, előszoba, Építő: Torma Lajos kőművesmester. — Balázs Eszternek Egyházkert u. 46., szoba, konyha, kamara, elő-, fürdőszoba, Építő: Bottka Lajos kőművesmester. — Bakó Józsefnek Malvin u. 52., szoba, konyha, kamara, Építő: Orosz József kőművesmester. — Balogh Ferencnek Nyil u. 44., mosókonyha, kamara, Építő: Török Sándor kőművesmester. — Bekéssy Sándornak Nyil u. 64., mosókonyha, Építő: Veres József kőművesmester. — Tóth Istvánnak Sámsoni u. 31., szoba, konyha, kamara, Építő: Erdélyi József kőművesmester. — Egreszi Györgynek Sámsoni u. 31., szoba, konyha, kamara, Építő: Anduska József kőművesmester. — Borbély Imrénének Bálna Papp utca 6., szoba, konyha, kamara, Építő: Szodrai Ferenc kőművesmester. — Kindris Sándornak Kertj u. 4., told: szoba, veranda, Építő: Orosz József kőművesmester. — Bihar Gábornak Ligettér 22., szoba, konyha, kamara, előszoba, Építő: Szűcs István kőművesmester. — Dalmi Józsefnek Huszár Gál u. 10., szoba, konyha, kamara, előszoba, Építő: Kiss István kőművesmester. — Andrásnak Budai Ézsaiás utca, 2 szoba, konyha, kamara, előszoba, Építő: Onodi József kőművesmester. — Katona Istvánnak Mátyás király u. 57., szoba, konyha, kamara, — Hanzó Zsuzsannának Hadházi u. 45., told: szoba, Építő: Nagy I. és Balla J. kőművesmesterek. — Szedlák Károlynak Géza u. 37., szoba, konyha, Építő: Kozma András kőművesmester. — Zenicsák Györgynek Bellegői, szoba, konyha, Építő: Kós Pál kőművesmester. — Boruss Sándornak Jerikóu, 19., 2 szoba, konyha, kamara, előszoba, Építő: Rácz Mihály kőművesmester.

HAJDUFÖLD
KÖZGAZDASÁGA

Szövetkezeti terményfeldolgozás

Írta: Iovag MANZ GYÖRGY.

A mezőgazdasági szövetkezetek feladatait a terményfeldolgozás terén a legkülönbözőbb módon szokták értelmezni. Igen sokan azon a nézeten vannak, hogy legjobb, ha a szövetkezet egyáltalában távol marad minden ipari vállalkozástól és kizárólag a kereskedelmi teendőkre szorítkozik, míg mások éppen ellenkezőleg azt követelik, hogy a szövetkezet a mezőgazdaság és mezőgazdák minden szükségletét külön erre létesítendő gyártelepeken állítsa elő és így a falut a gyárparttól teljesen függetlenítsé.

Ami a szövetkezetek merkanil tevékenységét és annak méreteit illeti, azt egy későbbi cikkben fogom részletesen fejtegetni. Külföldön volt alkalmam a gyárpart és kisipar terén kifejtett tevékenységét megfigyelni, az eredményeket összehasonlítani és ezekből a tanulságokat levonni. Többek között Amerikában a nagy trustok hazájában sok volt a panna és vas- és műtrágyagyárak exorbitáns árai ellen. Egyes gazdasági szövetkezetek megpróbálták a hajókönny segíteni, hogy a gazdasági gépeket és kellékeket külön szövetkezeti gyárakban készíttették. Az eredmény általában volt. Az első óriási befektetésekre már eleve hiányzott a kellő mobilis tőke, továbbá a technikában begyakorolt személyzet, ezenkívül a gazdák természetesen azt kívánták, hogy elsősorban a falvak munkaerőjét használják fel a gyárakban is. A Ford-emélet, mely szerint minden gazda a hétnek egy részét gazdaságában, egy részét a városban dolgozza, hivatásos gyármunkásoknál, akik ezenkívül mint mezőgazdasági segédmunkások is megkeresik kenyerüket, jól bevált, de a földes gazdáknál nem, mert ezek idejüket nem szabályozhatják a gyár munkaprogramja szerint és mert egyáltalában nem voltak alkalmasak az automata-szerű munkateljesítményre. A kevés disponibilis munkaerő folytán a munkabéreket felhajtották, a gyártás költségei nőttek, a hatalmas konkurenciával a versenyt nem tudták kiállni.

Ma még egy iskolapéldájával gazdagodott az eziránti tapasztalat az orosz szovjet ipari autarkijával. Pedig ott a gyártási költség, idő és munkaerő kérdés nem szerepelt, drákói szigorral hajtották a gazdákat és munkásokat szükség szerint a gyárba és mégis mai napig kénytelenek minden iparcikket külföldről behozni, mert különben egyetlen megélhetési és fizetési eszközük, a mezőgazdasági termény kimarad.

Vannak azonban — bizonyos korlátok közt — iparágak, amelyek kitűnően beválnak a szövetkezeti üzemben, de természetesen csakis szűken megszabott feltételek közt és kizárólag a terményfeldolgozás terén. Sőt mondhatom, hogy ezek közül egynehányan határozottan kínálják magukat a szövetkezeti kooperatív üzemformára. Ezek közé sorolom nagyipari kezezésre a tejtermékek, gyümölcs és vetemény teljes feldolgozását, továbbá a műtárgyak elkészítését, amennyiben anyaguk a hazai termelésből telik ki. Végül egyes huskonzerveket (háromfihus). A részleges feldolgozásra, illetve gyári használatra való előkészítésre alkalmas a gyapju, szőrme és bőr, a len és a kender, amennyiben, mint félgyártmányok aránylag sokkaltá jobb ára-

kat hoznak a termelőnek, mint egészen nyers állapotban. Amit ezen a téren külföldi szövetkezeteknél látunk, kitűnő befektetésnek bizonyult. Az első feltétele egy ilyen vállalatnak azonban, hogy rendelkezésre álljon a szükséges szakképzett munkaerő, egy szervezett mezőgazdasági munkásszövetély, amely egységesen irányítható és alkalmazható egy pontosan kidolgozott munkaprogramm szerint úgy az ilyen gyártelepeken, mint a mezőgazdasági munkálatokban is.

A második feltétel, hogy a szövetkezet a kereskedelemmel és nagyipari karöltve lefedje a gyártmányoknak és félgyártmányoknak pontos standardját és márkáit és arról gondoskodik, hogy az összes feldolgozó telepeken ezek a márkák szigorúan be legyenek tartva.

A feldolgozásról írt cikkemben különösen hangsúlyoztam annak szükségét, hogy ezt a gyárpart kizárólag a szövetkezet vegye kezébe, nemcsak egységes piacképes márkák érdekében, de azért is, hogy a mindennapi friss-éjéi élethez mellett a fennmaradt fölöslegek azonnal feldolgozásra juthassanak egyes nagyobb központokban.

Debreceni termény- és takarmány piaci árak:

Buza 11,00—12, Rozs 6,50—7,00. Arpa 9,00—9,20, Zab 9,00, Tengeri ó szemes 13,50—14,00, új 6,50—7,00, cső ves 5,00—5,40, Lucerna 6,00—7,00 Széna 4,00—4,50, Lóhere 6,00. Büköny 5,50, Szalma 1,50, Zsup kéréje 12—14 fill. Répa 1,50—1,60, Fehér tők 1,80—2,00, Krumpli 3,50—8,00.

Magyar gazda jószágai a cseh fináncok óljában

Néhány nappal ezelőtt lopás történt Szentsimon községben, Éjszakának idején ismeretlen tettesek elhajtották Kovács István gazdálkodó két hizott és egy sovány sertését, valamint egy darab birkáját, összesen 250 pengő értékben. A hivatalos és magánnyomozás szálai a csehek által megszállott területen lévő egyik határszéli községbe, Darnyára vezeték, ahova a kárvallott gazda el is ment, hogy elkallódott jószágai után nézzen.

Kovács István darnyai nyomozása fényes, de váratlan eredménnyel járt. Sikerült megtalálnia négy darab jószágát a faluban, még pedig nem más helyen, mint az ottani cseh fináncok laktanyájának óljában. A kárvallott gazda ezután a járlatlevelek tanubizonyosága alapján, mint jogos tulajdonos lépett fel az állatokért, azonban a csehek megtagadták az állatok kiadáását azzal, hogy az állatokat vétel útján szerezték és azok nem törvénytelen uton kerültek birtokukba.

A kárvallott gazda azonban erről a „vétélről” egészen más értesüléseket szerzett, úgyhogy azok alapján megtette a feljelentést a magyar hatóságok előtt a diplomácia beavatkozás érdekében.

Tüzifa és szén

Beszerezése előtt saját érdekében okvetlen kérjen árajánlatot Prohászka és Társától
Bethlen-utca 44. T. telefon: 11—61.

31195—1932. VI.

HIRDETÉS.

A m. kir. Kereskedelmiügyi miniszter ur 160122—932. VI. sz. rendeletével az alábbi közlemény közhirrre tételét rendelte el:

A közhasználatu gépjárművállalatokról szóló 1930. XVI. törvénycikk 46. §-ban előírt rendelkezések és a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 37.000—931. K. M. sz. rendelet 70. §-ban előírt rendelkezések egybevetése értelmében az 1884. XVII. vagy az 1922. XII. törvénycikk rendelkezései folytán nyert iparigazolvány, illetőleg iparendély alapján üzött társasági, áru és végvesfuvározási, valamint a beteg és hullaszállítási vállalatok vállalatukat 1932. évi október hó 15-ike után csak az esetben folytathatják, ha e határidőn belül az arra illetékes hatóságokhoz kérelmet terjesztettek elő az iránt, hogy részükre régi iparjogosítványuk bevonásával az 1930. XVI. t. c. rendelkezései nek megfelelő engedély adassék.

Amennyiben az említett határidőn belül ily irányú kérelmet nem terjesztettek elő, az iparjogosítvány 1932. évi október hó 16-ával hatályát veszti.

Debrecen, 1932 október 7.

Polgármester

Kiadó négyszobás városi lakás a Piac-utcán.

A Ferenc József-ut 28. számú bérház B. II. em. 13. szám alatti és jelenleg dr. Zempléni Kornélné, Csanak Mária bérletében álló négyszobás modern lakás f. évi november 1-től kiadó. A szabadkézbe leendő bérbeadás tárgyában városháza I. em. 35. szám alatt lehet értekezni.

Polgármester.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhirrre teszem, hogy a Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő R. T. f. a. tulajdonát képező „Auburn” gyártmányu, 3234 motorszámu, 16 lóerős nyitott karosszériájú, 5 személyes gépkocsit a meglevő felszereléssel f. évi október hó 11-én, délután 3 órakor, Piac utca 70. szám alatt, az udvarban közbenjöttöm mellett megtartandó önkéntes nyilvános árverésen 1000 pengő kikiáltási árért, szükség esetén azon anul is, a legtöbbet igérőnek a vételár és vételi illeték azonnal készpénzben való lefizetése ellenben el fog adni.

Debrecen, 1932 évi október hó 6.

vitéz Dr. László Béla sk. dr. Lintner Sándor debreceni kir. közigyelzőnek a debreceni kir. közigyelzői kamara 495—1927. számú rendeletével kirendelt helyettese. P. II.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL”

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Kelet pályaudvartól.

Legmodernabb rendezési első-rangu családi szálloda. 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi fűtéses, telefonnal, elsőrendű olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek

TESTÉDZÉS

Ma délután fél 2 órakor kezdődik a Bocskay--Buday 11. mérkőzés

Ma, vasárnap a Bocskay egyik legnehezebb mérkőzését vívja az őszi szezonban: a Budai 11 csapatát fogadják a kék-sárgák itthon, azt az együttest, amely az idén egészen meglepésszerűen szorosan felzárkózott az élesapatokhoz. Nem vitás, hogy a budai fekete-fehérek ma a legmasz-szivabb, legjobban összekovácsolt, legteljesebb együttesek egyike, mely az ősszel nemcsak a ligában ért el nagyon figyelemreméltó eredményeket, hanem nemzetközileg is szépen szerepelt. Viszont a Bocskay rövid idő alatt legyűrte átmeneti gyengeséget, taktikailag igen nagyot fejlődött, kondíciójában sokat javult és harci szelleme ismét erős. Így igen érdekes, izgalmas, szép mérkőzésre van kilátás, amelyben a Bocskaynak teljes tudását és minden erejét latba kell vetnie, ha mult heti pompás kettős győzelmét meg akarja ismételni. Különös érdeklődés előzi meg a liga kivételes klasszisú esztársorának és az egyik legkiválóbb magyar fegyversportoló az összecsapását, amely minden bizonnyal kibontakoztatja a futballjáték teljes szépségét.

Az ellenfelek a következőképpen állanak fel:

Bocskay: Fehér--Vágó, Janzsó--Paloás, Móté, Keviczky--Markos, Vincze, Teleki, Remmer, Hevesi.

Budai 11: Horn--Weber, Fekete--Kárpáti, Kárpáti I., Schuster--Polgár, Sztanestik, Röck, Czumpft, Tárlok.

A délután fél 2 órakor kezdődő mérkőzést Majorosky vezeti. Megelőzőleg a Textil és a DTE játsszák fél 12 órakor az amatőr bajnokságot.

Kerületi atlétikai verseny

Vasárnap délelőtt fél 10 órakor rendezti a MASZ keleti kerülete az idény utolsó atlétikai versenyét a egyetem sporttelepen. A versenyre a helybeli egyesületeken és iskolákon kívül neveztek NYETVE és a SZMAV is, úgy hogy szép küzdelmek lesznek, sőt több versenyszámban kerületi rekord megjavítása várható. Versenyzőink kiváló formáját tekintve, biztosra vesszük az ifjúsági számok közül. Kösztnér Vilmos DEAC az 500 m-es, Aradi János DEAC az 1000 m-es síkfutásban, a DEAC csapata (Kárpós, Dalmi, Aradi, Kösztnér) a 4x200 m-es staféta futásban, a szenior számok közül Voli DVSC a 2000 m-es síkfutásban megjavítják a kerületi rekordot. De kívülük nagy esély arra, hogy az ifjúságiak közül Tóth Lajos DTE a rudugrásban a seniorok közül Ráthonyi Lajos DTE a 100 m-es síkfutás és távolugrásban Kösztnér József DEAC és Szász Sándor DTE a 300 m-es síkfutás, Fehér József DTE a 400 m-es gátfutás, Végh Ferenc DEAC a diszkoszvetésben és Létray

Géza NYETVE a hármassugrásban megjavítják a kerületi rekordot. A versenyre nevezés és belételeg nincs.

MŰVÉSZET

A legteifesebb siker jegyében folyt le a Debreceni Trió és Hoór-Tempis Erzsébet hangversenye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen idei hangversenyéletének impozáns bevezetése volt a zeneiskolában megtartott szombat esti kamarazene-koncert, amelynek keretében az európai hírű Debreceni Trió mutatta be tudásának legjavát budapesti és bécsi szereplése előtt. A hangverseny kimagasló száma volt G. Hoór-Tempis Erzsébet fellépése, akinek utólráhatatlan finomsága, nemes művészetével előadott énekcsúcsait ép olyan tomboló felkeszadás kísérte, mint a trió értékesebből értékesebb előadásait.

A hangversenyről részletes kritikai méltatást a szombat-esti nagy anyagterhelés miatt a „Debreceni Ujság-Hajdudó” keddi számában közölünk.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város közönségét, hogy a tüzelőkoksz felhasználását a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ur szabályozta.

A rendelet szerint a kokszfűtéses központi fűtőberendezésekben 1933. évi április hó 15-ig kokszot a szükséges tüzelő anyagok suly szerint számított legfeljebb kétharmad rész erejéig szabad felhasználni legálább egyharmad rész erejéig pedig más hazai tüzelőanyagot.

32512—1932. fj.

HIRDETMÉNY

Az 1929. XXX. tc. 23. §. 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi október hó 11-én, kedden délelőtt 9 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a Városháza hirdetési tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1932 október 8.

Dr Vásáry István
poigármester.

VIGSZINHÁZ Vasárnap 3, 5, 7, és 9-kor	A KISSASSZONY VALUTÁJA hangos vigjáték Hans Junkermann, Heinz Rühmann	Hétfő
APOLLO: Vasárnap 4, fél 7, 9	BUSTER A CASANOVA hangos vigjáték Buster Keaton.	Alakítás miatt zárva.
	HORTOBÁGY Gretl Theimer, Verebes Ernő, Mindszenty Tibor.	

Vasárnap délelőtt mindkét mozgóban ZONA előadás 11 órakor.

A budapesti törvényszék fogházbüntetést szabott ki a kommunista tanárok és diákok hünygyében

Budapest, október 8.
A budapesti büntetőtörvényszék Szemák-tanácsa szombaton hirdetett ítéletet a vörös Fischl tanár és társai bűnperében. A védők a perbeszédnek folyamán igyekeztek érzelmes hurokat megpendetni, sőt egyikőjük arra kérte a bíróságot, hogy kommunista védencét, a gimnázista Stern Istvánt engedje haza „porig sujtott” szüleihez.

Fischl Ferenc, aki remegő térdekkel s halálsápadtan állott a bíróság előtt, az utolsó szó jogán ezeket mondotta:

— Kérem a tekintetes Törvényszék, könyörüljön rajtam...

Általában véve a kommunista ta-

nárok és diákok az egész főtárgyaláson olyan gyáván viselkedtek, hogy rejtégükre még a kommunista perek történetében sincs példa.

A bíróság fél 1 órakor hirdette ki az ítéletét, mely szerint tizenhat vádlottat az állami és társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség címén, Rajk Lászlót pedig feljelentési kötelezettség elmulasztása miatt mondta ki bűnösnek. A bíróság ezért Stolzer Emil izr. magántisztviselőt és Fischl Ferenc Izraelita vallásu tabárt egy-egy évi fogházra, a diákokat pedig hat, négy és három havi fogházbüntetésre ítélte. Az elítéltek közül Stolzer és Fischl fogva maradtak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben telefonálást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

Megismerkedne fiatal és csinos keresztény uriaszonnal — vagy leánnyal feltétlen uriember. Cím a kiadóban 5705

Állást kereső nők

Középkorú intelligens urileány elmenne dősebb urhoz, urnőhöz felolvasni, esetleg kisebb háztartásba segédkezni, vagy beteg mellé. T. I. Berettyóújfalui, Hétvezér u. 56. 56

Jobb családból való leány elmenne gyermek mellé, varni ud, vidékre is. — Erzsébet 53. 809

Állást kereső férfiak

Gépezs, kovács tanult géplakatos és kovács m. jó lóvasaró, hosszú gazdasági gyakorlattal állást keres. Csók László, — gépezs. Ujfehértó 5639

Betöltendő állás nőknek

Elárusítónő nyolcszáz pengővel felveszek. Cím kiadóban 5665

Magános ur gazdaságot keres tanára. Cím a kiadóban 5657

Mindenes főzőnőt feltétlen megbízható hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Vörösmarty 1. 810

Gambrinus Étteremben felvétetik — egy megbízható chank felvétel. 816

Betöltendő állás férfiaknak

Egy csizmadiaségéd és egy tanuló felvétetek. Csillag u. 11. 834

Molnárt keresek azonnal belépésre, Hungára malom. Debrecen. 838

Csek/ty nyugdíjjal rendelkező férfit keresek egyházi állásra, Szentanna 53. 202

Urasági inast rögtön felveszek. Cím-mel ellátott, csakis jó bizonyítványokat kérem a kiadóhivatalba leadni. 5635

Cipészsegéd felvétetik Homok utca 63, Texas előnyben. 5644

Komenciós mindenes, jó bizonyítvánnyal gazdasági munkálatokban jártas január elsejére felvétetik Nyil utca 24 5702

Keresek Kossuth utcai gazdaság részére megbízható mező-ört. Jelentkezni délután 10 órakor. Pacsirta utca iskolában, Balogh gazda. 5679

Házmeester felvétetik. Eladó varrógép, férfi, női téli kabát, cipő. Árpád tér 26. 5668

Egy kifizető felveszek Hunyadi u. 22. Nagy. 814

Fiatalt kifizetővel azonnal felvétetik. Horváth Péterfa utca 47 5694

Képes hetilap terjesztésére agilis urakat és hölgyeket magas jutalék részesedéssel felvesz kiadóhivatalunk Kossuth utca 3. 5698

Keresek 15-i belépésre fűszer — gyarmatárú, engros, — detailban hosszabb vidéki gyakorlattal rendelkező ügyes, megbízható gyors kiszolgáló jó eladói izr. segédek — Mandel Mór Vásárosnamény. 821

Fűszerszakmában bevezetett helyi ügynököt és segédek felveszek. Adorján fűszerüzlete. 837

Jómunkás cipészsegédek felvétetnek. Árpád tér 34 829

Cipészsegéd felvétetik Csillag u. 54. Egy félháló eladó 828

Butorozott szoba

Különbejárattal butorozott szoba kiadó Olcsón, központban. — Iskola utca 8. 5645

Különbejárattal kényelmes, tiszta butorozott szoba azonnal kiadó. Kossuth 60. — keresztépület. 5680

Kiadó butorozott szoba urileánnyal esetleg ellátással, zongorával — Szobanővények eladó. Szappanos 7. 5703

Simonyi ut 26 és 28 közötti bejárattal butorozott szoba kiadó. 208

Különbejárattal kis butorozott szoba — esetleg ellátással azonnal kiadó Rákóczi u. 35 822

Különbejárati
butorozott szoba kiadó.
Ugyanott pianinót —
berbe veszek. Püspöki-
palota II. emelet 33.
823

Kiadó lakás

Kerti lakás
három szoba, üveges
veranda, két manzárd-
szoba, ezer négyszög-
öles parkban, setleg
további ezer négyszög-
öles veteményessel ki-
adó, a legjobb helyen.
Érdeklődni Lukács, —
Piac 41. 795

3-4 szobás
utcai lakás főtéren ol-
csón kiadó. Telefon:
23-06. 793

Kiadó
szoba, konyha mellék-
helyiségekkel, esetleg
butorozva, november-
re. Török Bálint u. 25.
5651

2 szoba,
előszoba, konyha, ka-
marából álló lakás no-
vember 1-re kiadó. —
Cegléd u. 14. 5509

2 szoba,
előszobás szép garzon
lakás, színházra néző
balkonnal, Kossuth u.
8. 5660

Kiadó
utcai szoba, konyha —
speiz, pince. Külön ud-
varral. Temető 18. 5659

Kiadó
egy szoba, konyha —
szobának is használ-
ható kamara. Gyermek-
lenek, elsejére. Lo-
rántffy 17. 5663

Két
szoba előszoba, konyha
fürdőszobás lakás kiadó
Kossuth utca 25. 5666

Utcái
kétszobás, cselédszobás
modern lakás kiadó. —
Arany János 48. 5836

Utcái
kétszobás lakás mellék-
helyiségekkel kiadó. —
Kigyó utca 42. 5667

Kiadó
Irodának rendelőnek —
szalonnak külön kis elő-
szobából nyíló két szo-
ba. Batthyány u. 5.
5666

Három szoba
előszoba, fürdőszoba —
konyha, kamara és két
szoba, előszoba, konyhá-
ból álló lakások kiadók.
Piac 56 szám alatt. Ér-
tekezni Csáthynál Deák
Ferenc utca 9. 5669

Kiadó
2 szoba, konyha, speiz
mellékkel kiadó. —
Késes utca 50. 5667

Egyszobás
lakás azonnal olcsón —
biztos fizetőnek kiadó,
Csonka u. 9.

Ujonnan
festett modern ötszobás
lakás olcsón kiadó. —
Arany János utca 54.
211

Egy
szoba konyha, speiz ki-
adó. Gyár utca 6-b. —
Postakert. 209

Utcái
szoba, konyha kiadó —
Kölcsey 5. 5696

Kiadó
modern egyszobás la-
kás kisebb családnak —
jutányosan. Hadházi u.
5. 5707

Kétszobás
lakás kiadó Simonffy u.
48. szám alatt. Felvi-
lágosítást 33-33 szá-
mu telefonon kaphat.
5708

Irodának
üzletnek vagy kizárólag
garzonlakásnak 2 szo-
ba kiadó, Csapó utca
10 szám. az udvarban.
841

Miklós 25.
alatt két szoba, konyha
és egy szoba, konyha
azonnalra kiadó. 842

Kiadó
utcai három szoba, für-
dőszoba, mellékkel ki-
adó. Simonffy 39. 844

Kiadó
kétszobás utcai lakás
novemberre. Szappanos-
utca 4. 5658

Kiadó
lakás okt. 15-től, 1 szo-
ba, konyha, kamara. —
Bihari ut 4-c. Telefon:
32-85. 5628

Kiadó
utcai kétszobás, fürdő-
szobás komfortos urila-
kás, lezártított bérlet.
Teleki utca 13. 5656

Kiadó
kétszobás lakás novem-
ber 1-re Vigkedvü 15.
Érdeklődni házmaster-
nél. 203

4 szobás
komfortos lakás kiadó,
Arad utca 7 szám, pa-
villon lakanyához közel
5655

Kiadó
5 szobás modern lakás
üggyvédnek, orvosnak —
igen alkalmas. Kossuth
utca 26., keresztépület.
5650

Honti utca 32.
számu ház november 1-
re kiadó olyan kiscsa-
lád: házaspárnak, ki a
lakóér fizetés helyett
egy kis leány gondozá-
sát elvállalja. 5668

Utcái
2 szobás nagy előszo-
bás, fürdőszobás lakás
mellékkel kiadó. Péterfia 18. 5669

Két
egy szoba, konyha, —
speizből álló modern —
ujjonnan épült utcai
lakás november 1-re ki-
adó. Zrinyi u. 17 szám.
5670

Huszár Gál u. 5.
Kincses, 3 szoba, kony-
ha, kamarás lakás. 830
négyszögöl földdel azon-
nal kiadó. 5677A

Kissé
modern udvari kis szo-
ba kiadó. Szappanos u.
18. 5683

Kiadó
azonnal — Kossuth és
Batthyányi utca sarkán
alkovnis előszobás lakás
üggyvédi vagy más iro-
dának nagyon alkalmas
Értekezni ugyanott —
Gazdák Bankjában. 5673

Földszinti
kétszobás lakás a Hat-
van u. 1-3. számú
bérházban november 1-
re kiadó. Értekezni g.
gondnoknál, Kálvin tér
17. 1165

Háromszobás
lakás parkirozott ud-
varban, novemberre ki-
adó. Arany János 20
800

Püspöki
palotában 3, 4 és 5
szobás lakások novem-
ber 1-re kiadók. Érte-
kezni g. gondnoknál,
Kálvin tér 17. 1165

Püspöki
palotában utcai és ud-
vari üzlethelyiségek —
azonnalra vagy novem-
ber 1-re kiadók. Érte-
kezni g. gondnoknál —
Kálvin tér 17. 1165

Kiadó
szoba, konyha, speiz —
fáskamara október 15-
re. Sámsoni ut 25. 805

Két szoba
konyha, speiz 1-re ki-
adó. Ghillányi utca 17.
Érdeklődni lehet Gáz-
gyár utca 2. 799

Kiadó
noeember elsejére két
szoba, előszobás udvari
modern lakás moszó-
fülkével. Vár utca 8.
5676

Kiadó
nagyon olcsón három és
két szobás komfortos,
féregmentes lakás, —
fürdőszoba felszerelé-
ssel novemberre. Bara-
nyai 42. Baross utcából
nyílik. 811

Szoba
előszoba, konyha, kisebb
utcai szoba kiadó. —
Busi utca 7. 5693

Kiadó
telepen egy két szobás
lakás. Értekezni Gaz-
dák Bankjában, Kos-
suth utca. 5674

Földszinti
kétszobás lakás a Hat-
van u. 1-3 sz. bér-
házban november 1-re
kiadó. Értekezni g. gon-
doknál, Kálvin tér 17.
5686

Füvészkert u. 18.
szám alatt két szoba,
előszoba, fürdőszoba.
konyha, kamara, pince
november 1-re kiadó.
Értekezni a debreceni
ref. kollégium jegyzői
hivatalában. 5685

Kiadó
modern 4 szobás, szép
tisza lakás november
1-re. Csapó 59. 5681

2 szobás
lakás mellékkel kiadó. Nap
utca 10. 5633

Három
és kettő szoba, kony-
hás udvari lakások ki-
adók nov. 1-re. Varga
utca 10., ajtó 3. és 5.
5634

Kiadó
egy szoba, konyhás la-
kás, fászfűző, Miklós
utca 41. S. I.

Kiadó
3 szobás, kényelmes
uri lakás. Péterfia u.
46. 5611

Pince
szoba, konyhás lakás
kiadó azonnalra. Ceg-
léd u. 14. 5508

Kiadó
4 szobás udvari lakás
szép udvarban, gáz és
villany bevezetéssel. —
Rákóczi 8. 5545

Négyoszobás
utcai lakás, teljes kom-
forttal azonnal kiadó.
Értekezni az Alföldi
Takarékpénztárban. 4449

Különbejárati
ujjonnan festett utcai
szoba, konyha, speiz,
virágos udvarban ok-
tóber 15-re vagy no-
vember 1-re kiadó. —
Apaffi utca 20. 5324

Modern
4 szobás hallos lakás
teljes komforttal. II.
emeleten azonnal kiadó
Értekezni: Debreceni
Első Takarékpénztár-
nál. 4598

Egy
szoba, előszoba, konyha
kamarából álló lakás
kis családnak okt. 15-re
kiadó. Tel. u. 5. 5621

Ajánlat
Olesó
fazonairól és elsőren-
dű munkájáról közis-
mert uriszabóság Piac
44., udvarban, Kun Józ-
sef. 5619

Nagyerdői
strandról a tvüszem-
vágó levélhívásra ház-
hoz is megy. Nagy Józ-
sef, Mester utca 12.
787

Órlási árat
fizetek aranyért, zálog-
céduláért, Feldheim, sk-
szerész, Piac 75. 112

Téli
fa és szénszükségletét
mielőtt másutt szerz-
né, kérjen saját érde-
kében előbb ajánlatot.
Prohászka és Társától,
Bethlen 44. Telefon 11
-61. 5319

Házi koszt
kapható kihordásra. —
Próbaobédet adunk. —
Attila tér 7. 819

Gallértisztítás
hőfehérre, magas fény-
nyel 7 fillértől Libánczi
kelmefestő, vegytisztító
Péterfia 4. 3738

3.20 P.
prima borsdi szén és
apritott tűzifa, 2.80 ha-
sábos. Guttmannál, Sa-
létrom u. 3. Telefon 31
-90. 1132

Csöves
tengeri 150, köles 40
mázsa eladó. Pénzügyi
palota II. em. 7. 5663

Olcsóság
Ondolálás már 50 fillér
Bodnár szalon, Piac u.
40. 205

Elismerést
érdemlően megfestem
öltönyöt 6. hosszú női
kabátját 3 pengőért. —
Libánczi kelmefestő Pé-
terfia 4. 3739

Teljes ellátás
Lakótársat
urinőt, urleányt kere-
sek teljes ellátásra. —
Rakovszky utca 40. III.
em. 7. 5664

Wesselényi-téren
diák leány részére kül-
lön szoba, teljes ellá-
tással, fürdőszoba és
zongora használattal ki-
adó. Cím a kiadóhiva-
talban. 5695

Kereslet
Németnyelv
tanuláshoz partnert ke-
resek. „Német” jel-
gére kiadóhivataltba.
5637

Répa
és szecsavágót veszek
Homok 72. 5654

Társat
keresek 5-6000 pengő-
vel debreceni üzemből
lévő nagyobb malom 6
éves bérletemhez. Fe-
hér Barna, Debrecen.
Bánffy utca 2. 839

Komondor
kutyát 5-6 hónaposat
fehérrel megvételre ke-
resek. — Ajánlatokat a
kiadóba. 5672

1.000 pengő
kölesönt kere két évre
üzleti célra ingatlanu-
lajdonos. — kétszeres
visszafizetéssel. — Cím:
Dienes irodába, Fűvész
kert utca 16. 5691

Petróleumkályhát
keresek megvételre —
Ullmann, Ferenc József
ut 69. 801

Kordét
használtat, nem féde-
res, könnyű megvétel-
re keresek. Klein. —
Bethlen utca tizenki-
lenc. 803

Biztos
megélhetéshez financi-
rozót keresek. Cím ki-
adóban. 5664

Magyar
vetőbuza 8 kalitás, el-
adó. Mester u. 31. 5699

Oktatás
Francia
középiskolákra képesi-
tet tanár franciát, né-
metet tanít, Batthyányi
7. 5542

Párisban
végzett diplomás tani-
tónok olcsón francia-
német órákat adnak.
Szoboszlói ut 771b. 817

Lakás és szoba kereslet

Öt-hatszobás
lakást keresek, főleg
közelében, „Pontos bér
fizető orvos” jellegre a
kiadóba. 5640

Üres szobát
központon, esetleg bu-
torozva keresek, olcsó
ármegjelöléssel kérem
a kiadóba leadni. 5643

Egy
kis szoba, konyha a
piac közelében kereste-
tik nov. 1-re. Cím a
kiadóhivatalba kérek.
5618

Rádió

Villanyvilágítási
és motorszerelést jelző
csengő és fényjelző
berendezéseket, kira-
katvilágítást, viágító
reklamtablákat anten-
naszerelést, akkumulá-
torok töltését és javi-
tását szakszerűen és
legelőssébban készíti:
Tasnádi Kovács Sándor
rádió és villamos-
sági vállalata, Piac u.
42. sz. (Pannónia ud-
var.) 5216

Rádió
hálózati, Singer varro-
gép, antik komót olcsón
eladó Garai 15. 210

Üzlet, műhely, raktár

Kiadó
széleskirtakatu üzlethe-
lyiség. Eladó pedálos
cimbalom, Hunyadi u.
12. 5652

Kiadó
egy üzlethelyiség. Fe-
renc József ut 16. Al-
földi-palota. 4450

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezni:
Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. 3024

Kiadó
üzlethelyiség, Batthyányi
utca 2. Értekezni Horn
és Erdélyi cégnél. 5665

Püspöki palotában
utcai és udvari üzlet-
helyiségek azonnaira
vagy november 1-re ki-
adók. Értekezni g. gon-
doknál, Kálvin tér 17.
5690

Szent Anna,
Vigkedvü M. sarok épü-
letben üzlethelyiség ki-
adó. Értekezni lehet:
Szent Anna 53. 204

Korcsma
jogfolytonossággal be-
rendezéssel átadó. —
Apaffi u. szűzüzemgy
825

Kapualatti
elarusító füke kiadó.
Csapó 10. Értekezni az
udvarban. 840

Tejivó
más vállalkozás miatt
azonnal átadó. Püspöki
palota. 813

Hentes
és mérszáros üzlet azon-
nal is kiadó. Meter u
13. 206

Hangszer

Rövid
zongorát keresek meg-
vételre. Értekezni Kos-
suth 39. I. emelet.

Egy
prima rövid zongora —
bérbeadó. Cim a kiadó-
ban 5642

Zongora,
jó márkás, rövid, ke-
reszthurok eladó. Kos-
suth 28, varroda. 831

Eladó állatok

Fajgalamb,
túlszaporodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Apaffi utca 20. 1406 a

Birtok bérlet

Tíz hold
föld kiadó. Értekezni:
Domb utca 22. pékü-
zet. 833

16 holdas
tanyabirtok Ondódon,
Fáy dűlő 37 sz. kiadó
Értekezni Ceizing-telep
28. 5662

Széchenyi,
kertben 572 négyszög-
öl kert hozzáértőnek —
feleshasonbérbe kiadó.
Garay 3. 812

Kiadó tanya
azonnal beköltözhető
lakással, nagy istálló-
val, legelővel, 32 ma-
gyar hold, Diószegi-ut
Éljen, tehenészetre, —
kertészetre, gazdálko-
lásra alkalmas. Érte-
kezni Molnár Lukács-
nál, Zöldfa utca 1.
5623

Eladó ház

Andrássy-ut
közepén, három szoba
fürdőszoba, hozzávalók-
kal alapincézve, négy-
száz ol gyümölcsűssel
azornalra 8500 pengő-
ért eladó. Kut 102
5700

Eladó
Vár utca 4 szám alatti
ház elköltözés miatt —
sürgősen. Bővebbet dr
Simon ügyvédnél, Piac
utca 81 szám. 5688

Eladó
több adómentes kis ház
telepen, részletfizetéssel
is. Értekezni Gazdák
Bankja, Kossuth utcán,
5675

Kedvező
feltételekkel eladó köz-
pontban részben adó-
mentes, alapincézett —
ház, négyzetes, fürdő-
szobás átadó és még
három lakással. Érte-
kezni Fűvészket utca
16 alatt 5691

Eladó
Széchenyi utca 55 szá-
mu nagy jövedelmű
ház, Komlóssy ut 22 sz
villa és Horthy Miklós
uton villatelek. Bőveb-
bet Gorove ügyvédnél
Piac 81. 5689

Törvényszékkel
szemben Deák Ferenc-
utca 15. számú ház sür-
gősen eladó. 5670

Eladó
adómentes új ház elő-
nyös feltételek mellett.
Jósika u. 7. 5248

Butorok

Butorok,
varrógép, gázrezo vas-
ágy eladók. Károly Fe-
renc József ut 6., —
jobbra. 5637

Kifogástalan
uriebédő eladó. Megte-
kinthető 10—12, 4—6
közti, Cim a kiadóban.
5706

Eladó
ajtók, ebédlőszekrény
félháló, mosdó már-
vánnyal, székek. Rá-
kóczi 13. 832

Hálószobabutor
eladó, darabonként is
és egy új segédiztíti
köpeny. Kossuth u. 51.
keresztépület. 827

Autó, motor, kerekpárta

Egy
6 személyes csukott —
autó, új karosszériával
eladó. Vörösmarty 14.
818

Eladó föld

ELADÓ
600 négyszögöl házhely
esetleg 2 részben is.
Rigó-u. 33 sz. (Homok-
kert) szőlővel és gyümölcs-
fákkal beültetve.
Értekezni Ispolány u.
utca 13. 8246

Simonyi uton
és Homokkerben ház-
helyek eladók Dr Ko-
váts és dr Papp ügy-
védi irodájában. Bait-
hyány 14. 8372

Központi
gyermek előtti téren
saroktelek eladó. Cim
a kiadóban. 5684

Nemzeti Bank.
Déri-muzeum, Postapa-
lota Nagytemplom, —
Kollégium szomszédsá-
gában, Déri-téren har-
mine évi teljes adómen-
tességgel beépíthető —
gyönyörű telek házzal,
vagy enélkül kedvező
fizetési feltételekkel el-
adó. Értekezni: Fűvész
kert utca 16. 5691

5 évre
kiadó város alatt 5
hold fekete föld bérfi-
zetés mellett, gyümöl-
csös létesítésére. Ker-
tesznek alkalmas. Vö-
rösmarty 9. 5692

Én leszek az elnök

(Délamerikai idill.)

Irta:

Péchy-Horváth Reiszó

(19)

Huszonöt vagy harminc igen tekintélyes urat láttam a teremben, mindnyájan igen kis mértékben sötétes archörrel. Frakkban voltak, vagy tarkaságukkal papagájt is megszégyenítő egyenruhákban, sok aranyujtással, sok széles selvemszalag tarka folyamával a mellükön, ferdén, keresztben és sok, még több cifra érdemrenddel a kabátjaikon. (Honnan veszik ezek a délamerikaiak azt a regeteg sok rendjelet?) Üldögéltek és ácsorogtak, egyedül vagy csoportokban, de abban a pillanatban, amikor Puente ur karján megjelentem az ajtó küszöbén, lármásan ugráltak fel és a tomboló lelkesedés hangján zúgták felénk valamennyien: — Eljen a generális! Eljen az elnök! Az új elnök!...

Mosolyogva köszöntem meg az ovációt. És bizonyos szorongások fojtogató érzelmeivel kerestem a huszonöt elvbarát közt az én mon-
tevideói szikár ismerősömet. Don Semaphoro generális. Szerencsére azonban nem volt a társaságban, — ami persze nem jelentette a fejem felett lebegő világfelfordulás végleges megszüntét (mert azt ösztönszerűen éreztem, hogy felfedeztetésem, azaz lelepleződésemet illetően egyedül csak az ő részéről fenveget veszély), hanem csak bizonyos időre való elhalasztódását.

Élénk társalgás indult meg most, amelyben főmagam csak mérsékeltet vettem részt. Egyszerre azonban valamelyiküknek az a határozottan kellemetlen ötlete támadt, hogy engem akar hallani. És ez a boldog kívánság csakhamar végigviharzott közöttünk és ami legjobban fájt nekem, Puente ur is, kitűnő házigazdám, követelte beszédemet.

Isten látja a lelkemet, ismerőseim pedig bizonyíthatják, hogy a szónoklás művészetéhez még annyit sem értek, mint ahogy például egy paranaguai generális nem tud különbséget tenni a kováspuska és a gvorstüzelő, tíz golyót benvelő Tiger-gun fegyver között. De a szorongatott helyzetben levő ember mindenbe beleéli magát és így én is úgy kívántam a rezet, egy sikerült kis szónoklás formájában, hogy ujdonsült barátaim lelkesedésükben majd agyonnyomorították a kezeimet...

— Tisztelt barátaim! Dicső polgárok! — kezdtem. — Az idő elérkezett. Mi, akik a halatlan korrupció és a drága nemzeti közvagyon szemérmellen elprédálói ellen a tiszta erkölcs, a nemes hazafias aggodalom és a polgári becsületesség nevében összefogtunk: mi, akik szent esküvésben forrtunk egybe egvtest-lelekké, hogy addig nem hajtjuk le a feiünket, amíg a haza árulóit meg nem büntettük érdemük szerint: mi ismét összegyűltünk, ismét evgütt vagunk, hogy szent eskünket megismételjük és férfias aggodalmunkat megüitsük! (Éljen!) Eddig csak beszéltünk, agítáltunk, meggyőztünk és buzdítottunk. Pártot csináltunk a haza áruba bocsátói ellen, de elsősorban az elnöki méltóságot és hatalmat jog és törvény ellenére bitorló gaz Pepito ellen. Ez az alak (Helveslés), aki a nyakunkba telepedett és sarkantyúval szeretne kormányozni bennünket, mi jögon elnökünk? Hiszen ő nem is tiszta creol, még csak nem is cringo, hanem korcs keverék: közönséges caribona, akinek az apia mulatt volt, az anyja pedig közönséges mesztiz!

Ez hazugság volt részemről, mert én biz semmit sem tudtam Pepito urról, legkevésbé a származásáról — és ezért gondolatban számos bocsánatot kértem nemcsak tőle, akit ilyen önkényesen lealacsonyítottam, de a szüleitől is, akiknek tiszta creolságát ime egyszerre letagadtam.

(Folytatjuk.)

Machó Ferenc

FM. Ingatlanforgalmi Irodájának hirdetései:

Iroda: Svetits-palota.

Telefon 11—10.

Telefon 11—10.

ELADÓ HÁZAK:

70.000
Magoss György tér 28
40.000
Dobozi 17.
Poroszlai 1-c.
30.000
Kishegyési 15.
Szepességi 3.
Barna 10.
25.000
Bethlen 56.
19.000
Árpád tér 47.
17.000
Salétrom 34.
Kettőszázalattól átvehető
9.000 fi
Pesterzsébet
Alkotmány utca
7.000
Vendég 79.
Kar 11.
1.200
Fancsovits 105.
Ötszázalattól átvehető.

SZÖLŐ:

15 000
12 kh. Vánaospéresen

Eladó ingóság

Gázkályha,
kicsi ajtók, ablakok —
két szobára eladók. —
Szent Anna 7. 826

Egy
jókarban lévő írógép
olcsón eladó. Miklós u
38. 824

Építkezési
anyagok, gyermekágy,
rézűst olcsón eladók —
Halastó u. 10. 5661

12 személyes
ezüstevőeszköz tokban
eladó. Cim a kiadóban
5662

Három
sodronybetétes ágy el-
adó. Teleki u. 12. 5671

Íróasztal
fiókos kézi kocsí fé-
deres, olcsón eladó. —
Márton Kálmán utca
34, Nyilastelep. 804

Eladó
épületfa mindenféle —
mértékben és ablakok —
Bercsényi 6. u7. 806

Boroshordó
570 literes eladó. —
Bodogfava utca 19. 808

Egy
jó vaskályha szénhez is
olcsón eladó. Megte-
kinthető Csapó u. 28.,
keresztépület. 5678

Szőlőprés,
szőlődaráló, kádak, —
minden elfogadható
áron eladó. Hatvan u.
4. 5647

Eladó
Minimax két töltéssel.
Arany János u. 47.
5883

FÖLDEK

Hajdusoboszlón 5.
Elepen 20.
Nagycsereken 36.
Bellegelő 32.
Ondód 30, 60, 3 és
3 fél kat. hold utóbbi
háromezer kettőszázért.

Ezen kívül különböző
családi házak, telkek
birtokok vannak beje-
lentve, melyekről kész-
séggel nyujtok felvilá-
gosítást.

KÉRESEK:

bérletet 60 és 20 kh
tanyával.
3 szoba, fürdőszoba
modern lakást.

Megvételre 2 szobás
családi házat tízezerig.
Ondódi földet negy-
venezerig.

ELADÓK:

Sokszorosítógép,
Fűdőszoba kályha.

BÉRLET:

17 hold a Monostor-
pályi uton.

Szekeret,

tófaló, tükkör, asztalok
hintaszék, drótkerítés
vívófelszerelés, női ru-
hák eladók. Attila tér 7
820

Egy

világos öszi női kabát
és több női szövetruha
eladók. Megtekinthetők
3—4-ig az udvarban.
Csapó utca 10. sz. 5570

Gazdasági eszközök

Egy

10—12-es petróleummo-
tor és egy Sziriusz
daráló eladó, vagy egy
motorkerékpárért elcsu-
relhető. Aczél utca 10.
201

Különléte

Ebédlőkredenc

és asztal, mángorló,
szekék, — különféle
használt butorok, Rá-
kóczi u. 52. sz. alatt
eladók.

Eladók

vaskályhák, gázkályha,
kopirprés, iroda gép. —
gramofon stb. Arany
János utca 47. 5582

Eladó

80 mázsa tengeri, göré
használat. Nap utca
4. 5671

**Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
apkiadóvállalat nyom-
dájában.**

Felelős kiadó:

dr. PAJOR GYÓZÓ
igazgató,
művezető.
FRISS SANDOR